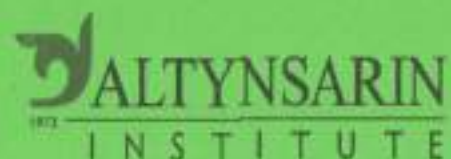


ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ / МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Ы.АЛТЫНСАРИН АТЫНДАҒЫ АРҚАЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ИНСТИТУТЫ / АРКАЛЫКСКИЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ И.АЛТЫНСАРИНА



БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ / ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
6B01520 – «География» (IP)

Қабылдау жылы / Год приема: 2025

Арқалық, 2025 ж.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ / МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Ы.АЛТЫНСАРИН АТЫНДАҒЫ АРҚАЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ИНСТИТУТЫ / АРКАЛЫКСКИЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ И.АЛТЫНСАРИНА



КЕЛІСІЛДІ / СОГЛАСОВАНО:

«Арқалық қаласы әкімдігінің білім бөлімі» ММ /
ГУ «Отдел образования акимата города Аркалыка»

Басшысы / Руководитель Маметеков Е.Ж.

« 16 » 02 20 25 ж.



Ғылыми кеңес шешімімен **БЕКІТІЛДІ** /

УТВЕРЖДЕНО по решению ученого совета

Хаттама / Протокол № 11 « 16 » 02 20 25 ж. / г.

Басқарма Төрағасы – Ректор м.а. /

И.о. Председателя Правления – Ректора

Т.Е. Еңжанов



БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ / ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА

6B01520 – «География» (IP)

Қабылдау жылы / Год приема: 2025

Арқалык, 2025 ж.

ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ЖӘНЕ АҚПАРАТТАНДЫРУ ФАКУЛЬТЕТІ / ФАКУЛЬТЕТ ЕСТЕСТВОЗНАНИЯ И ИНФОРМАТИЗАЦИИ

Білім беру бағдарламасы / Образовательная программа: 6В01520 – География (ІР) / География (ІР)

ББ түрі / Вид ОП: инновациялық / инновационный

Құрастырғандар / Составители:

Калкашев С.Г. – «География» (ІР) білім беру бағдарламасының жетекшісі аға оқытушы, магистр / руководитель образовательной программы «География» (ІР), старший преподаватель, магистр

Балыкбаева Г.Ш. – «География» (ІР) білім беру бағдарламасының аға оқытушы, магистр / старший преподаватель образовательной программы «География» (ІР), магистр

Хамитова К.К. – «География» (ІР) білім беру бағдарламасының аға оқытушы, магистр / старший преподаватель образовательной программы «География» (ІР), магистр

Негметова А. – «География» білім беру бағдарламасының 3 курс студенті / студент 3 курса образовательной программы «География»

Нурханова А.А. – «Арқалық қаласы білім бөлімінің Ы.Алтынсарин атындағы гимназиясы» КММ, педагог-сарапшы / КГУ» Гимназия имени Ы.Алтынсарина отдела образования города Аркалыка", педагог-эксперт

Білім беру бағдарламасы отырысында ұсынылды / Рекомендовано на заседании образовательной программы

Хаттама / Протокол 4 « 05 » 02 2025 ж. / г.

Білім беру бағдарламасының жетекшісі / Руководитель образовательной программы



Калкашев С.Г.

Жаратылыстану және ақпараттандыру факультетінің сапаны қамтамасыз ету комитетінің отырысында мақұлданды / Одобрено на заседании комитета по обеспечению качества факультета естествознания и информатизации

Хаттама / Протокол 7 « 12 » 02 2025 ж. / г.

Факультет кеңесінің төрағасы / Председатель совета факультета



Ескермесұлы Ә.

Институттың академиялық кеңесінде қаралды / Рассмотрено академическим советом Института

Хаттама / Протокол 8 « 17 » 02 2025 ж. / г.

Академиялық кеңес төрайымы / Председатель академического совета



Жусупова Ж.А.

Жаратылыстану және ақпараттандыру факультеті

1 КІРІСПЕ

1. Жобаның ББ-і "Педагогикалық білім беру әлеуетін күшейту" жобасы шеңберінде өзірленді)
2. Тапсырыс беруші ББ – ҰЖБМ (ҚР Ұқпалық және жоғары білім министрлігі)
3. Бірлескен әзірлеушілер:
4. Абай атындағы қазақ ұлттық педагогикалық университеті
5. К.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті
6. Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті
7. М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті
8. Білім беру саласында Б01 – Педагогикалық ғылымдар
9. Дайындық бағыты: Б01520 – География
10. Топ ББ – Б01 – География
11. Білім беру бағдарламасының мақсаттарын келтіргі еңбек нарығында бәсекеге жабілетті заманауи пәндік, коммуникативті, цифрлық құзыреттілігі бар кәсіби білікті география мұғалімдерін даярлау

ОН1	дәлеметін этикалық және ғылыми пікірлерін сығарып отырып, оның қалыптасуына үшін мадариаты жинақ мен түсіндіру, өзінше асырып, өзінің құндылықтарын, көзқарастарын, этикалық ұстанымдары мен оқыту әдістерін сынып тұрғыдан бағалау; өзінің педагогикалық дамуы үшін жаңа мақсаттар қою;
ОН2	табиғаттан адамның ортасына қатысты бірінші тәжірибесінің бірінші мен тұрақтылыққа қол жеткізілуі үшін географиялық процесті бағалау, құбылыстар мен процестер арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды жалпылау және талдау;
ОН3	кәсіптің көлемін географиялық тұрақтылығымен көрсету және геоэкологиялық экстеренмен мен практикалық жұмыстарды тәжірибе үшін IT қолдану, аналитикалық және сынып өкілдігі арасындағы қарнақтарды талқылауларды өзілеу үшін студенттердің мәдениетаралық білімін көрсету атырып, табиғи пәндерді пәндік-пәндік оқытудың CLEP технологияларын пайдалану;
ОН4	география ғылымын түсініп, игеру үшін әдіснамалық және теориялық мағына не іргелі ғылыми ұғымдарды танып, түсінуге және көрсеткен ортаның салмақтық және жергілікті мәдениетін игеру үшін табиғи ғылым қалыптасуына өзінің білімін біріктіріп отырып, өзінің көзқарасын, еңбекін;
ОН5	әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың көмегімен алдыңғы катарлы географиялық тұжырымдарға негізделген теориялық білімді сынып тұрғыдан іріктеу және географияны оқыту мен өзінің кәсіпін өзінің жеті кәсіп үшін алды білімін пайдалану;
ОН6	географиялық карталардың ерекшеліктері мен қасиеттерін түсінуге және картографиялық бейнелеу тәсілдерін ажырату және табиғат объектілерінің кәсіптік-ақпараттық маңызын түсінуге үшін географиялық әдістер мен технологияларды қолдану атырып, әртүрлі көрсеткіштер, деректерді іріктеу және қолдану;
ОН7	оқу үдерісінде терістеу әдістерінде (физикалық-географиялық, экономикалық-географиялық әдістерді пайдалану және ақпараттық, статистикалық әдістерді практикалық талқылауларды орындау үшін қолдану;
ОН8	мәдениетаралық-коммуникативтік қарым-қатынастарды игеру, оқуы өзінің әрі өзінің жеті кәсіпін игеру үшін кәсіпті оқыту ақпараттық қолдану және педагогикалық сандық-ақпараттық қолдану кәсіпін өзінің қарым-қатынастарын құру, кәсіпін қолдану, төлеу ақпараттық ақпараттық қолданулар мен әдістерді мақсатты пайдалану;
ОН9	пәндік білім беру жетілімінде мүмкіндігі пәндік білім ақпараттарды оқыту мен тәрбиелеуіне педагогикалық-педагогикалық проблемаларын түсінуге, оқыту үдерісіндегі білім ақпараттардың әртүрлі кәсіптерін сығару, өзінің және оқыту тұрғысынан оқуының педагогикалық жағдайының этикалық қолдану көрсету;
ОН10	географиялық, экономикалық процестер мен құбылыстардың салдарын бағалау үшін географиялық ақпарат білімді жинақтап, қорытындылау, географиялық мағыналарға, процестер мен құбылыстарға терістеу тәжірибе және бағалау және үшін түрлі географиялық процестердің үзілісін және;
ОН11	географияны оқытуды қолдану үшін ғылыми терістеу әдістері мен ақпараттық қолдануларды білу, ақпараттық ақпараттық ұстанымдары мен мәдениеттік мағыналарын түсінуге;
ОН12	географиялық білім беру саласындағы оқу-практикалық және кәсіпін мақсаттарды игеру үшін теориялық және практикалық білімді қолдану, экономикалық-педагогикалық технологияларды қолдану атырып, географияны оқытудың белгіленген мақсаттарына сәйкес оқу іс-әрекетінің жағдайларын құру;

9 БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

9.1 Білім беру бағдарламасын модульдерінің сипаттамасы 6801520 – География ІР

Модуль атауы	Есептеу саны	Құрылымдық модульдердің атауы (пән, тақырыбы)	Оқу пәні жетекшісі	Пререквизиттер	Постреквизиттер
1. Тарих және философиялық құндылықтар модулі	10	Қазақстан тарихы	ОН 1	Мектеп курсы	Әлеуметтану
		Философия	ОН 1	Әлеуметтану	Педагогикалық зерттеулер және инновация
2. Әлеуметтік-саяси білім модулі	8	Әлеуметтану	ОН 2	Қазақстан тарихы	Әлеуметтану
		Саясаттану	ОН 1	Қазақстан тарихы	Әлеуметтану
		Мәдениеттану	ОН 1	Қазақстан тарихы	Әлеуметтану
		Психология	ОН 5	Балалардың жас және физиологиялық даму ерекшеліктері	Мектепке дейінгі және бастауыш мектеп жас психологиясы
3. Аспаптық және коммуникативтік модулі	25	Қазақ тілі	ОН 2	Мектеп курсы	Бастауыш мектепте қазақ тілі және тілге қарастырылған оқыту (СІ ІІ І)
		Шетел тілі	ОН 2	Мектеп курсы	Бастауыш мектепте шетел тілін оқыту әдістемесі
		Аспаптық және коммуникативтік техникалар	ОН 8	Мектеп курсы	Бастауыш мектептегі робототехника
4. Денсаулық сақтаушы модулі	8	Дене тәрбиесі	ОН 5	Мектеп курсы	Бастауыш мектепте физикалық білім беру
5. Тілдік дағдылар компоненті	5	Кәсіпкерлік негіздері және қаржылық сауаттылық	ОН 1	Қазақстан тарихы	Философия
		Экология және триплек құндылық негіздері	ОН 1	Триплек және қағам	Бастауыш мектепте триплек негіздерін және дүниетануға оқыту әдістемесі
		Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негіздері	ОН 1	Қазақстан тарихы	Философия
		Ғылыми зерттеу әдістері	ОН 11	Қазақстан тарихы	Педагогикалық зерттеулер және инновация
6. Білім алушының дағдыларын дамыту модулі	22	Балалардың жас ерекшелігі және физиологиялық даму ерекшеліктері	ОН 2.7	Мектеп курсы	Білім берудегі психология және өмірлік ерекшеліктер мен коммуникация дағдыларын дамыту
		Білім берудегі психология және өмірлік ерекшеліктер мен коммуникация дағдыларын дамыту	ОН 2.3	Балалардың жас ерекшелігі және физиологиялық даму ерекшеліктері	Интеграциялы білім беру ортасы
		Білім беру туралы ғылым және практика негізін қарастыру	ОН 4	Балалардың жас ерекшелігі және физиологиялық даму ерекшеліктері	Оқытуды жоспарлау және оқу үдерісіндегі дербес оқыту
		Интеграциялы білім беру ортасы	ОН 2	Білім берудегі психология және өмірлік ерекшеліктер мен коммуникация дағдыларын дамыту	Оқытуды жоспарлау және оқу үдерісіндегі дербес оқыту

		Білім беру жүйесіндегі жаңалық интеллект	ОН3, ОН5, ОН10	Активтілік-коммуникациялық технологиялар	Педагогикалық зерттеулер және инновация
		Педагогикалық зерттеулер және инновация	ОН3, ОН5, ОН10, ОН11	Білім беру жүйесіндегі жаңалық интеллект	Географияны зерттеу әдістері
7. Оқыту және оқыту үшін бағалау модулі	13	Бағалау және дамыту Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту	ОН2, 3, 8 ОН8	Оқыту әдістері мен технологиялары Бағалау мен мектептегі оқытуға және тілге кіріктірілген оқыту (CLIL)	Зерттеулер, даму және инновация Оқыту әдістері мен технологиялары
8. Мұғалім – оқытушының қасиеттері (педагогикалық практика)	29	Оқыту әдістері мен технологиялары Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс)	ОН2, ОН8 ОН12	Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары Әлеуметтану	Оқытуды жоспарлау және оқыту Дерекінші деңгейде оқыту Педагогикалық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс)
		Психологиялық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс)	ОН12, 3	Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс)	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 2-курс)
		Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)	ОН2, ОН10, ОН12	Педагогикалық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс)	Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (педагогикалық практика, 4-курс)
		Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (педагогикалық практика, 4-курс)	ОН8, ОН11	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе сықпалық сыртқы талқылау)
		Оқыту әдістері (Жалпы Жертану)	ОН4, ОН12	Мектеп курсы	Табиғат туралы ғылымдар
		Оқыту әдістері (Карттография)	ОН4, ОН12	Мектеп курсы	Географияны зерттеу әдістері
9. Кәсіби дағдылар модулі	5	Білім мен дағдыларды бағалау практикасы	ОН10, ОН11, ОН12	Географияны оқыту әдістері	Қорытынды аттестаттау
10. Әлемнің географиялық көрінісі модулі	8	Әлемнің географиялық көрінісі мен тұжырымдары	ОН3, ОН5	Геодезия	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе сықпалық сыртқы талқылау)
		Табиғат туралы ғылымдар	ОН5, ОН7	Жалпы жертану	Дүние бөлшектері мен мұхиттардың физикалық географиясы
11. Физикалық география модулі	24	Жалпы жертану	ОН3, ОН5	Мектеп курсы	Геодезия және географиялық негіздері
		Геодезия және географиялық негіздері	ОН3, ОН7	Жалпы жертану	Табиғат туралы ғылымдар
		Метеорология және климатология	ОН5, ОН7	Дүние бөлшектері мен мұхиттардың физикалық географиясы	Елтану
		Гидрология және су ресурстарын қорғау	ОН3, ОН5	Табиғат туралы ғылымдар	Ресурстар мен география
		Дүние бөлшектері мен мұхиттардың физикалық географиясы	ОН5, ОН12	Жалпы жертану	Қоғамдық география
		Құрлық гидрологиясы	ОН5, ОН12	Табиғат туралы ғылымдар	Ресурстар мен география

		Билим география	ОН15, ОН12	Жалпы жергізету	Қырықтас орта және тұрақты даму
		Дипломатия	ОН15, ОН12	Жалпы жергізету	Қырықтас орта және тұрақты даму
12. Әлеуметтік география модулі	29	География	ОН12, ОН11	Қағымдық география	Геоэкономика
		Елдер	ОН18, ОН11	Қағымдық география	Геоэкономика
		Геоэкономика	ОН13, ОН11	Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе екі көшенді емтхан талқыру)
		Тұрақтылық географиясы	ОН13, ОН12	Қағымдық география	Геоэкономика
		Қазақстан аумағындағы мекендердің географиясы	ОН13, ОН18	Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе екі көшенді емтхан талқыру)
		Мәдениеттік география	ОН12, ОН12	Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	Мәдениет географиясы
		Қағымдық география	ОН2, ОН12	Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	Мәдениет географиясы
		Рекреациялық география	ОН12, ОН12	Мәдениеттік география	Табиғи және географиясы
		Мәдениет географиясы	ОН12, ОН12	Мәдениеттік география	Табиғи және географиясы
13. Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеті модулі	14	Қазақстанның өнеркәсіп және қалалары	ОН17, ОН12	Мекен құрылымы	География және географиялық негіздері
		Табиғатты пайдалану экономикасы	ОН17, ОН12	Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	Геоэкономика
		Қырықтас орта және тұрақты даму	ОН5, ОН7	Жалпы жергізету	Қағымдық география
			ОН5, ОН12	География	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе екі көшенді емтхан талқыру)
		Геоэкономика		География	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе екі көшенді емтхан талқыру)
		Табиғи ресурстар географиясы	ОН5, ОН12	География	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе екі көшенді емтхан талқыру)
		Геоэкономика	ОН5, ОН12	География	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе екі көшенді емтхан талқыру)
		Дүниежүзілік шаруашылық	ОН5, ОН12	География	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе екі көшенді емтхан талқыру)
14. Қазақстан географиясы модулі	14	Қазақстанның физикалық географиясы	ОН5, ОН11	Табиғат туралы ғылымдар	Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы
		Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы	ОН2, ОН11	Қазақстанның физикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жобалық және қорғау немесе екі көшенді емтхан талқыру)

		Қазақстан аймақтары географиясы	ОН12, ОН11	Қазақстанның физикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жаппай жазу және қорғау немесе екі көшенді емтихан тапсыру)
		Қазақстанның ауылшаруашылығы аймақтары	ОН12, ОН11	Қазақстанның физикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жаппай жазу және қорғау немесе екі көшенді емтихан тапсыру)
		Қазақстанның шекаралық аймақтармен интеграциясы	ОН12, ОН11	Қазақстанның физикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жаппай жазу және қорғау немесе екі көшенді емтихан тапсыру)
		Қазақстанның туристік-рекреациялық ресурстары	ОН12, ОН11	Қазақстанның физикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жаппай жазу және қорғау немесе екі көшенді емтихан тапсыру)
		Қазақстанның анеркаліп аудандары	ОН12, ОН11	Қазақстанның физикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жаппай жазу және қорғау немесе екі көшенді емтихан тапсыру)
		Қазақстанның агроөнеркәсіптік кешені	ОН12, ОН11	Қазақстанның физикалық географиясы	Дипломдық жұмыс (жаппай жазу және қорғау немесе екі көшенді емтихан тапсыру)
15. Географиялық білім беру бағдарламалық модулі	10	Картография және топография негіздері	ОН8, ОН9	Жалпы жертану	Географиядағы Г.АЖ технологиялары
		Географиядағы Г.АЖ технологиялары	ОН8, ОН9	Картография және топография негіздері	Дипломдық жұмыс (жаппай жазу және қорғау немесе екі көшенді емтихан тапсыру)
16. Географиядағы кертесу модулі	4	Географияның кертесу бағыттары	ОН11, ОН12	Картография және топография негіздері	Географиядағы Г.АЖ технологиялары
17. Қосымша география модулі	5	Регионалдістік	ОН3, ОН8	Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	Елтану
		Зымырлы топонимдік	ОН3, ОН8	Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	Елтану
		Шет елдер географиясы	ОН3, ОН8	Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	Елтану
		Елге топонимдік	ОН3, ОН8	Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	Елтану
18. Қорытынды аттестаттау модулі	8	Қорытынды аттестаттау			

Мазмұны	
1. Жалпы ақпарат	8
2. Бағдарламаның негіздемесі	9
3. Педагогтардың кәсіби қызығарылылары	10
4. Бағдарлама құрылымы және оқу нәтижелері	12
4.1. Педагогикалық компоненттің құрылымы	12
4.2. Пәндік компоненттің құрылымы	22
4.3 Міндетті компоненттің құрылымы	43
4.4 Прогресс	55
5. Баға/бағалау әдістері	49
5.1 Бағалау	49
1-ҚОСЫМША: Білім беру бағдарламасының негізгі қағидаттары	50
Әдебиеттер тізімі	55

1. Жалпы ақпарат

1.1. Білім беру бағдарламасының атауы	ГЕОГРАФИЯ	
1.2. Білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша топ:	Жетекші университет	Қатысушы университеттер
	Ы. Алтынсарин атындағы Аркалық педагогикалық институты	Абай атындағы қазақ ұлттық педагогикалық университеті
		Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті
		Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті
		М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті
1.3. Білім беру бағдарламасының түрі (Ұлттық біліктілік шеңберіне сәйкес)	Бакалавриат, 6 деңгей	
1.4. Жалпы академиялық кредиттер саны	240	
1.5. Оқу түрі	Күндізгі	
1.6. Бағдарламаның бөлекталы ұзақтығы	4 жыл	
1.7. Білім беру бағдарламасының қысқаша сипаттамасы Білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері	Бұл «География» білім беру бағдарламасы (БББ) әртүрлі қазақстандық жоғары оқу орындарының ынтымақтастығымен және халықаралық консультанттарды тарта отырып әзірленген, педагогтарды даярлауға арналған ұлттық білім беру бағдарламасы болып табылады. Бұл білім беру бағдарламасы ұлттық болғандықтан, ондағы сипаттамалық мәтіндерде нақты ақпарат жоқ, бірақ жалпы педагогикалық қағидағтар мен тақырыптар қамтылған (сонымен қатар 1-қосымшаны қараңыз.). Толығырақ сипаттамалар, мысалы, әдіснамалар мен бағалау институционалдық және өңірлік жағдайларды ескере отырып, жоғары оқу орындарының іске асыру жоспарларында айқындалатын болады. «География» білім беру бағдарламасы (БББ) оқу орындарында (мектептер, колледждер, гимназиялар) жаратылыстануды оқытуға маманданғысы келетін оқытушыларға арналған педагогикалық білім беру бағдарламасы. БББ 60 академиялық кредит педагогикалық компоненттен (педагогикалық практиканы қоса алғанда), 56 академиялық кредит міндетті компоненттен және 124 академиялық кредит пәндік компоненттен (8 Академиялық кредит қорытынды аттестаттауды қоса алғанда) тұрады. Пәндік компонент 7 модульден тұрады: "Әлемнің географиялық кескіні", "Физикалық география", "Қоғамдық география", "Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі", "Қазақстан географиясы", "Географиялық білім беруді цифрландыру", "Географиядағы зерттеу дағдылары". Заманауи география саласында пәндік даярлығы, жалпы кәсіптік, коммуникативті және цифрлық құзыреттіліктері бар, білім беру және оқыту үдерісін ұйымдастыруға қабілетті, педагогикалық салада кәсіби қызметті жүзеге асыратын география пәні мұғалімдерін даярлау БББ бірегейлігі география бойынша әзірленген білім беру бағдарламасы зерттеушілік, геоақпараттық және цифрлық дағдыларды дамытуға, функционалдық сауаттылықты, сыни ойлауды, пәнаралық байланысты және икемді дағдыларды дамытуға, студентке бағытталған оқыту қағидағтарына көп көңіл бөлінетінінде. География ғылымының теориясы мен әдістемесі, географияны оқытудың практикалық әдістемесі, зерттеу құзыреттілігі, құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер сынды география бойынша әзірленген құзыреттіліктер қарым-қатынас, ынтымақтастық, дамыту, ой елегінен өткізу, зерттеу және қоршаған әлемге эмоционалды-құндылық қарым-қатынасты қалыптастыруға бағытталған. Модульдер курсаралық пәндерді және пәнаралық байланысты қамтиды. БББ білім беруде де, ғылымда да сұранысқа ие болады, өйткені олар студенттердің ғылыми-зерттеу жұмысының дағдыларын қалыптастырады. Географиялық зерттеудің практикалық әдістеріне үйрету далалық	

тәжірибелер барысында оқытудың бірінші кезеңінен бастап студенттерді географиялық зерттеу және жобалық жұмыстарға тартады. Білім беру бағдарламасы теориялық білімді өмір қажеттіліктеріне жақындату үшін білім беру үдерісінде интеграцияланған оқыту, STEM және CLIL технологиялары ретінде практикаға бағытталған оқыту үлгісін пайдаланады.

БББ болашақ мұғалімдердің құқықтары мен мүдделеріне нұқсан келтірмей, теңдік, сыйластық, төзімділік қағидаттарын сақтай отырып, оқуға тең мүмкіндіктер береді. Табиғаты жағынан ол пәнаралық, болашақ мұғалімдерге бағытталған, ғылыми интеграцияланған және проблемалық-бағдарланған болып табылады, ал курстарды таңдау тарих пен қоғамның өзекті мәселелерімен анықталады және курстардың халықаралық сипаттамаларына сәйкес келеді.

БББ оқыту мен бағалау әдістері, сондай-ақ пәндік курстар бағдарламада көрсетілген құзыреттіліктерге қол жеткізу мен өлшеуді қамтамасыз ететіндей етіп таңдалатын, сындарлы келісім қағидаттарын көздейтін. Сонымен қатар, БББ болашақ мұғалімдердің көпұлтты және көпконфессиялы құрамын және олардың оқытуды қолдаудағы әртүрлі қажеттіліктерін ескере отырып, инклюзивті тәсілді ұстанады.

1.8 Білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру:

Педагогтың құзыреттілігі педагогика саласындағы және оның пәндік саласындағы құзыреттілігін әр түрлі қызмет жағдайында оқытудың теориялық және практикалық құзыреттілігімен біріктіреді. Мұғалім өз пәніне қажетті білім мен дағдыға ие, сондықтан бір пәнді оқытын жастар мен ересектерге білім беріп, бағыт-бағдар бере алады.

Мұғалімнің құзыреттілігі жоспарлауға, бағыттауға, оқытуға және бағалауға бағытталған. Сондықтан мұғалімнің оқыту және құзыреттіліктерін дамыту бойынша жеткілікті теориялық білімі болуы керек. Сонымен қатар, бүгінгі еңбек ету саласында ынтымақтастық пен байланыс құруға, дағдыларды дамытуға, өзінің және айналасындағылардың әл-ауқатын қолдау мен сақтауға баса назар аударылады.

Мұғалімнің құзыреттілігіне еңбек нарығындағы, білім беру құрылымындағы, жалпы қоғамдағы өзгерістер әсер етеді; осы элементтердің барлығы мұғалім жұмысының қарқынды сипатын көрсетеді. Жұмыс жағдайында болатын түрлі қабилмалы өзгерістер мұғалімнің өз қызметін бағалай алу мен реттей алу қабілетіне көңіл аудартады. Өзін-өзі бағалау дағдысы кәсіби тұлғаны дамытудың маңызды бөлігі болып табылады. Мұғалімдер үнемі құндылықтарға негізделген шешімдер қабылдайды, бұл кәсіби этика мәселелерін қарастыру қажетті кәсіби дағдылардың бірі екенін білдіреді. Өзгерістер сарапшылық білімді дамытуды, үйрену қабілетін, сондай-ақ реформалау және қоғамдағы жұмыс істеу әдістерін жаңартып отыруды талап етеді.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады:

1) педагогикалық компонент, 2) пәндік компонент, 3) міндетті компонент. Бұл құрылымдардың әрқайсысы модульдер мен тиісті курстардан құралады. Курстардың оқыту нәтижесі оқыту жұмысында қажетті құзыреттіліктерді сипаттайды және ҰБШ (ұлттық біліктілік шеңбері) жүйесінің алтыншы деңгейіне жатады.

Білім беру бағдарламасы келесі негізгі қағидаларға негізделеді:

- Құзыреттілік әдісі;
- Конструктивті (сындарлы) келісім;
- Студенттерге бағдарланған және белсенді оқытуды қолдайтын әдістер;
- Зерттеуге негізделген оқыту;
- Пәнаралық оқыту;
- Инклюзия;
- Педагогтардың кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару;

(толығырақ ақпаратты Қосымшадан қараңыз)

2. Бағдарламаның негіздемесі

Дүниежүзілік банк қолдап отырған білім беруді жаңғырту жобасының аясында жоғары оқу орындары болашақ мұғалімдердың тұтас дамуын қамтамасыз ететін құзыреттілікке бағдарланған білім беру қағидаттарына сәйкес педагогикалық білім берудің отыз (30) білім беру бағдарламасын халықаралық әріптестікте қайта қарады. Сонымен қатар болашақ мұғалімдерге бағдарланған тәсіл Болашақ мұғалімдер өздерінің сыныптағы жұмысына көшіре алатын, практикалық мысалдар, эксперименттер және тәжірибе ұсыну арқылы оларды мұғалім кәсібіне жақсырақ дайындайды.

Жаңартылған бастауыш және орта білім беру талаптарына сай болу үшін педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері қайта бағаланып, толықтырылуы тиіс. Орта білім берудегі жаңа тәсілдер педагогикалық білім беруде, түлектердің бейінінде көрініс табуы керек. Сондай-ақ, (30) жаңартылған немесе жаңа білім беру бағдарламалары болашақ мұғалімдердің мұғалім кәсібінде маңызды жалпы құзыреттіліктерін тиімдірек жетілдіру мақсатында әзірленді. Инклюзивтілік және пәнаралық сынды қазақстандық білім беру жүйесі дамытуға тырысатын, бірақтар педагогикалық қағидалар назарға алынды. Сонымен қатар, бұл білім беру бағдарламаларында қауымдастық пен бүкіл білім беру секторын дамыту үшін жеке тәжірибесі мен мектептерінің іс жүзіндегі қызметін үнемі талдап, бағалай алатын практик-педагог болатындай болашақ мұғалімдердің зерттеу дағдыларын дамытуға ерекше көңіл бөлінеді

3. Педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері

Мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігі педагогикалық құзыреттіліктен, пәндік құзыреттіліктен және жалпы құзыреттіліктен тұрады деп анықталған. Демек, құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады: 1) Педагогикалық компонент; 2) Пәндік компонент; 3) Міндетті компонент. Құзыреттіліктер саласы мен оқу нәтижелері әрбір компонент үшін жеке-жеке анықталды.

3.1. Педагогикалық және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• Педагогика және дидактика саласындағы құзыреттіліктер

1. Болашақ мұғалімдердің оқу туралы негізгі білімі мен түсінігі бар және оқу/оқыту процесінде оқушылардың әртүрлілігін ескере алады, сонымен қатар олардың өмірлік және оқу контекстін ескере отырып, олардың психологиялық әл-ауқатын этикалық тұрғыдан қолдауға қабілетті.
2. Болашақ мұғалімдер білім беру ортасының әртүрлі типтеріндегі оқу және көшбасшылық процестерін педагогикалық мағыналы түрде жобалауға, жүзеге асыруға, бағалауға және дамытуға, соның ішінде тәрбиешінің оқытуды қолдайтын әртүрлі цифрлық ресурстарды пайдалану мүмкіндігіне ие.

• Өзара іс-әрекетке қатысты құзыреттіліктер аясы

3. Болашақ мұғалімдер әртүрлі интерактивті көп мәдениетті қарым-қатынастар мен қоғамдарда, осы қызмет түрінің алдында қойылған мақсаттарды ескере отырып, офлайн да, онлайн да сындарлы сөйлесе алады;
4. Болашақ мұғалімдер әртүрлі кәсіби желілік қауымдастықтарда жұмыс істей алады, сондай-ақ сындарлы меншік педагогикалық және қоғамдық қызметке қажетті кәсіби қарым-қатынасты түзе алады.
5. Болашақ мұғалімдер орта білім берудегі үш тілдік білім беру шеңберінде оқыту мүмкіндігіне, сондай-ақ педагогтың жаһандық білім беру қауымдастығына қатысу қабілетіне ие.

• Педагогтардың жұмыс ортасына қатысты құзыреттіліктер аясы

6. Болашақ мұғалімдер халықаралық және ұлттық келісімдер және құжаттармен, сондай-ақ қоғамның әлеуметтік-мәдени құрылымдарымен, мекемелерінің жұмысына және өзінің қызметіне әсер ететін ұлттық білім беру қағидаларымен, заңнамаларымен және ережелерімен таныс.
7. Болашақ мұғалімдер (а) ұйымының қызметіне байланысты өз қызметін қарастыруға; (ә) өзара және мектептен тыс серіктестер (отбасы, аймақтық субъектілер, еңбек қызметі) арасында оң көзқарас пен көп бейінді серіктестікті құру бағытында парасатты жұмыс істеуге қабілетті.

• Кәсіби дамуға қатысты құзыреттіліктер аясы:

8. Болашақ мұғалімдер ойлауға, сондай-ақ өзінің құндылықтарын, ұстанымдарын, этикалық қағидалары мен жұмыс істеу әдістерін сыни тұрғыдан бағалауға, сонымен қатар меншік педагогикалық дамуы, ұйымының дамуы мен кәсіби өркендеуі жолында жаңа мақсаттар қоюға қабілетті.
9. Болашақ мұғалімдер аймақтық, ұлттық және халықаралық деңгейде күтілетін өзгерістерге байланысты өздерінің педагогтік қызметін, жұмыс істейтін ұйымдарының қызметін дамыту қабілетіне ие.
10. Болашақ мұғалімдер әртүрлі сенімді көздерден және әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың көмегімен теориялық білімді өндіріп, іздеп, сыни іріктей алады, тәжірибелік біліммен қосылып, олар оның өзінің, оның қауымдастығы ұстанатын теорияларды дамытуға ықпал етеді, сонымен қатар оқытудың алға басуы мен меншік кәсіби өсуі үшін білімді қолдануға қабілетті және дайын.

3.2 Пәндік және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• **Құзыреттілік саласы – география ғылымының теориясы мен әдіснамасы**

1. Болашақ мұғалімдер географиялық және онымен байланысты (биология, химия, физика, экология, туризм, экономика негіздері және т.б.) ғылымдар жүйесін түсіну және меңгеру үшін іргелі әдіснамалық және теориялық мәні бір іргелі ғылыми тұжырымдамаларды біліп, түсіне алады.
2. Болашақ мұғалімдер табиғаттың бірлігі мен тұтастығы, адамның табиғатпен негізгі бірлігі туралы түсінік беру үшін географиялық қабатта болып жатқан құбылыстар мен үдерістер арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды жалпылап, талдай алады.
3. Болашақ мұғалімдер географиялық карталардың ерекшеліктері мен қасиеттерін түсініп, кескіндеудің картографиялық тәсілдерін және табиғат нысандарының кеңістіктік-уақыттық үлгісін түсіну қағидаттарын ажырата алады.
4. Болашақ мұғалімдер факторлардың алуандығын, олардың арасындағы күрделі және сызықтық емес байланыстардың болуын анықтау және негіздеу үшін жаһандық деңгейден жергілікті деңгейге дейін адам мекендейтін географиялық ортаны қалыптастыратын және өзгертетін табиғи, экономикалық және әлеуметтік факторларды дәлелдей алады.

• **Құзыреттілік саласы – географияны оқытудың практикалық әдістері**

5. Болашақ мұғалімдер инновациялық педагогикалық технологияларды пайдалана отырып, пәнді оқытудың алға қойған мақсатына сәйкес оқу іс-әрекетінің шарттарын құрастыра алады.
6. Болашақ мұғалімдер қазіргі қоғамның географиялық көзқарасын кеңейту және демонстрациялық эксперимент пен практикалық жұмыстарды әзірлеу, сонымен қатар географиялық карталарды құру, география ғылымының ақпаратын қабылдау, сақтау, өңдеу және беру үшін IT қолдана алады.
7. Болашақ мұғалімдер аналитикалық және сыни ойлауды дамытуға арналған тапсырмаларды әзірлеу үшін студенттердің мәдениетаралық білімдерін кеңейте отырып, жаратылыстану пәндерін пәндік-тілдік оқытудың CLIL технологиясын пайдалана алады.
8. Болашақ мұғалімдер қоршаған ортаның жаһандық және жергілікті мәселелерін шешу үшін ғылымның басқа салаларындағы білімдерді қолдану және біріктіру бойынша өз ұстанымдарын дәлелдей алады.
9. Болашақ мұғалімдер білімдерін іс жүзінде көрсету үшін әртүрлі әдістерді қолданады (оның ішінде сыныптағы және сыныптан тыс сабақтар, жеке және топтық жобалар, ауызша, жазбаша және кинестетикалық тапсырмалар)

• **Құзыреттілік саласы - Зерттеу құзыреттілігі**

10. Болашақ мұғалімдер FЭЖ нәтижелеріне негізделген оқыту мазмұнын түсіндіре алады және оқуды зерттеуге бағыттай алады.
11. Болашақ мұғалімдер педагогикалық бақылаулар, эксперименттер және IT-технологиялар негізінде жаңа сенімді фактілерді алып, оларды оқу-зерттеу үдерісінде қолдана алады, сыни талдау жүргізеді, оқу зерттеу жерінің нәтижелері туралы ақпаратты бағалай алады.
12. Болашақ мұғалімдер оқу үрдісінде зерттеу жүргізу үшін физикалық-географиялық және экономикалық-географиялық әдістерді және іс-жүзіндегі мәселелерді шешу үшін дағалық, геоақпараттық, статистикалық әдістерді қолдана алады.
13. Болашақ мұғалімдер географиялық, экологиялық үдерістер мен құбылыстар салдарының динамикасын болжау мақсатында география бойынша алған білімдерін жүйелеп, жалпылай алады.
14. Болашақ мұғалімдер географияны оқытудың мазмұнын әртүрлі нұсқаларда түсіну үшін зерттеу және проблемаға бағытталған әрекеттерді пайдаланады.

• **Құзыреттілік саласы - Құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер**

15. Болашақ мұғалімдер географияны оқу үдерісінде құндылықты өзіндік анықтаудың тұжырымдамалық негіздерін түсіндіре алады.
16. Болашақ мұғалімдер құндылық тетігін және құндылық бағдарларының қалыптасу үдерісін (географиялық нысандар мен құбылыстарға қызығушылық, табиғатты сүю және табиғат байлықтарын ұқыпты пайдалану және т.б.) түсінеді.
17. Болашақ мұғалімдер заманауи қоғамның географиялық дүниетанымы мен географиялық мәдениетін түсіндіреді және мүмкіндігі шектеулі оқушыларды инклюзивті білім беруде оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық мәселелерін түсінеді, тұлғаның қалыптасуы мен дамуының негізгі факторларын анықтайды.
18. Болашақ мұғалімдер білімдерін пайдалана отырып, әділ, ынтымақтастыққа дайын, тұрақты және бейбіт демократиялық қоғамдастықтарды құра, тұрақты даму мәселелерін шешуге географиялық тәсілдерді бағалай алады.

3.3 Міндетті компонент: құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• **Дүниетанымдық, тарихи және адамгершілік дамуға қатысты құзыреттілік бағыты**

1. Болашақ мұғалімдер табиғи және әлеуметтік әлемді ғылыми әрі философиялық таным әдістерімен ғылыми түсіну мен зерттеуді қамтитын философия негіздерін білу арқылы қалыптасқан дүниетанымдық ұстанымдар негізінде қоршаған ортаны бағалай алады.

2. Болашақ мұғалімдер мифологиялық, дін және ғылыми дүниетанымының мазмұны мен ерекшеліктерін түсіндіре алады.
3. Болашақ мұғалімдер Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтары мен ерекшеліктерін терең түсініп, ғылыми талдау жасай алады.
4. Болашақ мұғалімдер Қазақстанның тарихи оқиғаларының себептері мен салдарын талдай алады.

• **Әлеуметтік, мәдени және азаматтық дамуға қатысты құзыреттіліктер бағыты**

5. Болашақ мұғалімдер өзінің моральдық және азаматтық ұстанымдарын дамыта алуы және қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларына сәйкес әрекет ете алады.
6. Болашақ мұғалімдер әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білімдерінің негіздерін біледі және түсінеді, өзінің жеке және кәсіби бәсекеге қабілеттілігін көрсете алады.
7. Болашақ мұғалімдер әлеуметтік және өндірістік саладағы жағдайларға баға беріп, болып жатқанның барлығына өзінің берген бағасын дәлелдей алады.

• **Тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынасқа қатысты құзыреттіліктер бағыты**

8. Болашақ мұғалімдер тұлғааралық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынастың түрлі саласында жағдайды бағалай алады, қазақ, орыс және шет тілдерінде ауыспаша/жазбаша қарым-қатынас жасай алады.
9. Болашақ мұғалімнің өзінің жеке қызметінде ақпараттық-байланыстық технологияның түрлерін – ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау, тарату үшін интернет-ресурстарды, бұлтты және мобильді сервистерді пайдалану мүмкіндігіне ие.
10. Болашақ мұғалімдер дене тәрбиесі әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіби қызметін қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтын ұстана алады.
11. Болашақ мұғалімдер әдіснама мен талдауды тандай, ғылыми зерттеу әдістері мен тәсілдерін қолдана, сондай-ақ жаңа білімді түзе алады.

4. Бағдарлама құрылымы және оқу нәтижелері

4.1. Педагогикалық компоненттің құрылымы

Педагогикалық компоненттің көлемі педагогикалық практиканы қоса алғанда, 60 академиялық кредитті құрайды. Бұл компонент ПБ барлық оқу бағдарламалары үшін ортақ болып табылады. Педагогикалық компонентті жобалау үдерісіне барлық университеттер бірлесе қатысты. Компонент икемді болып табылады және жекелеген университеттер оны нақты жағдай мен қажеттіліктеріне сәйкес іске асыруға мүмкіндік берілген.

Педагогикалық компоненттің жалпы құрылымы:

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
БІЛІМ АЛУШЫНЫ ТҮЛҒА РЕТІНДЕ ҚОЛДАУ МОДУЛІ	22
Балалардың жас және физиологиялық даму ерекшеліктері	3
Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары	3
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары	4
Инклюзивті білім беру ортасы	4
Білім беру жүйесіндегі жасанды интеллект	3
Педагогикалық зерттеулер және инновация	5
ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҮЙРЕТУ ҮШІН БАҒАЛАУ	13
Бағалау және дамыту	4
Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту	4
Оқытудың әдісі мен технологиялары	5
МҰҒАЛІМ – ОҚУ ФАСИЛИТАТОРЫ (ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ПРАКТИКА)	29
Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс)	2
Психологиялық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс)	2

Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)	6
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (педагогикалық практика, 4-курс)	15
Оқу тәжірибесі (Жалпы Жертану)	2
Оқу тәжірибесі (Картография)	2
Жалпы академиялық кредит саны	64

Модульдер, курстар мен олардың оқу нәтижелері және құзыреттіліктер салаларымен байланысы жайлы толығырақ:

Білім алушыны тұлға ретінде қолдау, барлығы 16 академиялық кредит
Бұл модульде білім алушылардың дара қажеттіліктерін және оқытудағы дара айырмашылықтарды түсінуге көмектесетін психологиялық теориялар, тұжырымдар мен үлгілердің шоғы келтірілген. Модуль педагогикалық мамандық болашақ мұғалімдерінің бойында оқытуды дараландыру және оқыту барысында білім алушылардың алуандығын ескеруге мүмкіндік беретін құзыреттіліктерді қалыптастырады. Психологиялық қауіпсіз білім беру ортасын құру және қолдау арқылы модуль білім алушылардың азамандығын арттыру маңыздылығына басты назар аударады.

Курс атауы	Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Білім алушыны тұлға ретінде қолдау, барлығы 22 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) Болашақ мұғалімдер психиканың қалыптасуымен, оның қызметімен және даму заңдылықтарымен танысады. Болашақ мұғалімдер білім алушылардың дауымен бақылай алады және соған сай жас ерекшеліктеріне сәйкес оқу үрдістерін жоспарлап, жүзеге асыра алады және білім алушылардың жеке қажеттіліктерін ескере алады. Болашақ мұғалімдер әр түрлі жағдайларда шығармашылық тұрғыда және жағдаятқа сай әрекет ете алады және жалпы білім беру мен білім алушылардың игілігін сақтай алады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - әр білім алушылардың бастапқы келендерін, олардың оқу әлеуеті мен нақты қолдау қажеттіліктерін тани алады - өз білім алушыларына нақты қолдау, жетекшілік ету, оқыту және бағалауға қатысты жеке қажеттіліктерін қарастыра алады - инклюзия мен нақты қолдау көрсету үшін әртүрлі әдіснамалық шешімдермен танысады

Курс атауы	Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 22 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: - Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1) - Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4) Болашақ мұғалімдер заманауи психологиялық теориялар мен үлгілер, сондай-ақ тұлғаның қызметі және оның жеке қасиеттері туралы білімге ие. Олар бұл білімді әртүрлі білім беру мән мәтінінде мұғалімдік қызметінде қолдана алады. Болашақ мұғалімдер білім беру үрдісінде диалогты, өзара әрекеттесу мен коммуникацияны дамыта отырып, білім алушылардың қолайлы дамуына ықпал етеді. Олар білім алушылардың отбасыларымен,

	сөздік-әдіс әрекеттерінің бағытталу тәсілдерін меніңгі, қарым-қатынас жасауға, өзіндік әрекеттесуге және шығармашылық және оқу ісіннің кеңірек ғылыми қызметін дамытуға қолайлы және өзіндік байланыстар жасауға қабілетті
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті менгерген болашақ мұғалімдер: • педагогикалық-психологиялық негізгі ұғымдары мен терминдерін менгеріп, психологиялық-педагогикалық білімді практика жүзінде қолданудың көптеп салаларын біледі • оқу және тәрбие үдерісіндегі адамның танымы және жеке даму заңдылықтарын, фактілер мен құбылыстарды талдайды • әр түрлі деңгейдегі білім беру ортасын жобалау, сарптау және түзету мәселелерін шешуде көптегі тәсілді қолданады • үлгісіз оқыту, тұжырымдамалық, білімнің қонғуы және жеке, топ, ұрпақтың бөлігі ретінде түсінеді • мәке, қоғамдық және жекелік деңгейлердегі қарым-қатынас пен өзіндік әрекеттестіктің негізгі тұжырымдамаларын мен теорияларын қолданады • оқуға көмектесу үшін ең қолайлы қарым-қатынас пен өзіндік әрекеттесу әдістерін таңдай алады (офлайн, онлайн, аралас, гибриді) • қолайлы орта қалыптастыруға және дамуына ықпал ететін әрекет жасап алады.

Күре атауы	Білім беру туралы ғылым және педагогика негізгі теориялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімнің тұлға ретінде қолдау, барлығы 22 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Күре/құзыреттілік сипаты	Бұл күре педагогикалық құзыреттіліктің көптеп салаларын дамытуға бағытталған (Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1-2)) Болашақ мұғалімдер орта білім беру жүзінде педагогикалық қызметті тиімді жүзеге асыру үшін қажетті негізгі оқыту теорияларын, білім беру тұжырымдамаларын және адамның оқыту технологияларын меңгерген Болашақ мұғалімдер педагогикалық-ғылыми негіздерін, адамның табиғаты туралы тұжырымдамалық көзқарастарды қарастырады. Оқытулық теориялар мен педагогикалық методтерді тәртейді. Теориялық тұжырымдамаларды түсіну негізінде болашақ мұғалімдер орта білім оқу жағдайларына сәйкес педагогикалық таңдау жасай алады. Мұғалімнің кәсіби қызметіндегі оқыту технологиялары, білім беру технологияларының түрлері (ақпараттық, инновациялық, цифрлық) менерсе.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті менгерген болашақ мұғалімдер: • адам тұжырымдамаларын мен олардың оқулық түсініледі және білім беру үдерісін жобалауды маңызын ажыратады. • оқыту теорияларын мен олардың оқулық түсініледі және білім беру үдерісін жобалауды маңызын ажыратады. • жина-жақты оқыту үдерісін негізгі оқыту теорияларын мен педагогикалық үдерістерді көрсетеді.

Күре атауы	Инновация білім беру ортасы
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімнің тұлға ретінде қолдау, барлығы 22 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Күре/құзыреттілік сипаты	Бұл күре педагогикалық құзыреттіліктің көптеп салаларын дамытуға бағытталған • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2.1) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (0.7) Бұл күрета болашақ мұғалімдер оқу процесінде оқушылардың ортаңдылығын түсінеді және оларды оқу жағдайында ескереді. Болашақ мұғалімдер тиімді апаратын-қолданушылық технологияны оқу және әрекеттегі технологияларды қолдана отырып аралас білім беру қызметтіліктері бар

	оқушыларға білім беруге көмегі көрсетуді үйренеді. Сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушылардың психологиялық және дидактикалық қатынастарын қолдау үшін қауымдастықтармен (мұғалімдер, оқушылар, ата-аналар/қамқоршылар) ынтымақтасуды. Күрс болыпак мұғалімдерді инклюзивті білім беруде ерекше білім беру қажеттіліктері бар бар білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз етуде бағыттап қажетті кәсіби қызыреттермен қамтамасыз етеді.
Оқу нәтижелері	Құныреттілікті ментерісі болыпак мұғалім кер: • әр түрлі оқушылар тобына қатысу мен оқуға әсер ететін жеке білім беру қыметтіліктерін анықтайды; • білім алушылардың оқуын қолдау және оқуға білім беру үдерісіне қосы үшін АКТ және қимеккіі технелерін арды пайдаланады; • ынтымақтастық пен инклюзияға ықпал ететін құндылықтар мен тәсілдерді үйретеді; • көзіндіастықтың ынтымақтастығын қолдайды (мұғалімдер, білім алушылар, ата-аналар/қамқоршылар)

Күрс атауы	Білім беру жүйесін тегі жасапак интелиекті
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бақылық пәндер
Модуль	Оқыту және үйрету үшін бағытау, барлығы 22 академиялық күрәнт
Академиялық күрәнт	3
Күрс/қызыреттілік сипаты	Бұл күрс педагогтік қызыреттіліктік келесі сакталарын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы қызыреттіліктер (1, 2) Білім алушылар білім беру процесінде жасапак интелиекті мен нейрәжелілерді қолданудың негіздерін біледі, нейрондық желілердің принциптерін олардың архитектурасын, алгоритмдері мен ассимплативті жыл желілерін түсінеді. ЖИ тілдік моделдерін тіпкі промпттар арқылы басқарады; білім беру үдерістерін интуитивті қыды және талдайды, ЖИ қыметімен тейіншіфикация дәйектерін қолдануды қолданбайды; моделдерді жасауда өйін процесстерін модельдеу мен нейрәжелілерді қолданудың практикалық аспектілерін тартыпайды.
Оқу нәтижелері	Құныреттілікті ментерісі болыпак мұғалім кер: • оқытуға сәйкес келетін педагогикалық үділдерді таңдай алады; • технелерге беретін мүмкіндіктерді ескере отырып, оқыту дәйектерін шығармашылықпен және әр түрлі етіп қолдана алады; • оқытуға интелілік пәндік ортаны қолдана алады; • білім алушыларды ынталандыру және олардың оқуғағы жетістіктерін қолдау үшін жетекшілік дәйектерін қолданады

Күрс атауы	Педагогикалық көрнеулер және инновация
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бақылық пәндер
Модуль	Болыпак мұғалімді талда ретінде қолдау, барлығы 22 академиялық күрәнт
Академиялық күрәнт	5
Күрс/қызыреттілік сипаты	Бұл күрс педагогтік қызыреттіліктік келесі сакталарын дамытуға бағытталған: Кәсіби даму үшін қызыреттіліктер сактағы (8, 9) Орәкеттестік үшін қызыреттіліктер сактағы (5) Болыпак мұғалімдер көрнеулерге негізделген жаңа білім алады, мұғалімнің білімі мен кәсіби жетілдіру мақсатында оқытудың инновациялық тәсілдерін игереді, сондай-ақ білім алушыларды оқыту мен басқарудың әртүрлі сакталарында этикалық тұрғыдан практикалық көрнеулер жүргізеді. Мұнда инновациялық тәсілдер ұғымы жанышыл, тіпкі және шығармашылық негіздегі дәйектер мен технелерлерді оқыту процесіне енгізу арқылы білім беру жүйесін жасапак және инновацияға сәйкестендіруге бағыттап инновацияларды пайдаланды. Бұл ұғым оқыту, пәндік дәстүрлі моделдермен ерекше екіні тәжірибеге негізделген, эксперименттік және сындырлы өйін дәйектерін қолдану арқылы педагогикалық ортада өзгерістер мен жаңылықтарды енгізуді

	көздейді. Курс студенттерді мұғалімнің кәсіби дамуының маңызды құралы ретінде педагогикалық зерттеулердің негіздерімен таныстырады. Оған педагогикалық зерттеудің негізгі әдістері – сандық, сапалық және аралас тәсілдер, сонымен қатар білім беру саласындағы ғылыми зерттеудің негізгі кезеңдері (мәселені тұжырымдаудан нәтижелерді талдауға дейін) кіреді. Сонымен қатар, курс заманауи зерттеу тәсілдеріне (Lesson study, Action research, Case study, Mixed methods research) назар аударады. Ғылыми әдебиеттерді сыни тұрғыдан талдауға, зерттеу сұрақтарын нақты тұжырымдауға, деректерді жинау мен талдау үшін ең қолайлы әдістерді таңдауға, сондай-ақ зерттеу қызметіндегі этикалық принциптерді сақтауға ерекше мән беріледі.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: педагогикалық зерттеулер саласында базалық білімді меңгеру; этикалық нормаларға сәйкес жүргізілген зерттеу мен әзірлемелер негізінде педагогикалық қызметін дамыту және жаңарту; педагогикалық практикаларға сыни тұрғыдан талдау жасап, оларды жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу; заманауи зерттеу әдістері мен цифрлық технологияларды пайдалана отырып, зерттеу жобаларын орындауға немесе оларға қатысуға дайын болу; өз зерттеу нәтижелері мен әзірлемелерін кәсіби ортада түрлі форматта ұсына алу.

Оқыту және оқыту үшін бағалау, барлығы 13 академиялық кредит

Бұл модуль педагогикалық жоғары оқу орындары болашақ мұғалімдерінің бойында интерактивті және студенттерге бағдарланған оқытуды жүргізу мен оқыту мақсаттарына сәйкес бағалау құзыреттіліктерін қалыптастырады. Модуль сандық құралдар мен технологияларды қолдануға, қоғам мен білім беру ортасындағы тұрақты өзгерістер жағдайында педагогикалық технологияларды жаңарту және қолдануға басты назар аударады. Бұл модуль педагогикалық мамандық болашақ мұғалімдерінде меншік педагогикалық қызметін жақсарту үшін әртүрлі әріптестік бірлестіктерде қарым-қатынас құру және серіктестік құзыреттіліктерінің дамуына ықпал етеді.

Курс атауы	Бағалау және дамыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) Болашақ мұғалімдер оқу үдерісінде бағалаудың мәнін терең түсінеді және оқу үдерісінің әртүрлі кезеңдерінде этикалық түрде конструктивті бағалауды қамтамасыз ете алады және білім алушыларды бағалауға тарта алады. Болашақ мұғалімдер бағалаудың әртүрлі технологияларын, принциптерін, кезеңдерін, өз білім саласын бағалау құралдарын (қалыптастырушы және жиынтық бағалауды, өзін-өзі бағалауды, өзара бағалауды және т.б. қоса алғанда) анықтайды, саралайды және пайдаланады. Олар бағалауға қатысты өздерінің түсініктері мен тәжірибелерін сыни тұрғыдан бағалауға, талдауға және оларды әрі қарай дамытуға қабілетті.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - бағалау мен кері байланыстың әртүрлі әдістерін (мысалы, қалыптастырушы және қорытынды бағалау) жақсы біледі - білім алушылардың білім беру құзыреттілігінің деңгейлерін анықтау мен тануда педагогикалық принциптерді қолданады - білім алушылардың және әріптестерінің өзін-өзі бағалау және өзара бағалау дағдыларын дамыту жүйесін мойындайды және қолдана алады.
Курс атауы	Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер

Модуль	Білім алушыны тұлға ретінде қолдау, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) Болашақ мұғалімдер өздерінің оқыту саласындағы білім беру бағдарламаларымен, сондай-ақ кәсіпкерлік пен тұрақты даму сияқты білім берудің белгілі бір деңгейін дамытудың педагогикалық қағидаларымен және қиылысатын тақырыптарымен таныс. Болашақ мұғалімдерде педагогикалық және өз бетінше ізденістерге негізделген оқыту технологияларын қолдану және оқыту үдерісіне оқушылардың жан-жақтылығын және инклюзия қағидаларын ескере отырып, оқытуды дараландыру дағдылары бар.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары мен талаптарын өзінің оқыту саласында түсінеді және оларды оқу іс-әрекетін жоспарлау және өткізу кезінде қолданады; - білім алушылардың оқуына әсер ететін факторлар мен жағдайларды анықтайды - білім алушылардың қажеттіліктерін ескере отырып және олардың тұлғалық және өзін-өзі құрметтеуді дамытуды қолдау, оның ішінде кәсіптік бағдар беруді ескере отырып, инклюзивтік, оқытуды және көшбасшылықты даралау (оқу бағдарламаларын бейімдеу, сараланған сабақтарды әзірлеу) қағидаларын тәжірибеге енгізеді.

Курс атауы	Оқытудың әдістері мен технологиялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) Болашақ мұғалімдер оқытудың стратегиялары мен әдістермен жан-жақты түсінеді және оларды нақты педагогикалық жағдайларға, мектептің нақты шарттарына және оқушылардың мүмкіндіктеріне сәйкес келетін инновациялық әдістермен жоспарлауда, оқытуда және бағалауда қолдана алады. Болашақ мұғалімдер білім беру үдерісінің әртүрлі кезеңдерінде қолайлы инклюзивті, физикалық және онлайн оқыту ортасын құра алады. Болашақ мұғалімдер оқу материалдарын жоспарлау кезінде авторлық құқық пен деректерді қорғау ережелерін түсінеді және қолдана алады. Болашақ мұғалімдердің дидактика, оқыту технологиялары мен оқушыларды ынталандыру әдістері бойынша қажетті білімдері бар, оқушыларға қажетті педагогикалық көмек көрсете алады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - оқытуға сәйкес келетін педагогикалық үлгілерді таңдай алады - технология беретін мүмкіндіктерді ескере отырып, оқыту әдістерін шығармашылықпен және әр түрлі етіп қолдана алады - оқытуда тиісті инклюзивті ортасын қолдана алады - білім алушыларды ынталандыру және олардың оқудағы жетістіктерін қолдау үшін жетекшілік әдістерін қолданады.

Мұғалім – оқу фасилитаторы (Педагогикалық практика), барлығы 29 академиялық кредит

Бұл модуль екі оқу жылы ішінде педагогикалық практикадан өту арқылы теориялық білімді практикалық дағдыларға айналдыруға, сондай-ақ бүгін және болашақта мұғалім мамандығына қойылатын талаптарға жауап беретін мұғалімнің кәсіби сәйкестігін қалыптастыруға бағытталған. Модуль барысында болашақ мұғалімдер кәсіби өсудің үздіксіз үдерісіне ықпал ететін тәжірибеге бағытталған зерттеу дағдыларын қалыптастырады.

Педагогикалық практика төрт кезеңнен тұрады, әр оқу жылына бір реттен, олардың әрқайсысының өзіндік нақты оқу нәтижелері бар, онда болашақ мұғалімдердің құзыреттері танысу мен бақылаудан бастап білім беру үдерісін жобалауға және өз сабақтарын өткізуге, сондай-ақ тәжірибеге бағытталған зерттеу қызметі арқылы өз жұмыс ортасын дамытуға

дәйімі біріншіден тереңдей түседі.

Барлық кезеңдерінің белгілі бір пререквизиттері бар және болашақ мұғалімдер педагогикалық практикаға кіріспес бұрын белгілі бір пәндік және/немесе педагогикалық пәндерден өтуі керек, академиялық кредиттер саны (жұмыс сағаттары мен емес) білім беру бағдарына кіретін арнаулы бағдарға мүлкін.

Курс атауы	Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағытық пәндер
Модель	Мұғалім – оқу факультаторы, барлығы 29 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/қызығарлық сипаты	Бұл курс педагогтік қызығарлықтың келесі салаларын дамытуға бағытталған. • Педагогика мен дидактика саласындағы қызығарлықтар (1, 2) • Өрнектелетік үшін қызығарлықтар саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін қызығарлықтар саласы (6, 7) • Кәсіп даму үшін қызығарлықтар саласы (8, 9, 10) Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдердің білім беру үдерісімен және білім беру ұйымдарындағы жағдаймен таныстыру, оларды болашақ кәсіп қызмет жағдайына бейімдеу болып табылады. Бұл курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің "Білім берумен педагогика және оқыту әдістерінің білім қолдануының негізгі аспектілері" және "Тәртіпкерлік және өрнектелетік және дидактикалық аспектілері" курстарына аяқталу болып табылады.
Оқу нәтижелері	Қызығарлықты меңгерген болашақ мұғалімдер: • Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің нормативтік-құқықтық базасын, білім беру ұйымдарының қызметін реттеуші құжаттарды түсініді және сипаттады • мектеп құрылымының жұмыс ортасын белгілі құжаттарды оқу орнының жұмыс жағдайлары, «Құрылым» электрондық құрылым, қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді сабақ жасауы және т.б.) ажыратады және түсіндіреді • білім алушылардың әлеуметтік және психологиялық және жеке өрнектелетіктерін, сондай-ақ олардың өрнек білім беру қызметтіктерін ескере отырып, оқу үдерісінде педагогика мен психологияның теориялық және қолданбалы аспектілерін түсіну.

Курс атауы	Педагогикалық және педагогикалық білім алу (педагогикалық практика, 2-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағытық пәндер
Модель	Мұғалім – оқу факультаторы, барлығы 29 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/қызығарлық сипаты	Бұл курс педагогтік қызығарлықтың келесі салаларын дамытуға бағытталған. • Педагогика мен дидактика саласындағы қызығарлықтар (1, 2) • Өрнектелетік үшін қызығарлықтар саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін қызығарлықтар саласы (6, 7) • Кәсіп даму үшін қызығарлықтар саласы (8, 9, 10) Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдердің білім беру мекемесінің тұтас педагогикалық үдерісін өрнектелетіктермен таныстыру және білім беру үдерісін психологиялық-педагогикалық қамтамасыз етуге бағытталған (оқыту-тәртіпкерлік, қызығарлық, жобалық және басқа да оқыту-тәртіпкерлік қамтамасыз ету) болып табылады. Бұл курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің "Педагогикалық әдістері" курсына аяқталу болып табылады.

Оқу нәтижелері	Құнар елімізгі жетер ел білімдік мұқалықері: • оқыту стратегияларының психологиялық және педагогикалық жолдарін түсіну ісінді тұрғысынан өйлеу, функционалды оқыттылық, біржесті оқы, өл бетілік білім алу, өлн-өлі жетілдіру, критериялық-бағдарланған оқыту; • білім алушылар тобын бағалау үшін психологиялық-педагогикалық диагностика әдістерін қолдануды және білім беру ұйымының психологиялық көрсеткіштері қай жағымен өйінін түсіну; • мұғалімнің жұмысын оқыметтік-педагогикалық тұрғынан түсіну және болашақ мұғалім ретінде өлнн көсілі өркішелігін түсіну; • оқы үдерісінде білім алушылардың өл және жауапты міне-і-қалыпн нығайту үшін тиімді анализ құру; • білім беру үдерісінде барлық мүдделі тараптарымен ынтымақтасу; • түрлі педагогикалық үдерісті өлнн өртүрлі формаларында (сайық, семинар, лекциялық үсеті, пікірталас және т.б.) өлдіру және қалыптастыру бойынша сыныптан тыс теориясыз өлнн оқыту формаларын жүргізу.
----------------	---

[illegible]

Курс атауы	Білім берудегі қорығу, қорықпайтын инновацияшылар (мектептегі, ғылым, практика, 4-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бірақшык пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу факультаторы, барлығы 20 академиялық кредит

[illegible][illegible]

	қабылдау үшін қоршаған ортаны бағалайды
Курс атауы	Оқу тәжірибесі (Картография)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 29 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	Оқу тәжірибесі кезінде студенттер далалық бақылау жұмысы әдістерін игеріп жер бедері элементтерін табиғи жағдайда болу себептерін анықтайды. Студенттер Жер бедері пішіндерінің қалыптасуында климаттың үгілу процестеріне ықпалын, өзен аңғарын, қайраңдарын табиғи жағдайда сипаттайды, тәжірибе ауданының климаттық ерекшеліктерін зерттеп, су нысандары жайлы мәліметтер жинақтап алғашқы тұжырымдар жасау дағдыларын игереді, қоршаған ортамен байланысын, экологиялық ықпалын зерттейді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • өмірдің әртүрлі салаларында қолдану үшін жалпы географиялық, тақырыптық және арнайы карталардың түрлері мен тұрпаттарын, мазмұнын ажыратады; • есептеу және графикалық жұмыстарды орындау үшін оқу-тәжірибелік зерттеулерде топографиялық карталарды пайдаланады; • топографиялық карталар бойынша бейнелерді құру үшін картографиялық әдістерді қолданудың тәжірибелік тәсілдерін әзірлейді; • жаңа білім алу, географиялық кеңістік туралы ақпаратты алу және сақтау мақсатында картографиялық үлгілерді құрылымдайды.

ПӘНАРАЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ МОДУЛІ. барлығы 8 академиялық кредит

Бұл модуль екі оқу жылы ішінде педагогикалық практикадан өту арқылы теориялық білімді практикалық дағдыларға айналдыруға, сондай-ақ бүгін және болашақта мұғалім мамандығына қойылатын талаптарға жауап беретін мұғалімнің кәсіби сәйкестігін қалыптастыруға бағытталған. Модуль барысында болашақ мұғалімдер кәсіби өсудің үздіксіз үдерісіне ықпал ететін тәжірибеге бағытталған зерттеу дағдыларын қалыптастырады.

Педагогикалық практика төрт кезеңнен тұрады, әр оқу жылына бір реттен, олардың әрқайсысының өзіндік нақты оқу нәтижелері бар, онда болашақ мұғалімдердің құзыреттері танысу мен бақылаудан бастап білім беру үдерісін жобалауға және өз сабақтарын өткізуге, сондай-ақ тәжірибеге бағытталған зерттеу қызметі арқылы өз жұмыс ортасын дамытуға дейін біртіндеп тереңдей түседі.

Барлық кезеңдерінде белгілі бір пререквизиттері бар және болашақ мұғалімдер педагогикалық практикаға кіріспес бұрын белгілі бір пәндік және/немесе педагогикалық пәндерден өтуі керек, академиялық кредиттер саны факультеттер мен/немесе білім беру бағдарламалары арасында өзгеруі мүмкін.

Курс атауы	Оқу тәжірибесі (Картография)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	Оқу тәжірибесі кезінде студенттер далалық бақылау жұмысы әдістерін игеріп жер бедері элементтерін табиғи жағдайда болу себептерін анықтайды. Студенттер Жер бедері пішіндерінің қалыптасуында климаттың үгілу процестеріне ықпалын, өзен аңғарын, қайраңдарын табиғи жағдайда сипаттайды, тәжірибе ауданының климаттық ерекшеліктерін зерттеп, су нысандары жайлы мәліметтер жинақтап алғашқы тұжырымдар жасау дағдыларын игереді, қоршаған ортамен байланысын, экологиялық ықпалын зерттейді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • өмірдің әртүрлі салаларында қолдану үшін жалпы географиялық, тақырыптық және арнайы карталардың түрлері мен тұрпаттарын, мазмұнын ажыратады;

- есептеу және графикалық жұмыстарды орындау үшін оқу-тәжірибелік зерттеулерде топографиялық карталарды пайдаланады;
- топографиялық карталар бойынша бейіндерді құру үшін картографиялық әдістерді қолданудың тәжірибелік тәсілдерін әзірлейді;
- жаңа білім алу, географиялық кеңістік туралы ақпаратты алу және сақтау мақсатында картографиялық үлгілерді құрылымдайды.

4.2 Пәндік компоненттің құрылымы

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ БЕЙНЕСІ	8
Жоғары оқу орны компоненті	8
Заманауи география теориясы мен тұжырымдамасы	5
Табиғат туралы ғылымдар	3
ФИЗИКАЛЫҚ ГЕОГРАФИЯ	24
Жоғары оқу орны компоненті	11
Жалпы жертану	6
Геология және геоморфология негіздері	5
Таңдау компоненті	13
Метеорология және климатология	5
Гидрология және су ресурстарын қорғау	4
Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	4
Құрлық гидрологиясы	
Биогеография	
Ландшафттану	
ӘЛЕУМЕТТІК ГЕОГРАФИЯ	29
Жоғары оқу орны компоненті	20
Геосаясат	3
Елтану	4
Тұрғындар географиясы	4
Геоэкономика	5
Қалалар мен ауылдық елді мекендер географиясы	4
Таңдау компоненті	9
Медициналық география	4
Қоғамдық географиясы	
Рекреациялық география	5
Мәдени география	
ҚОҒАМ МЕН ТАБИҒАТТЫҢ ӨЗАРА ӘРЕКЕТІ	14
Жоғары оқу орны компоненті	10
Климаттың өзгеруі және оның салдары	3
Табиғатты пайдалану экономикасы	4

Қоршаған орта және тұрақты даму	3
Таңдау компоненті	4
Геоглобалистика	4
Табиғи тәуекел географиясы	
Геокикілтін	
Дүниежүзілік шаруашылық	
ҚАЗАҚСТАН ГЕОГРАФИЯСЫ	14
Жоғары оқу орны компоненті	10
Қазақстанның физикалық географиясы	5
Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы	5
Таңдау компоненті	5
Қазақстан аймақтары географиясы	4
Қазақстанның ауылшаруашылық аймақтары	
Қазақстанның шекаралық аймақтарымен интеграциясы	
Қазақстанның туристік рекреациялық ресурстары	
Қазақстанның өнеркәсіп аудандары	
Қазақстанның агроөнеркәсіптік кешені	
ГЕОГРАФИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ	10
Жоғары оқу орны компоненті	10
Картография және топография негіздері	5
Географиядағы ГАЖ технологиялары	5
ГЕОГРАФИЯДАҒЫ ЗЕРТТЕУ ДАҒДЫЛАРЫ	4
Жоғары оқу орны компоненті	4
Географияны зерттеу әдістері	4
ҚОЛДАНБАЛЫ ГЕОГРАФИЯ МОДУЛІ	4
Таңдау компоненті	4
Регионалистика	4
Заманауи топонимика	
Шет елдер географиясы	
Өлке топономиясы	
ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ	8
Барлық академиялық кредит	115

ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ КӨРІНІСІ, 8 академиялық кредит

Бұл модуль болашақ мұғалімдерге әлемнің географиялық көрінісінің құрылымын және оларды зерттеу әдістерін түсінуге көмектесетін негізгі тұжырымдамалық идеяларға шолуды қамтиды.

Модуль барысында болашақ мұғалімдер заманауи жалпы ғылыми дүниетаным жағдайында географиялық ғылымның теориясы мен әдіснамасы саласындағы өздерінің құзыреттіліктерін дамытады.

Курс атауы	Заманауи географиядағы теория мен тұжырымдама
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ КӨРІНІСІ, 8 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(5,9) Болашақ мұғалімдер география ғылымы саласында қажетті білімге ие. Олар табиғат заңдарын бағалай, талдауды үйреніп, оларды адамзаттың игілігінде іс жүзінде пайдалануға ықпал етеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • іргелі әдіснамалық және теориялық мәнге ие концептуалды идеялармен таныс; • оқуды ынталандыру үшін география ғылымын зерттеудің лайықты әдістерін таңдайды; • география ғылымы саласындағы өзгерістерді олардың даму болашағын ескере отырып, оқытуда қолданады.
Курс атауы	Табиғат туралы ғылымдар
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ КӨРІНІСІ, 8 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) Болашақ мұғалімдер әлемнің жаратылыстану-ғылыми көрінісін тұтастығын түсінеді, табиғат заңдылықтарын бағалайды, талдайды және оларды адам мүддесі үшін іс жүзінде пайдалануға ықпал етеді. Олар жеке немесе жұппен жұмыс істеп, өздігінен оқуды және қызмет студия жетілдіреді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • алынған біріктірілген жаратылыстану-ғылыми білімдерін табиғаттың тұтастығын және табиғат нысандарының кеңістіктік-уақыттық үлгісін сипаттау үшін пайдаланады; • табиғат нысандарының кеңістіктік-уақыттық үлгісін жасау үшін үлгі түрін (аналитикалық, сәйкесту, біріктірілген) таңдау туралы шешім қабылдайды; • құбылыстар мен үдерістер арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды орнату үшін жаратылыстану ғылымдарының негізгі заңдылықтарын бағалайды және талдайды.
Физикалық география, 24 академиялық кредит	
Модуль шеңберінде болашақ мұғалімдер Жер құрылымының жалпы заңдылықтары, географиялық қабықтың біртұтастықта және оны ұйымдастырудың әртүрлі деңгейлерінде қоршаған кеңістіктен өзара әрекеттесуінде жұмыс істеуі мен дамуы сынды сұрақтарды қарастырады. Болашақ мұғалімдер өздерінің физикалық география және экология саласындағы ғылыми білімдерін дамытады.	

Курс/модуль Компонент Модуль Цикл Академиялық кредит	Жалпы жергілікті Пәндік компонент Жогары оқу орны компоненті Физикалық география, 24 академиялық кредит Бейіндеуші пәндер
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты мен оқу құзыреттіліктерінің көлемі сабақтарын арттыру бойынша табылды - Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі 1.21 - Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі 21 Білімнің мұқалімдер физикалық географияның жалпы және теориялық негіздері туралы білімді қолдануға кәсіп кәсіпті
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген білімділік мұқалімдер: - ертегіштік географиялық нысандарын, үдерістер мен құбылыстарды белгілі сипаттамалық қасиеттері бойынша ажыратуды және салыстырады және оларды жіктейді; - географиялық ақпараттың әртүрлі көздерін пайдалана отырып, географиялық нысандар, үдерістер мен құбылыстарды сипаттайды - көрнекілік арқылы ұғымдарды, олардың түрлерін, қолдануларын және қолданушылардың өзара өзара қатынастарын танытады, - ықпалды жағдайларды анықтау арқылы шаруашылық қыметті жүзеге асыру бойынша экологиялық сәулетті басқару шешімін қабылдау үшін қолданған ортаны бағалайды

Курс/модуль	Геология және геоморфология негіздері
Компонент	Пәндік компонент Жогары оқу орны компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты мен оқу құзыреттіліктерінің көлемі сабақтарын арттыру бойынша табылды - Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі 1.1 - Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі 6.7.91 Мақсаты: белгіше мұқалімдердің Жердің ішкі құрылысы туралы білімдер мен қатты жер қабығының құрылысы – литосфера және оның жоғарғы шетарасы – жер бетінің белгіше туралы жаңа-жаңғы білім алуы бойынша табылды. Белгіше мұқалімдер геология негіздерімен геоморфология, биогеография, топырақтау негіздерімен топырақ географиясы, ландшафттану, экология-экономикалық география негіздерімен бағылық теориялық білімге ие. Олар өз білімдерін тәжірибеде көрсету үшін де жер бетінің және геотық жағдайлардың орындалу қажетті әртүрлі мұқалімдерді пайдаланады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген білімділік мұқалімдер: - Қазақстанның физикалық географиясы мен ландшафттарының жалпы және теориялық негіздері туралы білімдерін пайдаланады; - сұрақтар көмегімен физикалық және географиялық білімді меңгерген және пайдаланады - негізгі рельеф түрлері, үдерістерді анықтайды және осының негізінде ауылдық рельефті мен географиялық қымет етуін оны әртүрлі шаруашылық мақсаттарды пайдалану және олардың қолдану бағалайды, - минералдарды тиімді пайдалану үшін қажетті тарау қыметінің туралы қыметінің туралы тау және олардың туралы мақсатын бағалайды

Курс атауы	Метеорология және климатология
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бөйімдеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (5,8) • Зерттеу құзыреттілігі (14) Курсты оқу барысында бөлімнің мұғалімдер атмосфералығы әлімділігі үдерістерінің тамашағы тұжырымдамаларын, Жер климатына антропогендік әсер ету мен білімділігі жаңа проблемаларды, атыс және кәсіргі жәдігі климаттың өмірін зерттейді Тәжірибелік жұмыстарды орындау барысында бөлімнің мұғалімдер қарапайым метеорологиялық, градиенттік және актинометриялық бақылау әдісін жүргізуде қарапайым әдісінде, бақылауын метеорологиялықтармен біріктіреді.
Оқу нәтиже жері	Құзыреттілікті мөмірлері білгірлік мұғалімдер: • су шаруашылығы және география қорғау нысандарын жоғары келісуде метеорологиялық бақылау әдістерін, жауын-шаршаңның, бұлаудың және желдің нормативтік сипаттамаларын есептеу әдістерін қолданады; • жергілікті климаттың антропогендік факторларын анықтау үшін тәжірибелер жүргізеді; • метеорологиялық өлшемдер, материалдарының және метеорологиялық ақпараттың сәйкестілігі және негізгі метеорологиялық сипаттамаларды есептеу әдістерін талдайды және бағалайды.

Курс атауы	Гидрология және су ресурстарын қорғау
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бөйімдеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуда бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (6) • Зерттеу құзыреттілігі (14) Курс барысында бөлімнің мұғалімдер су нысандарын және су ресурстарын қорғауды зерттейді. Курс шаруашылықта су ресурстарын тиімді және келісімі пайдалану, қолданылу және табиғатын қорғау мәселесін көрінісін, су ресурстарын қорғаудағы бөлімнің мұғалімдер табиғи және сарқынды суларды бағалау және талдау әдістерін қолданады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті мөмірлері білгірлік мұғалімдер: • жалпы гидрографиядағы және әр түрлі су нысандарындағы негізгі гидрологиялық үдерістерді ажыратады; • су нысандары мен гидрологиялық үдерістерді географиялық және гидрологиялық зерттеудің шаруашылық пен табиғатын қорғау мәселелерін шешу үшін практикалық маңызын көрсетеді; • су қауіпсіздігін қамтамасыз ету және келешекте олардың алдын алу мақсатында жер үсті су ресурстарының лаб-құбын, су нысандарының лаб-құбын гидрологиялық құрылымдарды зерттейді.

Қалыпана келетін құралдарының көлемін, олардың ұаығы мен аулақ бөлінісін тарауын бағыттайды

Курс атауы	Биогеография
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Филіалдық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сыпаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі сипаттарын арттыру болып табылады: - Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1, 2, 3) - Географияны оқытудың практикалық аспектісі құзыреттілігі (5, 9) - Зерттеу құзыреттілігі (12, 14) Курс менберінде болашақ мұғалімдер тірі ағзалар мен олардың қауымдастықтарының Жердегі географиялық таралу мен орналасу заңдылықтарын зерттейді. Олар сондай-ақ алған білімдерін тиянақтау, көкейтесті мақсатпенді тәжірибеле қолдана алады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті мен еріген болашақ мұғалімдер: - биогеографиялық анықтастыру қағидадарын және биомдар мен биоталарға антропогендік әсер ету мәселелерін түсінеді; - географиялық ортаның ерекшеліктеріне байланысты өсімдіктер мен жануарлар дүниесін тиянақ пайдалану мен қорғаудың теориялық негіздерін таттайды; - ағзалардың таралу ерекшеліктерін және олардың араласуы таралуының сандық заңдылықтарын салыстырады

Курс атауы	Ландшафтітану
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Филіалдық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сыпаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі сипаттарын анықтауға бағытталған: - Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2) - Географияны оқытудың практикалық аспектісі құзыреттілігі (5, 9) - Зерттеу құзыреттілігі (10) Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдерді классикалық ландшафтітану негіздерімен, оның амандау бағыттарымен, ландшафтілық зерттеу нысан анықтауға қатыстыру (ғылыми пайдалы). Алынған құзыреттер болашақ мұғалімдерге ландшафтілік көрсеткіштердің негізінде әртүрлі типтегі геоэкологиялық табиғи құрамдас бөліктері мен элементтерін, олардың дифференциация және интеграция факторларын, құрылымдық ұйымдастыру және динамикасын талдауға мүмкіндік береді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті мен еріген болашақ мұғалімдер: - табиғи аумақтардың табиғатын пайдалану, жақсарту және қорғау мабқаларын негіздеуге қолданылатын ландшафтілық тәсілді білгенді; - табиғи-антропогендік, табиғи және мәдени ландшафтілардың әртүрлі түрлерінің ұйымдастыру заңдылықтарын мен динамикасын талдайды; - антропогендік құраандыруді зерттеу мен байланысты ғылыми бағыттарды зерттейді; - аумақтық экологиялық жағдайларды талдау мен бағалаудың ландшафтілық тәсілдерін салыстырады

Әлеуметтік география, 29 академиялық кредит

Модуль шеңберінде болашақ мұғалімдер әлеуметтік, саяси география, елтану, халық және оның экономикалық қызметінің нәтижелері, сонымен қатар қоғамның аумақтық ұйымдастырылуы, оның заңдары мен құқықтық нормаларын зерттейді. Болашақ мұғалімдер кеңістікті талдау және жоспарлау дағдыларына ие болады.

Курс атауы	Геосаясат
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 29 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,7) • Зерттеу құзыреттілігі (10) Курстың уақытында болашақ мұғалімдер қазіргі әлемдегі геосаяси үдерістерді зерттейді. Олар әлем елдерінің және Қазақстан Республикасының геосаяси жағдайының ерекшеліктерін қарастыруды үйренеді, геосаяси қауіпсіздік пен интеграциялық үдерістерге әсер ететін факторларды зерттейді. Болашақ мұғалімдер геосаясаттың теориялық негіздері және жаһандық және аймақтық деңгейдегі әлемдік геосаяси үдерістердің қазіргі жағдайы жайлы білімін жетілдіреді. Сонымен қатар олар заманауи геосаяси үдерістермен танысады және өздерінің саяси жағдайдың кеңістікті ұйымдастыруға әсерін бағалау дағдыларын дамытады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • геосаяси үдерістерді талдау дағдыларын қолданады; • жекелеген елдердің қазіргі жағдайын анықтау үшін геосаясат эволюциясын түсіндіреді; • экономикалық дамуы мен саяси жүйесін бағалау үшін әлем елдерінің геосаяси жағдайына мысалдар келтіреді; • елдің геосаяси кеңістіктері рөлін анықтау үшін қазіргі геосаяси үдерістерді зерттеу нәтижелерін талдайды.

Курс атауы	Елтану
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 29 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,7) • Зерттеу құзыреттілігі (10) Мақсаты әлем аймақтарын, кешенді географиялық аймақтану мен елдерді салыстыру әдістерін зерттеу болып табылады. Курс барысында болашақ мұғалімдер әлем елдерінің физикалық-географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық аудандастыру мәселелерін қарастырады. Географиялық білім беру жүйесіндегі оқу пәні ретінде елтанудың теориялық тұстары, тарихы, географиялық мәні мен мақсаты. Болашақ мұғалімдер елтану қағидаттарын, заңдары мен санаттарын, сондай-ақ оның негізгі қиындықтары мен құндылықтарын біледі.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:

	• елдер мен әкірдың бөліктерінің салыстыру әдістерін жүзеге асырады; • елдер мен әкірдың географиялық салыстыру және елдердің оқу және қарым қатынасын қарастырады; • бірнеше әкірдың көлемінің негізінде елдердің әкірдің, саяси, экономикалық және мәдени дамуының негізгі параметрлері мен тенденцияларының және-жақты салыстырмасын құрастырады; • жаһандық үдерістерін анықтау үшін әртүрлі көрсеткіштер бойынша елдердің жағдайын зерттейді;
Курс атауы	Туризмдер географиясы
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география. 29 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курсқа қатырғыштық сипаттамасы	Бұл курс пәндік қатырғыштықтардың келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістерінің қатырғыштығы (4) • Географияның оқытуының практикалық әдістері қатырғыштығы (9) Курс барысында болашақ мамандар кәсіпті әлемде орын алып отырған демографиялық үдерістердің теориялық және практикалық мәселелерін зерттейді. Олар сонымен қатар демографиялық үдерістердің жаңылығын қамтитын, қазық географиясының негізгі ұғымдары мен терминдерін, халық туралы ақпарат көздерін және әлемдегі демографиялық зерттеу тарихын зерттейді. Болашақ мамандар дүние жүзіндегі халық санының өсіп-өсуінің динамикасы мен демографиялық өзгерістердің әртүрлі деңгейдегі аймақтардағы демографиялық дамуының динамикасының мониторинг жүргізе алатын, демографиялық көрсеткіштерді талдау және болжау әдістерін біледі.
Оқу нәтижелері	Қатырғыштық мәнімен өлшенетін болашақ мамандар: • халықтың анықталмаған демографиялық мәселелерін шешу және анықтау қатырғыштығын зерттеу әдістерін қолданады; • мәселелер аймақтар мен елдердің халық санының динамикасының негізгі демографиялық үдерістер мен құбылыстарды ажыратыды; • демографиялық, миграциялық, этникалық үдерістердің, отырықшылық пен ұрбандық үдерістердің жалпы және аймақтық ерекшеліктерін талдайды; • халықпен байланысты үдерістерді көрсеткіш географиялық талдау әдістерін қолданады; • жемелеткен елдердегі халық санының өсіп-өсуі, оның жаңылығы-жаңылығы, адам капиталының дамуы туралы болжамдарды жасайды; • қоныс аудару сыйбаларын құру, әртүрлі көлемдегі аумақтарды қоныстандыру үшін халықтың саны мен құрамын болжайды, сыйбалыңарының жаңылығы және оның динамикасын бағалайды.
Курс атауы	Геоэкономика
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география. 29 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курсқа қатырғыштық сипаттамасы	Бұл курс пәндік қатырғыштықтардың келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістерінің қатырғыштығы (2-3) • Географияның оқытуының практикалық әдістері қатырғыштығы (6-9)

Оқу нәтиже-жәрі	Күрестің мақсаты болашақ мұғалімдердің геоэкономикааның негізгі салаларын, әлемдік шаруашылықтың құрылымы мен аумақтық үлгісін, әлем елдерінің экономикалық дамуының көрсеткіштерін білімге қажетті етіп білімге қажетті білімге және білімдерін іс жүзінде көрсету үшін практикалық дағдыларды игергендігі. Құзыреттілікті көтерген білімділік мұғалімдер: - Шаруашылық салаларын, жекелестірілген елдер мен әлемнің ірі аймақтарын салыстыру мақсатында елдердің экономикалық даму көрсеткіштерін қарастырады; - Белгілі бір елдің экономикалық дамуын жекелестірілген елдермен салыстырады және ішкі экономикалық саясатты жетілдіреді; - көрсеткіштер ортаға әсерін бағалау үшін табиғатты пайдалану экономикасының негіздерін, тұрақты дамуды және табиғатты пайдаланудың құқықтық негіздерін талдайды.
Курс атауы	Қазақтар мен ауылдық елді мекендер мен инфрақұрылымы
Компонент	Пәнлік компонент. Жоғарғы оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география. 20 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәнлік құзыреттіліктердің көпестірілуін қамтамасыз ететін білімділік: Зерттеу құзыреттілігі (10, 11, 12-14) Курс барысында болашақ мұғалімдер негізгі қоныстану түрлерінің ерекшеліктерін жетілдіреді. Олар қалалық және ауылдық мекендер мәселесін, қалалық және ауылдық қоныстану ортаға әсерін, қалалық агломерациялар, ауыл аймақтарының қызметтерін жетілдіреді. Болашақ мұғалімдер қалалар мен ауылдық елді мекендердің айырмашылығын талдап, басқару және дамыту, қалалар мен ауылдық елді мекендердегі қоныстану ортаның сапасын сақтау құзыретіне ие болады.
Оқу нәтиже-жәрі	Құзыреттілікті көтерген білімділік мұғалімдер: - статистикалық мәліметтер бойынша елдің әртүрлі аймақтарындағы қалалар мен ауылдық мекендердің аумақтық дамуын салыстырады; - қалалық мекендердің экономикалық проблемаларын жетілдіреді және проблемаларды шешу жолдарын ұсынады; - қалалар мен ауылдық елді мекендердің дамуының негізгі факторларын және ауылдық елді мекендердің дамуының негізгі факторларын талдайды; - географиялық кеңістікті ұйымдастырудың қалалардың рөлін, олардың құрылымы мен даму динамикасын бағалайды.
Курс атауы	Мемлекеттік география
Компонент	Пәнлік компонент. Таңдау компоненті
Модуль	Әлеуметтік география. 20 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәнлік құзыреттіліктердің көпестірілуін қамтамасыз ететін білімділік: - Географиялық ғылым теориясы мен әдістері құзыреттілігі (1, 2) - Зерттеу құзыреттілігі (14) Курс барысында болашақ мұғалімдер жер шары тұрғындарының денсаулығына табиғи және әлеуметтік-экономикалық жағдайлардың әсерін және ауылдық елді мекендердің географиялық факторларын және географиялық ортаның қалалық дамуына әсерін жетілдіреді. Олар географиялық ортаның қалалық дамуына әсерін туралы қажетті білімдерін дамытады және ауылдық географиялық таралуын талдау және бағалау дағдыларын жетілдіреді.

Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болжамық мағалімдер: • адамның экстремалды жағдайларға бетпебету мәселелерін зерттеу мақсатында географиялық ортаның халықтың денсаулығына әсерін зерттейді; • табиғи және әлеуметтік факторларды және әртүрлі аймақтардың тұрғындары арасында жекелеген аурулардың анықталуының статистикаларын анықтау үшін ауру құрлықтарын тарау қарқын жаңайды; • географиялық және медициналық көзқарастарды талдайды және оның негізінде медициналық географиямен географиялық ғылымдар жүйесіне енгізу үшін қорытынды жасайды; • табиғи және әлеуметтік-экономикалық жағдай құрлық, демографиялық өсіміне әсерін бағдайды; • экологиялық факторлардың өзгерістерін, медициналық географиялық болжамдар жасайды;
Курс атауы	Қоғамдық география
Компонент	Пәндік компонент. Жазарға оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география. 29 академиялық кредит
Цикл	Бірінші оқу жылы
Академиялық кредит	4
Курсқа құрылымдық сипаттамасы	Бұл курс пәндік құрылымдардың негізгі ерекшеліктерін, динамика бағыттарын • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі қарастырылады (1, 3) • Зерттеу қарастырылады (10) Курс жазарға өмір сүру жағдайындағы аймақтық айырмашылықтарды, халық пен еңбек ресурстарының көбеюін, адамдардың кәсіптік қозғалыстарын сипаттауға бағытталған. Студенттер әлеуметтік инфрақұрылым жүйелерін талдайды, әлемдегі демографиялық өмірістерді болжанды статистиканы салыстырады. Курс студенттерге қоғамдық-экономикалық жүйеде әлеуметтік зерттеулер жүргізу үшін білім мен дағдыларды дамытуға көмектеседі.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болжамық мағалімдер: • қоғамның өмір сүру жағдайындағы аймақтық айырмашылықтарды, халық пен еңбек ресурстарының көбеюін, адамдардың кәсіптік қозғалыстарын сипаттайды; • әлеуметтік инфрақұрылым жүйелерін талдайды, әлемдегі демографиялық өмірістерді болжанды статистиканы салыстырады; • қоғамдық-экономикалық жүйеде әлеуметтік зерттеулер жүргізу үшін білім мен дағдыларды дамытуға көмектеседі.
Курс атауы	Рекреациялық география
Компонент	Пәндік компонент. Таңдау компоненті
Модуль	Әлеуметтік география. 29 академиялық кредит
Цикл	Бірінші оқу жылы
Академиялық кредит	5

Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(8) • Зерттеу құзыреттілігі (10,14) Курс барысында болашақ мұғалімдер әлемнің әртүрлі аймақтарының сауықтыру ресурстарымен және туризмнің даму келешегімен, сондай-ақ аймақтағы сауықтыру ресурстарының кешенді сипаттамасымен танысады. Олар елдердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы сауықтыру мен туризмнің рөлімен байланысты мәселелерді зерттейді. Болашақ мұғалімдер өздерінің сауықтыру шараларының денсаулыққа әсері жайлы түсініктерін дамытады. Олар географияны оқытудың мазмұнын түсіну үшін зерттеу әрекетінің әртүрлі нұсқаларын қолданады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • рекреациялық ресурстардың таралуын және рекреациялық қызметті аумақтық ұйымдастыру заңдылықтарын талдайды; • адамның әртүрлі рекреациялық іс-әрекетін жүзеге асыру жағдайларын зерттейді; • адамдардың психофизикалық күшін қалпына келтіруге бағытталған түрлі рекреациялық іс-әрекеттерін бағалайды;
Курс атауы	Мәдениет география
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 29 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (9) Курс шеңберінде болашақ мұғалімдер табиғат пен қоғамның өзара әрекеттесуінің нәтижесі болып табылатын мәдениеттердің кеңістіктегі мәдени айырмашылықтары мен аумақтық таралуын зерттейді. Олар мәдени және әлеуметтік-экономикалық география саласындағы теориялық білімдерін дамытады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • қоғам дамуының белгілі бір деңгейін түсіндіру үшін мәдени кеңістік (ноосфера) пен географиялық кеңістіктің өзара әрекеттестігі туралы білімді пайдаланады; • мәдени география мен мәдениеттану арасындағы байланыстың жалпы келешегін талдайды; • географиялық кеңістіктерді олардың мәдени бірегейлігі тұрғысынан сәйкестендіру негізінде Жердің аймақтары арасындағы кеңістіктік және мәдени айырмашылықтарды зерттейді; • мәдениеттегі географиялық бейнелерді түсіну үшін философиядағы, жаратылыстану және басқа гуманитарлық ғылымдардағы географиялық кеңістік бейнелерін зерттеу дәстүрлерін талдайды; • Әлемнің мәдени аймақтарының электрондық карталарын құрастыру үшін геоинформатикалық технологияларды қолданады; • әртүрлі мәдениет түрлерінің кеңістіктік алуандығының заңдылықтарын бағалайды
Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеті, 14 академиялық кредит	
Модуль шеңберінде болашақ мұғалімдер қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттесуін ұлттық және жаһандық ауқымда зерттейді. Олар қоғам мен географиялық орта арасындағы тұрақты заттардың алмасуы туралы өздерінің білімдерін жетілдіреді. Болашақ мұғалімдер өздерінің қоғам мен табиғат арасындағы байланыстың қоғамның экономикалық, физиологиялық, адамгершілік, экологиялық әл-ауқатына әсері жайлы түсініктерін қалыптастырады. Олар экологиялық зерттеуді және қоршаған ортаны кеңістіктік талдауды жүргізу дағдыларын иеленеді.	

Курс/курсы Компонент Модель Цикл Академиялық кредит	Климаттың өнеруі және салдары Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі. 14 академиялық кредит Бейінделуші пәндер 4
Курс/құтыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың пәндік құтыреттіліктерінің көрсеткіштерін қарастыру болып табылатынын Зерттеу құтыреттілігі (10,11,13) Курс барысында болашақ мағалімдер кәсіпті уақытша әлемдік жауапкершілік үшін ең өкілетті мәселелердің бірі болып табылатын жаһандық климаттың өзгеруінің өкілетті мәселелерін зерттейді. Олар ауқымды табиғи қауіп болып табылатын климаттың өзгеруінің әртүрлі көріністері мен салдарын зерттеудің өкілеттілігі жайлы түсініктерді қалыптастырады. Сонымен қатар климаттың өзгеруін және оның экономикалық қыметтің әртүрлі секторларында өсерін бағалау дағдыларына ие болады.
Оқу нәтижелері	Құтыреттілікті меңгерген болашақ мағалімдер: - экстремалды ауа райы құбылыстарын бағалау үшін ауа-райы мен климаттың өзгеруін өздігінен бақылауды ынталандырады; - климаттың өзгеруін зерттеудің әртүрлі тәсілдерін талдауды және олардың салдарын бағалайды; - Температураның көтерілуін, экстремалды ауа райы құбылыстарын, теңіз деңгейінің көтерілуін, жаппай жануарлар тұрағы мен мекендеу ортасының климаттың өзгеруіне ауысуын зерттейді; - климаттық жаһандық өзгеруімен байланысты елдің әкелеткен аймақтарындағы климаттық өзгеруінің ықтимал салдарын бағалайды
Курс/курсы	Табиғатты пайдалану негізіндемесі
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Модель	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі. 14 академиялық кредит
Цикл	Бейінделуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құтыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құтыреттіліктердің көрсеткіштерін арттыру болып табылады: - Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құтыреттілігі (2) - Географияны оқытудың практикалық әдістері құтыреттілігі (9) Болашақ мағалімдер табиғат ресурстарын экономикасы негіздері бойынша бағалау теориялық білімдер саласында өздерінің құтыреттіліктерін ұмытады. Олар сондай-ақ табиғат ресурстарын экономикалық бағалау саласындағы элемент және отандық тәжірибені жалпылау және талдау дағдыларына ие болады.
Оқу нәтижелері	Құтыреттілікті меңгерген болашақ мағалімдер: - табиғатты қорғау іс-шараларын ұйымдастыруға мысалдар келтіреді; - табиғатты пайдаланудағы экономикалық тиімділікті анықтау үшін өндірістік қызығушылық экологиялық талдау жүргізеді; - әртүрлі мәліметтерді пайдалану мен іріктеу жөкейленген аймақтарының табиғатты пайдалану өресіне іктері пайдалану жөкейленген жөкейленген құрамы; - қоршаған ортаның ластануынан келген экономикалық шығынды көлемдік анықтау үшін табиғи ресурстарға экономикалық бағалау жүргізеді
Курс/курсы	Қоршаған орта және тұрақты даму
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті

Модуль Цикл Академиялық кредит Курс/кәсіптік бағдарламасы	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі. 14 академиялық кредит Бейіндеуші пәндер 4 Бұл курсның мақсаты мен мақсаттарының көлемі есептерімен әртүрлі бөлімдермен • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі кәсіптік бағдарламасы (2,4) • Зерттеу кәсіптік бағдарламасы (1,7) • Кәсіптік бағдарламаның кәсіптік бағдарламасы (1,8) Курс барысында болашақ мақалалар қоршаған ортаның көмір қазықтары және аймақтардың тұрақты дамуын зерттейді. Олар аймақтардың тұрақты дамуын қамтамасыз ету мақсатында қоршаған ортаның көмір қазықтарымен жан-жақты танысуға мүмкіндік береді.
Оқу нәтижелері	Кәсіптік бағдарламаның мақсаттары • адам мен қоршаған ортаның өзара әрекеттестігін зерттеу, оның дамуы және олардың өзара әрекеттестігін • қоршаған ортаның қоршаған ортаның дамуын қамтамасыз ету • әртүрлі елдерде және Қазақстан Республикасында тұрақты даму идеяларын жүзеге асыру үшін қоршаған ортаны сақтауға өз көмегін ұсынады • аймақтардың тұрақты дамуын зерттеу үшін географиялық технологияларды пайдалана отырып, әртүрлі көрсеткіштерді бақылаудың әртүрлі әдістерін қолданады • қоршаған ортаның жағдайын және оның тұрақты дамуын бақылайды.
Курс атауы	Географиялық теория
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі. 14 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/кәсіптік бағдарламасы	Бұл курс пәндік кәсіптік бағдарламаның көлемі есептерімен әртүрлі бөлімдермен • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі кәсіптік бағдарламасы (2) • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі кәсіптік бағдарламасы (1,7) Курс барысында болашақ мақалалар қоршаған ортаның көмір қазықтары және аймақтардың тұрақты дамуын зерттейді. Олар аймақтардың тұрақты дамуын қамтамасыз ету мақсатында қоршаған ортаның көмір қазықтарымен жан-жақты танысуға мүмкіндік береді.
Оқу нәтижелері	Кәсіптік бағдарламаның мақсаттары • жаһандық мәселелерді зерттеу үшін табиғат пен қоғамның жаһандық үдерістерін түсіндіреді; • жаһандық мәселелерді зерттеу үшін географиялық технологияларды пайдалана отырып, әртүрлі көрсеткіштерді бақылаудың әртүрлі әдістерін қолданады; • жаһандық мәселелерді зерттеу үшін географиялық технологияларды пайдалана отырып, әртүрлі көрсеткіштерді бақылаудың әртүрлі әдістерін қолданады; • ел экономикасы мен өнеркәсібінің дамуына өздерінің жаһандық үдерістерін бақылайды.
Курс атауы	Табиғат және география
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі. 14 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер

Академиялық кредит Курс/құзыреттілік сипаттамасы	4 Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің көрсеткіштерін, дамыту бағытына бағытталған • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (4) • Географияны оқудың практикалық аспектісі құзыреттілігі (9) Курс барысында бөлімнің мұғалімдер қауіпті табиғи және табиғи-техногендік қауіптер мен оқиғалар, сондай-ақ олардың пайданын қуандыру механизмдері туралы білімді игіленеді және олармен танысады. Олар өздерінің табиғи және табиғи-техногендік қауіптерін көріністері туралы қорытынды жасау жөніндегі тәртіпін дамытады. Құзыреттілікті меңгерген болуынақ мұқалімдер: • табиғи және табиғи-экологиялық қауіптер мен оқиғалардың сипаттамасын жасайды, • жағымсыз салдардың алдын алу үшін табиғи қауіп-жазбаларды талдайды, • қауіпті табиғи және техногендік құбылыстардың кеністіктік және уақыттық көріністеріне, олардың экономика салаларына және ғылымға өздеріне мысалдар келтіреді, • экономика мен қоршаған ортаның тұрақты дамуын анықтау үшін жағымды мәселелерді тартып
Курс атауы	Геоэкология
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модель	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі, 14 академиялық кредит
Цель	Бейімделуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің көрсеткіштерін, дамыту бағытына бағытталған • Зерттеу құзыреттілігі (10, 11, 12) Курс барысында бөлімнің мұғалімдер саяси қатынастарға әсер ететін географиялық саяси және басқа да өзара әрекет етуші факторларын талдау тәртібі. Олар саяси география мен геосаясаттың негізгі идеялары, сондай-ақ саяси қатынастардың пайда болуы мен табиғаты жөнінде түсініктерін қатыластырады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болуынақ мұқалімдер: • саяси және мәдени жерді пайдалану сферінің өзара әрекеттестігін түсіндіреді, • саяси қатынастардың пайда болуы мен дамуының өзара әрекет етуші факторларын анықтайды, • әлемнің әртүрлі аймақтарындағы жағымсыз үрдістердің алдын алу жолдарын іздеу мақсатында «геоэкологиялық үрдістерді» түсіндіреді, • географиялық ойлау арқылы геосаясаттың, саяси географияның және геоконфликтологияның қамқандық мәселелерін қамқандық дәрежелерін қолданады.
Курс атауы	Дүниежүзілік шаруашылық
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модель	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі, 14 академиялық кредит
Цель	Бейімделуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің көрсеткіштерін, дамыту бағытына бағытталған • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1)

	• Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) Курс барысында болашақ мұғалімдер әлемдік экономикадағы дамыған елдердің бәсекеге қабілеттілігіне әсер ететін негізгі факторларды зерттейді. Олар дүниежүзілік экономика және оның негізгі субъектілері, дүниежүзі экономикасы дамуының ресурстық әлеуеті туралы біледі. Олар өздерінің осы тақырып бойынша өздерінің түсініктерін қалыптастырады және дүниежүзі экономикасы құрылымының негізгі мәселелерін ажыратуды үйренеді, сондай-ақ елдер арасындағы бәсекеге қабілеттілікті салыстырады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • әлемдік шаруашылықтың даму заңдылықтарын және интернационалдану нәтижесін, оның әлемдік шаруашылық құрылымына әсерін түсіндіреді; • халықаралық еңбек бөлінісіне, әртүрлі экономикалық қатынастарға негізделген ұлттық шаруашылықтардың өзара байланысын анықтайды; • экономикалық бәсекеге қабілеттілік көрсеткіштері бойынша әлем елдерінің рейтингін жаһандық зерттеу нәтижелерін талдайды

Қазақстан географиясы модулі, 14 академиялық кредит

Модуль барысында болашақ мұғалімдер өз елінің табиғи әлеуметтік-экономикалық, геоэкономикалық, геосаяси ерекшеліктерін, халқын және шаруашылық қызметінің нәтижелерін зерттеп, біріктірілген білімдерін дамытады. Олар адам өмірі мен іс-әрекетінің кеңістіктік әртүрлілігі, адам мен адамзаттың географиялық ортадағы рөлі, адамдардың әлемдік өркениеттің дамуына қосқан үлесі туралы білімдерін жетілдіреді. Олар сонымен қатар азаматтық пен отансүйгіштікке тәрбиелеу мәселелерін қарастырады және өздерінің рухани-адамгершілік құндылықтарын, өз елінің тарихы мен мәдениетіне құрмет сезімін дамытады.

Курс атауы	Қазақстанның физикалық географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер (15,18) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(7,9) Болашақ мұғалімдер Қазақстанның физикалық географиясының теориялық негіздері жайлы білімдерін пайдалана алады
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • Қазақстанның табиғи ортасының ерекшеліктерін зерттеу үшін геожүйелердің құрамдас бөліктерінің қалыптасуы мен өзара байланысының негізгі заңдылықтарын сипаттайды; • бірнеше ақпарат көздері негізінде Қазақстан табиғатының құрамдас бөліктерінің ерекшеліктері туралы хабарламалар құрады; • жергілікті және аймақтық деңгейдегі Қазақстан табиғатының проблемаларын анықтайды; • Қазақстан Республикасы геожүйелерінің құрамдас бөліктері арасындағы байланысты талдау үшін картографиялық материалды пайдаланады; • қолданбалы шаруашылық міндеттерді, Қазақстандағы қоршаған ортаны қорғау мәселелерін талдайды және синтездейді

Курс атауы	Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 14 академиялық кредит

Модуль Цикл Академиялық кредит Курс/күзреттілік сипаттамасы	Қазақстан географиясы. 14 академиялық кредит Бейіндеуші пәндер 4 Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің көлемі еселігін арттыру болып табылады. • Географиялық ғылым география мен әлеуметтік құзыреттілігі (3) • Құзылыққа бағдарланған құзыреттіліктер (15) • Географияны оқытудың практикалық аспектісі құзыреттілігінің (7) Курс барысында болашақ мағалымдар ауыл шаруашылығын мемлекеттік реттеу мәселелерімен, аграрлық экономикадағы ауыл шаруашылығының тұрақты тегіімен, Қазақстанның бәсекеге кәбілеттілігін арттыру факторларымен танылады. Олар ауыл шаруашылығы туралы қажетті білімдерін дамытады және білімдерін өз жұмысқа қолдану үшін практикалық дағдыларды несиенеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті мен ері ең болашақ мағалымдар: • ауыл шаруашылығының кәсіпін даму жағдайын сипаттайды, • экономикалық мәселелерді шешу еліміздің аграрлық әлеуеті мол нәтижелерін анықтайды; • ауылдық аудандарды дамыту үшін еліміздің бәсекеге кәбілеттілігінің өсуіне талпын жасаиды • ауыл алақының даму ерекшеліктерін ескере отырып, оның жұмыспен қамтылу деңгейін бағалайды
Курс атауы	Қазақстанның шекаралық аймақтары мен өңірлері
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы. 14 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/күзреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің көлемі еселігін арттыру болып табылады. • Географиялық ғылым география мен әлеуметтік құзыреттілігі (3) • Зерттеу құзыреттілігі (14) Курс бойында болашақ мағалымдар Қазақстанның шекаралық аймақтарымен бірігуі, нарықтық экономика жағдайында олардың бәсекеге кәбілеттілігін арттыру, оның өндірістік-ресурстық әлеуетін толық пайдалану арқылы өнер кәсіпін дамыту және өмір сүру деңгейін арттыру мәселелерін зерттейді. Олар Қазақстанның шекаралас аймақтары біріктіру саласында қажетті білімге ың. еліміздің экономикалық өсуін қамтамасыз ету мақсатында шекаралас аймақтардың экономикасын салыстыру дағдыларын несиенеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті мен ері ең болашақ мағалымдар: • Қазақстанның әлемдік экономикалық бірлестіктегі ролін дәлелдейді, • Қазақстанның шекаралас аймақтарымен бірігуі, зерттеу де білімдерін арттыра алатын көлемі бойынша зерттеу жер адрісін; • Қазақстанның дүниежүзілік экономикалық бірлестіктермен және шекаралас аймақтарымен экономикалық қатынастардың мен тауар айналымының құрылымын салыстырады; • Қазақстанның экспорты мен импортының географиялық құрылымын талдау жасаиды, • Қазақстанның әлемдік экономикалық бірлестікке қатысу жолдарын бейнелейді
Курс атауы	Қазақстанның туристік рекреациялық ресурстары
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы. 14 академиялық кредит

Цикл Академиялық кредит Күрсіздіреттілік сипаттамасы	Бейіндеуші пәндер 4 Бұл курс пәндік қызығатіндіктердің көрсеткіштерін дамытуға бағытталған. • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі қызығатінділігі (3) • Құжылыққа бағдарланған қызығатінділіктер (15,16) • Зерттеу қызығатінділігі (14) Курс барысында болашақ мұғалімдер табиғи және әлеуметтік-экономикалық сипаттағы туристік қажеттіліктер саласын зерттейді. Олар демалыс, ойын-сауық, емдеу мақсатында рекреациялық турімінің қабылшылары мен қатынастарымен айналысатын жалпылыу аяғыларын келесідей.
Оқу нәтижелері	Қызығатінділікті мен ерсіні болашақ мұғалімдер: • елдің тарихымен таныла, рекреациялық, табиғи, су, әлеуметтік-адамдармен айналысу үшін Қазақстанның туристік-рекреациялық ресурстарын туріні білімдерін пайдаланады, • туризмді дамыту үшін Қазақстанның өкіметтік маңдайларын бағалайды және салыстырады, • туристік сұраныстың дамуына бағалайды және қатынастарын қауіпсіздікпен дамыту үшін Қазақстанның рекреациялық ресурстарын бағалайды.
Курс атауы	Қазақстанның өнеркәсіп аулақшыры
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модель	Қазақстан географиясы, 14 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Күрсіздіреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік қызығатіндіктердің көрсеткіштерін дамытуға бағытталған. • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі қызығатінділігі (3,4) • Географияны оқытудың практикалық әдістері қызығатінділігі (9) Курс барысында болашақ мұғалімдер Қазақстанның өнеркәсіптік аймақтарын анықтайды. Олар өңір аймақтарының өлікке шықатын өндіріс материалдар мен энергияны өндіру және өңдеу, машина жасау, өртүрлі тауарларды өндіру, сонымен қатар халыққа қызмет көрсету мәселелермен таныады. Олар өңірдің өнеркәсіптік, Қазақстан экономикасының өңірдің аймақтарының өндіріс тауары өндірісін маңдайларын жер көліну қылағы шықатын пен табиғат ресурстарының қорларын бағалау аяғыларын келесідей.
Оқу нәтижелері	Қызығатінділікті мен ерсіні болашақ мұғалімдер: • Қазақстанның өндірістік көшпенді турілі білімдерін өңір өнеркәсіптік күштерінің орналасуын түсініру үшін пайдаланады; • қоғамдық өндірісін күштерінің дамуы мен өңірді күшдіру үшін өнеркәсіптік аймақтарын бағалайды; • Қазақстан өнеркәсіптің дамуының өңірді экономикасына тиімді өңірді тұрғысымен бағалайды.
Курс атауы	Қазақстанның аймақ өнеркәсіптік кешені
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модель	Қазақстан географиясы, 14 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит Күрсіздіреттілік сипаттамасы	4 Бұл курс пәндік қызығатіндіктердің көрсеткіштерін дамытуға бағытталған. • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі қызығатінділігі (3,4)

	• Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) Курс барысында болашақ мұғалімдер Қазақстанның өнеркәсіптік аймақтарын анықтайды. Олар елдің аймақтарына сәйкес шикізатты өндіру, материалдар мен энергияны өндіру және өңдеу, машина жасау, әртүрлі тауарларды өндіру, сонымен қатар халыққа қызмет көрсету мәселелерімен танысады. Олар өздерінің өнеркәсіптің Қазақстан экономикасына тигізетін әсері туралы білімдерін жетілдіріп, жер қойнауындағы шикізат пен табиғат ресурстарының қорларын бағалау дағдыларын иеленеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • Қазақстанның өндірістік кешендері туралы білімдерін елдің өнеркәсіптік күштерінің орналасуын түсіндіру үшін пайдаланады; • қоғамның өндіруші күштерінің даму деңгейін түсіндіру үшін өнеркәсіптің әсерін талдайды; • Қазақстан өнеркәсібінің дамуын оның ел экологиясына тигізетін әсері тұрғысынан бағалайды.

Географиялық білім беруді цифрландыру, 10 академиялық кредит

Модуль барысында болашақ мұғалімдер халықтың аумақтық ұйымдасуының әртүрлі тұстарын және қоғам өмірінің барлық жақтарын көрсететін инновациялық технологияларды пайдалана отырып, олардың карта жасауды түсінуіне ықпал ететін геоаквараттық жүйелердің технологияларын қолданудың негізгі мәселелерімен танысады. Болашақ мұғалімдер өздерінің географияны оқытуда инновациялық әдістерді қолдану құзыреттілігін дамытады.

Курс атауы	Картография және топография негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Географиялық білім беруді цифрландыру, 10 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6) Курс шеңберінде болашақ мұғалімдер бір-бірімен және ғылым мен техниканың көптеген басқа салаларымен тығыз байланысты, ғылыми пәндер мен техникалық салалардың тармақталған жүйесін құрайтын заманауи картографиямен танысады. Болашақ мұғалімдер картография саласында қажетті білімді иеленеді және географиялық карталарды ғылымда және практикада қолдана білу дағдыларын иеленеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • өмірдің әртүрлі салаларында қолдану үшін жалпы географиялық, тақырыптық және арнайы карталардың түрлері мен тұрпаттарын, мазмұнын ажыратады; • есептеу және графикалық жұмыстарды орындау үшін оқу-тәжірибелік зерттеулерде топографиялық карталарды пайдаланады; • топографиялық карталар бойынша бейіндерді құру үшін картографиялық әдістерді қолданудың тәжірибелік тәсілдерін әзірлейді; • жаңа білім алу, географиялық кеңістік туралы ақпаратты алу және сақтау мақсатында картографиялық үлгілерді құрылымдайды.

Курс атауы	Географиядағы ГАЗ технологиялары
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Географиялық білім беруді цифрландыру, 10 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:

	• Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,9) Курс барысында болашақ мұғалімдер геоақпараттық жүйелердің технологияларын пайдалана отырып, географиялық ақпаратты өңдеу дағдыларын неленеді. Олар белгілі бір физикалық және экономикалық-географиялық зерттеулерді жүргізуге қажетті ақпаратты іздеудің әдістері және құралдарымен танысады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • кеңістіктік деректерді сипаттау, үлгілеу және талдау үшін цифрлық географиялық картадағы ақпаратты түсіндіреді; • оқу қызметінің тапсырмаларын шешу үшін географиялық мәліметтерді өңдеу және визуализациялау әдістері мен тәсілдерін қолданады; • тәжірибелік тапсырмаларды шешу және цифрлық карталар бойынша өлшеулер мен есептеулер жүргізу үшін геоақпараттық технологияларды қолданады; • ауа райы жағдайын бақылау нәтижелері бойынша өз аймағының цифрлық карталарын құрастырады.
Географиядағы зерттеу дағдылары, 4 академиялық кредит	
Модуль шеңберінде болашақ мұғалімдер географиялық зерттеу әдістерінің ерекшеліктерін зерттейтін ғылыми пәндер кешенін зерттейді. Болашақ мұғалімдер ғылыми танымның әдіснамасын ашуға мүмкіндік беретін өздерінің зерттеу іс-әрекетінің құзыреттіліктерін дамытады.	
Курс атауы	Географиялық зерттеу әдістері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Географиядағы зерттеу дағдылары, 4 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Зерттеу құзыреттілігі (12,13) Курс шеңберінде болашақ мұғалімдер географиялық зерттеулер үшін қажетті географиялық ақпараттың негізгі әдістері мен көздерін зерттейді. Олар географиялық зерттеу әдістері туралы қажетті білімдерін және алынған мәліметтерді өңдеу қабілеттерін дамытады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • «әдіс», «тәсіл», «зерттеу парадигмасы» терминдерінің ерекшеліктерін, географиялық зерттеу әдістерінің әрқайсысының ерекшеліктері мен қолдану аясын түсінеді; • әлеуметтік-экономикалық мазмұндағы карталар мен графиктерді құрастырады және оларды талдай алады; • математикалық әдістерді қолдана отырып, географиялық құбылыстар мен үдерістерге бақылау жүргізеді; • аумақтық әлеуметтік-экономикалық жүйелердің аналитикалық сипаттамасын құрастырады және олардың негізінде тиісті қорытындыларды тұжырымдайды; • үдерістер мен құбылыстарды ғылыми сипаттау, аумақты кешенді талдау үшін географияда зерттеу әдістерін қолданады.
Қолданбалы география модулі, 5 академиялық кредит	

Курс аяқуы	Регионалистика
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модель	Физикалық география, 4 академиялық кредит
Цикл	Бейінделуші пәндер
Академиялық кредит	4
Күресқатыреттілік сыпаттамасы	Бұл курс пәндік қатыреттіліктердің көрсеткіштерін дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі қатыреттілігі (2,4) • Зерттеу қатыреттілігі (2) Курс кезінде өзінің аймақтануы ерекшеліктерін аймақтардан құрылуы және осы үдерістердің географиялық өнімін қарастырады аймақтанудың жаңа әдіснамалық және теориялық ұлгісіне сүйеніп, әртүрлі өркениеттік ортадағы аймақтық үдерістердің ерекшеліктерін салыстырады.
Оқу нәтиже крі	Қатыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • әлемдік және өзінің аймақтануының ерекшеліктері мен ерекшеліктерін түсіндіреді, • саяси келісімдері арқылы мемлекеттердің экономикалық қарым-қатынастарын құру сынды аймақтану үдерістерінің гео-экономикалық көздерін талдайды, • экономикалық өара-қару ерекшеліктері және экономикалық мүдделерін жақын, орта және алысқа ұқсас әртүрлі өркениеттік ортадағы аймақтық үдерістердің ерекшеліктерін салыстырады.

Курс аяқуы	Заманауи топонимика
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модель	Әлеуметтік география, 4 академиялық кредит
Цикл	Бейінделуші пәндер
Академиялық кредит	4
Күресқатыреттілік сыпаттамасы	Бұл курс пәндік қатыреттіліктердің көрсеткіштерін дамытуға бағытталған: • Географияны оқудың практикалық әдістері қатыреттілігі (4,9) • Зерттеу қатыреттілігі (1) Курс барысында болашақ мұғалімдер топонимдердің құрылу, қалыптасуы және олардың оқыту мен зерттеудегі қолданылуын зерттейді. Курс жергілікті географиялық атауларды зерттеу, топонимикалық ақпаратты жинақтау және талдау, географиялық атаулардың жергілікті жерде қолданылуы және олардың қолданылуы туралы мәліметтер алу мәселелерін қарастырады. Болашақ мұғалімдердің топонимдердің жинақталу қалыптасуы туралы білімдері бар және оларды оқыту мен зерттеу үдерісінде пайдалану білуін қамтамасыз етеді.
Оқу нәтижелері	Қатыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • (өзін-өзі реттеу және жергілікті қауымдастықтың арасындағы айырмашылықты анықтайды, • сұрақ барысында топонимикалық мәліметтерді ақпарат әртүрлі әдістерін қолданады, • географиялық атаулардың жергілікті жерде қолданылуы және олардың қолданылуы туралы ақпарат алу үшін алаштық зерттеулер жүргізеді, • (өзін-өзі реттеу қатынастарының топонимикалық өмірлік аймақтардың орналасуына тәуелді екендігін анықтайды).
Курс аяқуы	Шет елдер географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модель	Физикалық география, 4 академиялық кредит

Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,3,4) • Зерттеу құзыреттілігі (12) Курс қазіргі әлемнің аймақтандыру ерекшеліктерін, аймақтардың құрылуын және осы үдерістердің теориялық өлшемін қарастырады, аймақтандырудың жаңа әдіснамалық және теориялық үлгісіне сүйеніп отырып, әртүрлі өркениеттік ортадағы аймақтық үдерістердің ерекшеліктерін салыстырады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • әлем елдерін геосаяси аймақтандырудың стратегиясы мен ерекшеліктерін түсіндіреді; • сауда келісімдері арқылы мемлекеттердің экономикалық қауымдастықтарын құру сынды аймақтану үдерістерінің геоэкономикалық негіздерін талдайды; • экономикалық өзара тәуелділіктің өсуін және экономикалық мүдделердің жақындасуын анықтау үшін әртүрлі өркениеттік ортадағы аймақтық үдерістердің ерекшеліктерін салыстырады
Курс атауы	Өлке топонимиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 4 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,9) • Зерттеу құзыреттілігі (11) Курс барысында болашақ мұғалімдер топонимдердің құрылу қағидаттарын және олардың оқыту мен зерттеудегі қолданылуын зерттейді. Курс жергілікті географиялық атауларды зерттеу, топонимикалық ақпаратты жинақтау және талдау, географиялық атаулардың жергілікті жерде қолданылуы және олардың қолданылуы туралы мәліметтер алу мәселелерін қарастырады. Болашақ мұғалімдердің топонимдердің жасалу қағидаттары туралы білімдері бар және оларды оқыту мен зерттеу үдерісінде пайдалана білу дағдыларына ие.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • белгіленген ресми атау мен жергілікті халық қолданатын атау арасындағы айырмашылықты анықтайды; • сұрау барысында топонимикалық мәліметтерді алудың әртүрлі әдістерін қолданады; • географиялық атаулардың жергілікті жерде қолданылуы және олардың қолданылуы туралы ақпарат алу үшін далалық зерттеулер жүргізеді; • берілген атау қатысты жердің, нысанның немесе аймақтың орналасуын талдап, салыстырады.
ҚОҒАМДЫҚ АТТЕСТАТТАУ, 8 АКАДЕМИЯЛЫҚ КРЕДИТ	
Түлекті қоғамдық аттестаттау міндетті болып табылады және білім беру бағдарламасы толық көлемде игерілгеннен кейін жүзеге асырылады. Аттестаттаудың мақсаты - түлектің жалпы мәдени және кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасу деңгейін, сондай-ақ оның кәсіби қызметтің негізгі түрлерін орындауға дайындығын бағалау.	
Қоғамдық аттестаттау жұмысы (ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба)	

4.3 Міндетті компонент құрылымы

Міндетті компонент (Жалпы білім беретін пәндер циклі) 56 академиялық кредиттен тұрады (51 академиялық кредит міндетті пәндер және 5 академиялық кредит таңдау пәндері) және төмендегі модульдер мен курстарды қамтиды.

Модульдер мен курстардың атауы	Академиялық кредит
МІНДЕТТІ КОМПОНЕНТ (ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР ЦИКЛІ)	56
МІНДЕТТІ ПӘНДЕР	51
Тарихи және философиялық құзыреттіліктер модулі	10
<i>Қазақстан тарихы</i> Көне және орта ғасырлардағы Қазақстан. Алғашқы қоғам. Елді мекендер, шаруашылығы және тұрмысы (б.з.б. 2,5 млн. – 12 мың – VI ғасырға дейін). Қазақ халқының этногенезі. Ортағасырлық Қазақстан. (VI-XV ғасырлар). Қазақ хандығы. Қазақ мемлекетінің геосаяси жағдайы. Қазақ хандығы: құрылым, өрлеуі, құлдырауы. Әлеуметтік тарих (XV ғ. ортасы – XVIII ғ. басына дейін). Отаршылдық кезеңдегі Қазақстан (XVIII ғ. 30-40 ж. – XIX ғ. 60 ж.). XX ғасырдың басындағы Қазақстан. Халықтың көп ұлттық құрамының қалыптасуы. Жаңа замандағы Қазақстан. Кеңестік кезең (1917 ж. ақпан-қазан – 1991 ж. тамыз) Қазақстан – тәуелсіз мемлекет. Ел тарихындағы ең жаңа кезең (1991 ж. желтоқсан – қазіргі уақытқа дейін).	5
<i>Философия</i> Ойлау мәдениетінің бастауы. Философия пәні мен әдісі. Әлемді философиялық түсінудің негіздері. Сана, рух және тіл. Онтология және метафизика. Әдеп құндылықтар философиясы. Еркіндік философиясы. Өнер философиясы. Қоғам және мәдениет. Тарих философиясы. Дін философиясы. Заманауи Қазақстан философиясы.	5
Әлеуметтік-саяси білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	8
<i>Әлеуметтану</i> Әлеуметтік әлем түсінігіндегі әлеуметтік зерттеулер. Әлеуметтік зерттеулер. Қоғамның әлеуметтік құрылымы мен стратификациясы. Әлеуметтану және ұқсастық. Отбасы және қазіргі заман. Шегіну, қылмыс әлеуметтік бақылау. Дін, мәдениет, қоғам. Этнос және ұлт әлеуметтануы. Білім және әлеуметтік теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдары, технологиялар және қоғам. Экономика, жаһандану, еңбек. Денсаулық және медицина. Халық, қалалану және әлеуметтік қозғалыстар. Әлеуметтік өзгерістер.	2
<i>Саясаттану</i> Саясаттану дамуының негізгі кезеңдері. Саясат қоғамдық өмірдің бір бөлігі ретінде. Саяси билік. Саяси элита, көшбасшылық. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси режимдер. Сайлау жүйелері, таңдау. Саяси партиялар партиялық жүйелер және қоғамдық-саяси қозғалыстар. Саяси мәдениет, тәртіп. Саяси, идеология, даму, жаңғыру; қатынастар мен дағдарыстар. Әлемдік саясат, заманауи халықаралық қарым-қатынастар.	2
<i>Мәдениеттану</i> Мәдениет морфологиясы. Мәдениет тілі. Мәдениет семиотикасы. Мәдениет анатомиясы. Көшпенділер мәдениеті. Аргы түріктердің мәдени мұрасы. Ортағасырлық мәдениет. Орталық Азия. Түріктердің мәдени мұрасы. Қазақ мәдениетінің негізі. XVIII - XIX ғасырдың аяғындағы, XX ғасырдағы қазақ мәдениеті. Заманауи әлемдік үдерістер мен жаһандану жағдайындағы қазақ мәдениеті. Қазақстанның мәдени саясаты. «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы.	2
<i>Психология</i> Ұлттық өзін-өзі тану жағдайындағы тұлға. Мен және менің ынтам. Эмоциялар, эмоционалдық зерде. Адамның күш-жігері, өзін-өзі реттеу психологиясы. Дара-типтік ерекшеліктер. Құндылықтар, қызығушылықтар, нормалар. Өмір мәні, кәсіби өзін-өзі анықтау денсаулық психологиясы. Индивидтер мен топтар арасындағы қарым-қатынас. Қарым-қатынастың қабылданым жағы. Қарым-қатынастың интерактивтік жағы. Қарым-қатынастың коммуникативтік жағы. Әлеуметтік-психологиялық дау. Дау кезіндегі өзін-өзі ұстау үлгілері. Тиімді қарым-қатынас әдістері.	2
Аспантия және коммуникациялық модуль	25
<i>Орыс/Қазақ тілі</i>	10

Лексика, ғылыми терминдер, синтаксистік конструкцияларды ауызша және жазбаша қарым-қатынаста дәл қолдану дағдыларын иелену; әңгіме құру дағдыларын. Іскерлік қарым-қатынас, хаттар, есептер, пікір, эссе жазу дағдылары; мәтіндерді түсініп оқу, өз ойын жеткізе алу. Өртүрлі қарым-қатынас түрлерінде еркін сөйлеу, әңгіме, пікір-талас жүргізе алу. Функционалдық сөйлеу стильдері сөйлесу құралдарының тарихи қалыптасқан жүйесі ретінде, әдеби тілдің алуандығы.	
<i>Шетел тілі</i> Әлеуметтік-тұрмыстық қарым-қатынас саласы. Мен және менің отбасым. Әлеуметтік-мәдени қарым-қатынас саласы. Әлем картасы. Салт-дәстүрлер. Оқу-кәсіби қарым-қатынас саласы: Болашақ кәсіп. Заманауи үй. Қазіргі қоғамдағы отбасы. Мәдени-тарихи ая. Білім. Кәсіп. Адам және табиғат, экологиялық мәселелер. Жалалықтар, БАҚ, жарнама.	10
<i>Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар</i> Қоғам дамуындағы АКТ ролі. АКТ саласындағы стандарттар. Компьютерлік жүйелерге кіріспе. Бағдарламалық қамсыздандыру. Операциялық жүйелер. Адам мен компьютердің өзара әрекеттестірі. Мәліметтер базасы жүйелері. Мәліметтерді талдау. Мәліметтерді басқару. Желілер мен телекоммуникациялар. Киберқауіпсіздік. Интернет-технологиялар. Бұлттық және ұялы технологиялар. Мультимедиялық технологиялар. Зияткерлік технологиялар. Электрондық технологиялар. Электрондық бизнес. Электрондық оқыту. Электрондық үкімет. Өнеркәсіптегі АКТ. АКТ даму келешегі.	5
Денсаулықты нығайту модулі	8
<i>Дене тәрбиесі</i> Дене тәрбиесі қағидаттары. Дене тәрбиесінің ғылыми негіздері. Заманауи сауықтыру жүйелері, ағзаның дене күйін бақылаудың негіздері. Өз бетінше спортпен және дене тәрбиесімен айналысудың негізгі әдістері. Кәсіби дене дайындығы. Жалпы дене дайындығы. Жылдамдық. Жүгіру. Эстафеталар. Төзімділік, икемділік, шапшаңдық, үйлесімдік, тепе-теңдікті ұстауға жаттығуларды, гимнастикалық және акробаттық жаттығуларды орындау. Күш. Жалпы дайындық жаттығулар. Арнайы дене дайындығы.	8
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ	5
<i>Кәсіпкерлік негіздері және қаржылық сауаттылық</i> Курс студенттердің бизнесі жүргізу, қаржыны басқару және ұтымды экономикалық шешімдер қабылдау дағдыларын дамытады, бұл олардың нақты экономикалық ортаға сәтті бейімделуіне ықпал етеді. Бұл пән студенттердің кәсіпкерлік саласындағы білімдері мен дағдыларын, экономика негіздерін, қаржы менеджментін және негізделген қаржылық шешімдерді қабылдауға бағытталған. Курс барысында студенттер қаржылық жоспарлау және бюджеттеу мәселелерін талдайды. Олар жеке қаржыны басқару және отбасылық бюджетті ұстау дағдыларын меңгереді.	5
<i>Экология және тіршілік қауіпсіздігі негіздері</i> Курс тіршілік қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкес салауатты, қолайлы және қауіпсіз қоршаған ортаны қамтамасыз ету үшін экологиялық сауаттылықты дамыту жолдарын және тіршілік қауіпсіздік негіздерін үйренуге бағытталған. Студенттер адамның қоршаған ортаның өзара әрекеттесуін сыни тұрғыдан бағалайды, төтенше жағдайларда іс-әрекеттерді жүзеге асырады және экологиялық құзыреттілікті дамыту үдерісін белсенді ұйымдастырады. Сонымен қатар, студенттер табиғатты қорғау мен табиғатты пайдаланудың экологиялық принциптерін қисынды түрде анықтайды, қоршаған ортаның ластануына зерттеу жүргізеді, экожүйенің бір бөлігі ретіндегі адамның ролін сипаттайды.	
<i>Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негіздері</i> Пән сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелерін тарихи және қазіргі контексте қарастырады. Сыбайлас жемқорлықтың әмбебап мәнін, шығу сипатын, себептерін ашумен қатар, Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің әлеуметтік-экономикалық, құқықтық, мәдени, моральдық-этикалық аспектілері де талданады. Курс азаматтарды құқықтық тәрбиелеу мәселелерін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы бақылау және ашықтық институттарын қалыптастыру үдерісін қарастырады. Курстың мақсаты – студенттердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы санасын және құқықтық құндылықтарды дамыту.	
<i>Ғылыми зерттеу әдістері</i> Зерттеу тәсілдері. Индуктивті және дедуктивті әдістер. Саналық, сандық, аралас зерттеу әдістері. Бастапқы және қосымша зерттеулер. Action research. Зерттеудің дизайны – сипаттамалық, корреляциялық, эксперименттік, квазиэксперименттік, көлденең қималық, бойлық, case study, этнографиялық, ізденімпаздық, түсіндірмелі. Айнымалылар мен гипотезалар. Зерттеудің сенімділігі мен негізділігі. Орындалу және қайталану. Кездейсоқ және жүйелі қате. Триангуляция. Іріктеу. Іріктеуді қалыптастыруға қосу және алып тастау критерийлері. Іріктеу әдістері. Мәліметтерді жинау – сауалнамалар, сұхбаттар, тәжірибелер, бақылау	

Орыс/Қазақ тілі 10 академиялық кредит	5	5						
Шетел тілі 10 академиялық кредит	5	5						
Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар 5 академиялық кредит	5							
ДЕНСАУЛЫҚТЫ НЫҒАЙТУ МОДУЛІ – 8 академиялық кредит								
Дене тәрбиесі 8 академиялық кредит	2	2	2	2				
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ – 5 академиялық кредит								
Экономика және құқық негіздері 5 академиялық кредит			5					
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негіздері 5 академиялық кредит								
Кәсіпкерлік дағдылары 5 академиялық кредит								
Экология және тіршілік қауіпсіздігі 5 академиялық кредит								
Ғылыми зерттеу әдістері 5 академиялық кредит								
ПӘНДІК КОМПОНЕНТ								
Заманауи география теориясы мен тұжырымдамасы 5 академиялық кредит								5
Табиғат жайлы ғылымдар 5 академиялық кредит				3				
Жалпы жертану 5 академиялық кредит	1							
Геоморфология негіздерімен геология 5 академиялық кредит		5						
Дүниежүзі бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы 4 академиялық кредит				4				
Аймақтану 4 академиялық кредит								
Құрлық гидрологиясы 4 академиялық кредит								
Биогеография 4 академиялық кредит								
Ландшафттану 4 академиялық кредит								
Метеорология және климатология 4 академиялық кредит			5					
Гидрология және су ресурстарын қорғау 5 академиялық кредит			3					
Геоэкономика 5 академиялық кредит								5
Геосаясат 5 академиялық кредит						3		
ЖООК Қалалар мен ауылдық елді мекендер географиясы 5 академиялық кредит								4
ЖООК Халық географиясы академиялық кредит						4		
Елтану 4 академиялық кредит						4		
Медициналық география 4 академиялық кредит					4			
Адам географиясы 4 академиялық кредит					4			
Рекреациялық география 4 академиялық кредит							6	
Мәдени география 4 академиялық кредит							6	
Заманауи топонимика 4 академиялық кредит					4			
Табиғатты пайдалану экономикасы 4 академиялық кредит						5		
Қоршаған орта және тұрақты даму 4 академиялық кредит				3				
Климат өзгерістері және оның салдары 4 академиялық кредит	3							
Геоглобалистика 4 академиялық кредит								4
Табиғи тәуекел географиясы 4 академиялық кредит								
Антропогендік ландшафттану 4 академиялық кредит								

Геоэкология 4 академиялық кредит								
Әлемдік шаруашылық және дүниежүзі елдерінің бөсекеге қабілеттілігі 4 академиялық кредит								
Физикалық Қазақстан географиясы 5 академиялық кредит					5			
Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы 5 академиялық кредит						5		
Қазақстан аймақтарының географиясы 6 академиялық кредит							6	
Қазақстанның ауылшаруашылық аймақтары 6 академиялық кредит								
Қазақстанның шекаралық аймақтармен бірігуі 6 академиялық кредит								
Қазақстанның туристік-демалыс ресурстары 6 академиялық кредит								
Қазақстанның өнеркәсіптік аймақтары 6 академиялық кредит								
Топография негіздерімен картография 5 академиялық кредит		5						
Географиядағы ГА технологиялар 5 академиялық кредит							5	
Географиялық зерттеу әдістері 4 академиялық кредит		4						
Географиялық зерттеулердегі ГАЖ 4 академиялық кредит						4		
Географиялық білім берудің цифрлық түрленуі 4 академиялық кредит								
Заманауи геоақпараттық жүйелер мен әдістер 4 академиялық кредит								
Экология мен табиғатты пайдаланудағы қашықтық әдістері 4 академиялық кредит								
Табиғи ресурстарды және үдерістерді геоақпараттық үлгілеу 4 академиялық кредит								
ҚОҒАМДЫҚ АТТЕСТАТТАУ - 8 академиялық кредит								
Қорытынды аттестаттау								8
Барлық академиялық кредит	30	30	30	30	30	30	30	30

4.5 Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтауға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтау үшін болашақ мұғалімдер:

- базалық және бейіндік пәндер циклілері бойынша кредиттердің ең аз санына;
- ЖОО компоненті және таңдау компоненті бойынша курстарды сәтті аяқтауға;
- оқудың барлық нәтижелеріне қол жеткізуге;
- қорытынды аттестаттау жұмысын сәтті орындау және қорғау (ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба);
- ең төменгі орташа баллға қол жеткізулері тиіс

5. Баға/бағалау әдістері

5.1 Бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау модульдердің құзыреттілік мақсаттарына және ондағы курстарды бағалау өлшемдеріне негізделеді. Бағалау критерийлері әртүрлі тапсырмалардың негізі ретінде қолданылады. Оқу тапсырмаларына білім алушының өздік тапсырмасы, топтық тапсырма, жоспар, есеп, топтық пікірталас, топтық тест, дамытуға арналған тапсырмалар, зертханалық тапсырмалар, ойлау мен бағалауға қатысты тапсырмалар немесе белсенділікті арттыратын тапсырмалар жатады. Бағалау болашақ мұғалімнің педагогикалық білім беру модульдерінің құзыреттілік мақсаттарына қол жеткізгені туралы мәліметті алуға мүмкіндік береді. жеткізеді.

Бағалау жалпы құзыреттілікке бағдарланған білім беру негізінде жатыр. Құзыреттілікке негізделген бағалау болашақ мұғалімнің нені білетінін ғана емес, сонымен қатар оның

дағдысын, болашақ мұғалімдер өздерінің білімдерін өмірде кездесетін қиындықтарға немесе жағдайларға қатысты қолдана алуын өлшеуі тиіс. Болашақ мұғалімдерге кәсіби қызметінде кездесуі ықтимал жағдайларға байланысты тапсырмалар және қайталанбайтын өзіндік қиындық тудыратын тапсырмалар берілуі керек. Құзыреттілікке негізделген оқытуда бағалау өте маңызды қызмет атқарады. Бұрынғы құзыреттіліктер мен жеке жағдайларды мойындау негізінде құзыреттілікті әр курста көрсетуге болады. Құзыреттілікті көрсету бүкіл оқу модулін қамти алады. Басқа жерден алынған дайындық пен оқыту алдындағы мойындау және мақұлдау практикасына қатысты арнайы нұсқаулықтар.

Оқу шөкіл негізінде бағаланады. Болашақ мұғалімдердің оқу жетістіктері (білімі, шеберлігі, дағдылары мен құзыреттіліктері) сандық баламасы бар (оң бағалар, кему ретімен, "А"-дан "D"-ға дейін, «қанағаттандырылғысыз» - "FX", "F") халықаралық мақұлданған әріптік жүйеге сәйкес келетін 100-балдық шөкіл бойынша баллмен есептеледі.

Төрт баллдық жүйе бойынша сандық баламаға сәйкес келетін білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әріптік жүйесі

Әріптік жүйедегі баға	Баллдардың сандық баламасы	%-дық үлесі	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Үздік
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жаксы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

Бағалаудағы мақсат – болашақ мұғалімдерге көмек пен қолдау көрсету, олардың өзін-өзі бағалау қабілетін дамыту, болашақ мұғалімдердің құзыреттілігі туралы ақпаратты ұсыну және білім беру бағдарламасында анықталған жоспарланған оқыту нәтижелеріне және құзыреттіліктерге қол жеткізулерін қамтамасыз ету болып табылады. Өзін - өзі бағалау және өзара бағалау дағдылары еңбек қызметіндегі негізгі дағдылар болып есептеледі және бағалау оқу үдерісінде осы дағдыларды дамытуды қолдаудың басты құралы болып табылады.

1-ҚОСЫМША: Білім беру бағдарламасының негізгі қағидаттары

Құзыреттілік тәсілі

Құзыреттілік тәсілі – бұл оқытуды ұйымдастыру мен жүзеге асырудың оқуға бағдарланған әдісі. Ол негізінен білім алушылар дәстүрлі түрде анықталған пәндік мазмұн туралы білуі тиістігіне басты көңіл бөлетін, анағұрлым дәстүрлі білім беру тәсілінің баламасы болып табылады. Құзыреттілік тәсілінің қағидаларына сәйкес БББ әзірлеу жетінде біз студенттерімізді неге үйреткіміз келетініне басты назар аударылады. Яғни оқу барысында студенттер игеруі тиіс құзыреттіліктерді анықтау қажет. Құзыреттілік тұжырымдамасы арнайы дағдыларды да, жалпы құзыреттіліктерді немесе БББ барысында мұғалімдер дамытуы тиіс ікемді дағдыларды да қамтуы тиіс. Ікемді дағдыларға, мысалы, көшбасшылық, қарым-қатынас және әріптестік дағдылары, рефлексия дағдылары, әлеуметтік және эмоционалдық зияткерлік және т.с.с. кіреді. Мұндай ікемді дағдыларды дамыту барлық БББ, құзыреттіліктерге және оқыту нәтижелеріне, сондай-ақ БББ жүзеге асыруға кіруі тиіс.

Оқыту нәтижелері білім, дағдылар мен мақсаттар түрінде көрініс табатын болашақта қалайтын жағдайды білдіреді. Өзара байланысты барлық оқу курстарын оқудың жазбаша нәтижелері де жинақталған құзыреттіліктерді көрсетуі тиіс. Демек, құзыреттіліктерге негізделген оқуды жоспарлау БББ деңгейінде басталады да, оқу нәтижесі мен оларды бағалау арқылы оқу курстары деңгейінде жүзеге асырылады.

БББ әзірлеуде құзыреттілік тәсілін қолданудың себебі ол көбіне студенттерге бағдарланған курстар мен БББ әзірлеуге мүмкіндік беретінінде. Студентке бағдарланған тәсіл студенттер оқу барысында игеруі тиіс басты білім мен дағдылар курс немесе БББ мазмұнын анықтайды деген сөз. БББ әзірлеудегі құзыреттілік тәсілінің мақсаты студенттер негізгі

білім, дағдылар мен қарым-қатынастардың дағдылықтарды иеленіп, студентке оның пәні немесе білім саласына тән білім мен дағдыларды, сондай-ақ ол оқу уақытында жинақтайтын партия БББ үшін ортақ жетілу құрырлықтарды анықтауға көмектесуін бағыттайды.

Құзыреттіліктерге негізделген БББ тірлеу кезіндегі басты элементтері қорытындылану үшін келесілердің нақты сипаттамасына басты назар аудару қажет: а) ЖОО оқу модулі немесе жеке курсты аяқтаған соң студент қандай құзыреттіліктерді иеленуі тиіс (білім және дағдылар және жалпы құзыреттіліктерді қоса), ә) әрбір оқу модульдері, курстар мен оқыту түрлері құзыреттіліктің дамуына қалай ықпал етеді, б) БББ максималды мен оған кіретін құрырлық максималдыларының сәйкестігі қалай қамтамасыз етіледі, в) студенттер өзілерінің құзыреттіліктерін жетілі күресте қолдануға қалай дайындалады.

Барлық оқу бағдарламаларын жүзеге асыру кезінде геймификация, проблемалық оқыту (PBL) және т.б. сынды студентке және белсенді оқытуға орталықтануға жәрдемдесетін әдістерге кеңірек көңіл аудару қажет (Самкин, 2021). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілі кезінде білім алушылар оқу үдерісінде орталық орынға иеленетін бекемді қатысушылар болып табылады. Білім алушы еңбекші білім алушы ретінде емес, белсенді қатысушы ретінде қарастырылады. Мұғалім оқушыға оның білімді жинақтау дағды күрделі үдерісінде қызығушылық жеткізетін нәтижелерді көрсетеді. Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілі кезінде мұғалімнен оқушыға және оның оқыту үдерістеріне қатысушы білімді (Танг және Дэвис, 2019). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілінде басты назар білім алушының немен айналысатынына және білім алушылардың белсенді қатысуын арттыру әдістері мен тәсілдеріне (Biggs & Tang, 2011; Prosser and Trigwell, 2014). Білім алушыларға бағдарланған оқыту кезінде жоғары белсенді білім құрырлықшы ретінде қарастырылады. Демек, білім алушыларға бағдарланған оқыту әдістерінің басты маңызы түбінде бүкіл өмір бойы оқуға мүмкіндік беретін дербестік пен белсенді оқыту дамуы тиімді.

Студенттерге бағдарланған тәсіл және белсенді оқыту жәрдемдесетін әдістер

Студенттерге бағдарланған оқыту түрінен (мұғалімге бағдарланған басты назар оқыту мен оқу үдерісі білім алушылардың белсенді араластыруға және терең оқу тәсіліне ықпал ететіндей, ұйымдастырушының басты назарымен орындалады). Студенттер оқу бағдарламасын тереңдететін оқыту нәтижелерін арттыратыны сөзсіз (Biggs & Tang, 2011). Алайда студенттерге бағдарланған оқыту мақсатқа бағытталған кезекке қойып, оның маңызылығын төмендетпейді. Оның орнына ол білім алушылардың қатысушылығын арттыру үшін мұғалімдердің тәжірибесін пайдалануға тырысады.

Білім алушыға бағдарланған мұғалімнің ойлау қабілетін өлшеудің тәсілі етеді және оқыту практикасы үшін көптеген салаларды қамтырады. Мысалы, оқыту және оқу қысқартылу белсенді оқыту да қолданылған етіп, жоғарыдағы тиімді белсенді оқыту әдістері дәріс сынды пәсілдерге қарастырылады. Білім алушыға анағұрлым көбірек жауапкершілікті арттырады. Белсенді оқыту қысқартылу білімді қолдану және таллау қысқартылу жетілі оқыту қабілетін дамытуға ықпал етеді. Студенттер тереңірек оқу үдерісін қарастырады. Сонымен қатар олар студенттерге біліммен бөлісу және оны қолдануға жақсартуға мүмкіндік береді. Белсенді оқытудың жағдайларын терең қысқартылу тиімді топтық жобалар, пікір-талас, өзара оқыту, ойындар және т.б. көптеген әдістері бар. Алайда, әдістерді алға көптеген нәтижелерге сәйкес таңдау қажеттігін естен шығармау қажет. Демек, белсенді оқыту әдістерін таңдау кезінде әдістердің қаншама алға қойылған оқыту нәтижелеріне қатыстылығы ықпал ететінін ескеру қажет.

Конструктивті үйлесу

Конструктивті үйлесу қаншама көптеген білім оқыту мен оқу нәтижелерін арттырудың нақты әдісі ретінде ұғынатын келеді (Biggs & Tang, 2011). Конструктивті келеу – бұл оқыту мен оқу бағдарламаларының әзірлеудің кешенді тәсілі, онда оқытудың болжамды нәтижелері/құзыреттіліктер, оқыту және оқу қысқартылу мен сапалы оқыту жағдайларын оқытқызыды үшін білім тапсырмалары арасындағы сәйкестік сөзсіз. Басты мақсат оқу бағдарламасы оқу шаралары мен бағалау бағамына тапсырмалар болжамды оқу нәтижелеріне (БОН) және білім алушылар деңгейі, модуль немесе курсты аяқтағаннан кейін негізгі немесе керісінше оқу қысқартылуға сәйкес келетіндей етіп әзірленуі тиіс екендігінде. Оқытудың жоғары сапалы оқу бағдарламалары біріктірілуіне сәйкес қамтамасыз етіле алынады.

Конструктивті үйлесу парадигмасының мұғалімге бағдарланған оқытудың жоғарыда сипатталған, білім алушыларға бағдарланған оқытуға жағдай қысқартылу керектеді. Оқытуды жобалаудың басты мақсаты болжамды оқу нәтижелерін немесе білім алушылар оқу бағамында несірткі тіріс құзыреттіліктері және олар оқу нәтижелерін қолдануға қалай қысқартылуы тиімді қысқартылуы тиімді табылады (Biggs & Tang, 2011). Оқытудың ролі білім алушыға алға қойылған оқу нәтижелеріне қатыстылығы көмектесетін қысқартылу түрлерін таңдау болып табылады (Biggs, 1996). Оқу нәтижелерін таңдау әдістері мен тапсырмалардың таңдау, оларға болжамды оқу нәтижелерімен оқу қысқартылумен келісе отырып, студенттердің оқу практикасын тиімді бағыттауға және маңызы бағдарланған, терең оқуға жақсартуға болады (Biggs & Tang, 2011; Donk & Kalkbrenner, 2016). Конструктивті үйлесімді оқыту – бұл, қысқартылу, өзімен-бағдарланған, ондағы орталық элементтер білім болжамды оқу нәтижелері, оқыту-оқу және бағалау қысқартылу қысқартылу және бұл элементтердің барлығы ретті. Конструктивті үйлесу білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде қолданылуы тиімді, себебі оқыту және оқу түрі кезінде орын алады. Оқыту мен бағалаудың барлық түрлері жоғары деңгейде оқытуды қолдануға бағытталған, сондықтан барлық білім алушылар анағұрлым жоғары деңгейде оқыту үдерістерін қолдануға ықпалдандырылады.



1-сурет. Конструктивті үйлесу көрінісі

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім

Зерттеулерге негізделген ПБ маңызын мойындау бүкіл дүние жүзінде орын алуда (Flores, 2018). Педагогикалық оқу орындарының жұмысына ғылыми зерттеулерді біріктіру көптеген тұстарда кәсіпті дамытудың тиімді шешімі ретінде ұсынылды. Олар білім теориясы, зерттеулер мен оқыту тәжірибесі арасында нақты байланысты орната алуы тиіс. Зерттеулердің ПБ-дағы маңыздылығын және рефлексивті практиктерді дайындауға пайдалы екенін мойындау күнінен күнге артып келеді (Flores, 2018). Зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысанда жүзеге асырыла алынады. Қарапайым тілмен айтқанда, оқудың мазмұны мен әдістері, педагогикалық жобалар зерттеулерге негізделген. Бұл сондай-ақ педагогтар білім алушылардың өздерінің білімдері мен зерттеу дағдыларын жақсартуға бағдарланған әдістерді қолданады деген сөз. Сонымен қатар зерттеулерге негізделген ПБ педагогтар өздерінің жұмыстарын да, тұтас оқытуды да зерттейді дегенді де білдіреді. 1-ші кестеде соңғы зерттеулер (Сао және басқалар, 2021) кезінде анықталған зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысандары көрсетілген.

Зерттеулерге негізделген оқытудың мазмұны	Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге өздерінің академиялық білімдерін беру мен олардың өзіндік ойлауын дамыту үшін зерттеулері оқу материалдары ретінде қолданады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Оқыту әдістері мен курс дизайны зерттеулерге негізделген	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық білім саласындағы зерттеулерін қолданады және өздерінің оқыту әдістерін тиісінше өзгертпейді (Cochran-Smith 2005; Krokfors және басқалар, 2011).
Зерттеуге бағдарланған оқыту әдістерін қолдану	Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге талдамалы ойлауды үйреніп, зерттеу негізінде өздерінің педагогикалық ойлау қабілетін дамытуға көмектесу үшін сұраныстарға қызығушылықпен негізделген курсты ұйымдастырады (Krokfors және басқалар, 2011).
Оқытушылар педагогикалық білім саласындағы зерттеушілер ретінде әрекет етеді	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық тәжірибелерін, сондай-ақ педагогикалық білім беру тақырыптары бойынша зерттеулер жүргізеді (Cochran-Smith 2005).
Зерттеу жұмыстарына қатысқаны үшін болашақ мұғалімдерді көтермелеу	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулерді жүргізу тәжірибесін иелену үшін болашақ мұғалімдерді зерттеу үдерісіне қатыстырады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Зерттеулер мен оқыту арасындағы өзара байланыс	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулер мен оқыту арасындағы байланыс бірін бірі толықтырушы әрі айқын деп есептейді. Оқыту мен ғылыми зерттеулер жалпы және кең мағынада бірін бірі қолдайды.

1-кесте.Зерттеулерге негізделген ПБ (Сао, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Белсенді оқыту, жобалық оқыту, сондай-ақ сыныптан және құрылымдастықтан тыс оқытудың әртүрлі шарттары мен АКТ қолдану сынды, білім алушыларға бағдарланған белсенді әдістерді қамтиды. Екінші жағынан, ғылыми-әдірметтік пәнаралық білім беру ғылым арқылы білімді және ғылымды басқа пәндермен (проекттер арқылы STEAM-мен STEAM-ға) ("А" – шығармашылық (art)) өтуге басты назар аударатын құрылымдарға бағдарлануы тиіс. Қазақстандағы БББ-да «А», кемі дегенде, болашақ педагогтарға гуманитарлық андғыларды дамыту мақсатында тиіс.

Білім беру және педагогтардың өзін-өзі дамуының пәндерін құрастыру және оқыту

Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) мұғалімдер мен білім алушыларға оқыту мен үйрету үдерісін ынталандыру мен жетілдіру үшін инновациялық оқу ортасын ұсынады. Бұл жерде онлайн оқыту немесе аранд және гибридік оқыту сияқты жаңа білім беру тұжырымдамалары әзірленді (Деркс-Рёлер және басқалар, 2011). Гибридік немесе аралас оқытуды толық оққын-оқытумен салыстырғанда, веб-құралдар мен материалдарды қолданып, сыныпта күнделі оқытуды біріктіру (Garrison & Kanuka, 2004), ретінде анықталып бөлінеді. Аралас немесе гибридік оқыту, дәстүрлі оқыту немесіне қарағанда, қосымша ретінде мақсаты арқылы келеді. Көбінесе бұл екі терминнің үлкен мағына беріледі, ал олардың айырмашылықтары да бар. Аралас оқытуды сыныптағы әдеттегі күнделі оқыту, электрондық оқыту мен өйін өлі оқытудың қатарын оқуға қарағанда жетілдірілген әртүрлі іс-шаралардың біріктірілген ретінде анықтауға болады, гибридік оқыту, бірақ те-перекті қарашының бір бөлігі күнделі оқытуды қамтиды, ал оқу ортасына енгізіледі (Koefoeg және басқалар, 2006).

Аралас оқыту нысандары мақсатты оқыту үдерістерінің тиімділігін де, нәтижелілігін де арттыруға көбінесе әл кейбір шарттық шарттар аралас оқыту дәстүрлі оқыту үдерісімен салыстырғанда да тиімдірек әрі нәтижелірек бола алады деп есептеледі (Garrison & Kanuka, 2004). Аралас оқытудың басқа артықшылықтары ретінде ынғайлылық, студенттердің қарағандағыны ыңғайлы, тексеру және оқыту үдерісін жаңарту мақсатында қолданылуына болады (Koefoeg және басқалар, 2006).

Білім алушылардың ғылыми мақсаттары болатын кезде, онлайн аралас немесе гибридік оқыту нысандары оқыту сипатын арттыруға көмектеседі (Osguthorpe & Graham, 2003). Педагогикалық білім беру шеңберінде болашақ мұғалімдер әртүрлі сындық құралдар мен платформаларды кәсіп қолдану керектігін өздерінің оқытушыларынан үйренсе алады. Осылайша, оққын-оқытуды қолданылатын сындық құралдарды және оқыту әдістерін тексеру әрі тәжірибесі қолдануды қажет ететін пәндердің, ежелгі және қоғамдық жағдайлар сынды бейнелік пен көрсеткіш өлшемдері уақыты талап етіп отырғандай, сындық құралдарды қолдану андғыларын жоғары оқу орындарының оқытушылары ғана емес, сондай-ақ болашақ мұғалімдер де несінуі тиіс.

Инклюзивті білім беру және білім алушылардың әртүрлі сапаттарын ынғайландыру

Инклюзивті білім беру – білім алушыларда болуы мүмкін дене, психологиялық және когнитивтік кемшіліктеріне қарамастан, білім беруге қолжетімділікті несінуіп, өздерінің құрбыларымен бірге оқуы тиіс дегенді білдіретін қығалат. Инклюзивті педагогика – оқудың әділеттік-мақсатты түсініктерін педагогикалық кәсіп (Parker & Black-Hawkins, 2011), және әт барынша әртүрлі әдістермен білім алушылардың түрлі қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

«Инклюзия» және «ақылдылық» тұжырымдамалары оқыту мен білім беру практикасында қолданылады. Бұл ретте инклюзияны қолдайтын іс-шаралар басты орынды иеленеді. Білім берудің басты ұғымдар білім берудің кәсіптік қажеттілік, барлық жүйрік бойы оқу және өрішесілік болатын табылады. Педагогикалық білім берудің болашақ мұғалімдердің бойында өздерінің инклюзияны енгізетін сарапшылар ретінде қабылдау сезіміне қалыптастыруға басты назар аударылады. Бірлескен оқу және жүйеу сынды инклюзивті педагогиканы жаңарту мағынасы. Оқытушының міндеті – әр студенттің дары оқыту стилін ескере отырып, студенттер жүйрік бойы оқу аламындай, оларды дамытуды, бағыттау болатын табылады. Оқыту мен үйретуге байланысты несінуіп төрт қығалық инклюзивті білім берудің барлық мұғалімдердің мақсаты үшін несінуі ретінде анықталды (Еуропалық агенттік). Бұл несінуіп қығалықтар мұғалім қығалықның салаларына байланысты. Қығалықтілік салалары үш элементке тұрды: қығалықтар, білім мен бағдарлар. Барлық мұғалімдер барлық білім алушылар үшін теңдік несінуіп ұстауы тиіс (Salovey, 2018).

Мұғалімдердің кәсіптік дамуы және өлшемдерді басқару

Мұғалім қығалықның қарқынды әрі қығалық түрде өзгеріп отыратын сыныптың есінуіп отырып, оқытушылар оның кәсіпін жетілдіріп үлгеріп оқуы тиіс. Мұғалімдердің кәсіпін дамыту мұғалімдердің қығалық мен түсінігіне, тәжірибесін жақсартуға да (Timperley & Phillips, 2009), сонымен қатар теориялық және практикалық білімдерін кіріктірісе (Tupajla, Häkkinen & Häkkinen, 2014) бағытталуы тиіс. Қазақстан Республикасындағы жоғары білім беру жүйесіндегі жетекшілердің ынғайлық деректері кәсіпті қоғамның тұрақты өлшемдері анықтап педагогтардың кәсіпін дамытуының қығалықын көрсетеді (Жүсіпова және басқалар, 2021; Жүсіпова, 2019). Оқытуға табысты енгізу тәжірибесі мұғалімдердің қығалықтары мен ұстауының әрбір несінуіп, сондықтан оқ тәжірибе мұғалімдердің кәсіпін дамытуда ерекше мағына иіс (Baskay, 1989).

Мұғалімдердің дамуы мен өсуін әрқалай түсінуге болады: 1) иені оқыту керектігін жақсырақ түсіну үшін өзінің пәндік саласын жақсырақ түсіну; 2) қалай оқыту керектігін түсіну үшін мұғалім ретінде мол практикалық тәжірибе иелену; 3) анағұрлым тәжірибелі мұғалім болу үшін оқыту стратегиясының репертуарын әзірлеу; 4) анағұрлым табысты мұғалім болуы үшін мұғалім үшін қандай оқыту стратегиялары тиімді екенін анықтау және 5) оқытуға көмектесу үшін білім алушылар үшін қандай стратегиялар тиімді екенін түсінуді тереңдету (Åkerlind, 2007).

Мұғалімдердің кәсіби дамуы ұзаққа созылған үдеріс екенін атап атқан жөн. Сонымен қатар, даму сызықтық үздіксіз болып табылмайды, керісінше, ол әртүрлі себептерге байланысты үзілуі мүмкін (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Кейбір мұғалімдер өзгерістер мен дамуды қауіп ретінде қабылдайды, ал өзгеру үдерістері үрей немесе сенімсіздік сезімдерімен қатар жүреді (Postareff және басқалар, 2008). Өзгерістерге қатысты мұндай жағымсыз эмоциялар мұғалімнің назарын тарылтады (Fredrickson, 2001). Сондықтан мұғалімдер әртүрлі көздерден (мысалы, әріптестерінен, басшылардан, жұмыс ортасынан) жеткілікті қолдау мен жағымды кері байланысты алуын қамтамасыз ету маңызды. Мұғалімдерге, сондай-ақ, сәтсіздіктер мұғалімнің кәсіби дамуының бөлшегі екенін түсініп, ал қателерді сабақ алудың мүмкіндігі ретінде қарастыру керек. Мұғалімдердің тәжірибелерімен бөлісуге және әріптестерімен серіктестікке мүмкіндігі болған кезде, бұл олардың оқуы мен дамуына жағымды әсер ететіні дәлелденген (Voogt және басқалар, 2011). Мұғалімдер өздерін жақсы сезініп, жұмысқа ынтамен қараған кезде, олардың дамуына ықпал ететін педагогикалық практикаға қатысуының ықтималдығы да артады (Fredrickson, 2001). Оқытуды дамыту – бұл үздіксіз үдеріс, сондықтан мұғалімдердің педагогикалық сауаттылығын арттыру үшін өзінің оқытуы жайлы үнемі ойлануға итермелеу керек (Papala & Postareff, 2021).

Мұғалімдерге мұғалімнің ықпал ету, шешім қабылдау және қандай да бір әрекеттерді жасау мүмкіндігіне қатысты таңдау еркіндігін беру керек. Таңдау еркіндігін берудің мақсаты жаңа жұмыс істеу әдістерін тудырып, қызмет барысын өзгерту болып табылады (Hökkä және басқалар, 2012). Мұғалімдердің даму мен өзгерістерге қатысу мүмкіндігі болғанда, сондай-ақ олардың пікірлері шынымен маңызды екенін сезінгенде, олардың өз жұмысына деген қызығушылығы артатыны сөзсіз (Day, Elliot & Kingon, 2005; Pyhäälto және басқалар, 2012).

Әдебиеттер тізімі:

Білім туралы (2007). Қазақстан Республикасының Заңы; 27.12.2019 жылғы өзгерістермен.

Үздіксіз білім беру тұжырымдамасын бекіту туралы (2021). Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 8 шілдедегі № 471 қаулысы.

Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.

Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.

Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.

Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.

Boud, D. & Falchikov, N. (2006). Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413.

Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.

Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219-225.

- Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543–562.
- Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200–1214. Boston: Springer US.
- Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkmann, p. 1–19. Heidelberg: Carl Winter.
- Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563–577.
- De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60–73.
- European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projects/tc-4i/profile-inclusive-teachers>
- Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.
- Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314–317.
- Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.
- Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.
- Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95–105.
- Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439–453.
- Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.
- Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83–102.
- Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223–229.
- Koolang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion. Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. In *Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155–157).

- Krokfors, L., Kynäslähti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.
- López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.
- Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.
- Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Córdoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.
- Mehisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL. Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.
- Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.
- OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.
- Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.
- Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowU Teach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.
- Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.
- Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.
- Pyhältö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.
- Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>
- Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU, Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.
- The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>
- Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.

Toom, A., Kynsälähti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Bynum, R., Stenberg, K., Manninen, K., & Kuisanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.

Tuan, N., Chanthumern, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tuan, G., & Ligerós, G. (2016). *Tuamot conference ISBN* 2016.

Tynjälä, P., Hänninen, P., & Hänniläinen, R. (2014). *HE at work*, Toward integration of theory and practice, *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 980-1000.

Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N., & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195-210.

Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.

Akerlund, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.

I ВВЕДЕНИЕ

1. Проектная ОП разработана в рамках проекта «Усиление потенциала педагогического образования»
2. Заказчик ОП – МОНО (Министерство науки и высшего образования РК)
3. Создатель(и) ОП:
4. Казахский национальный педагогический университет имени Абая
5. Актобынский Региональный университет имени К. Жубанова
6. Университет имени Шакарима города Семей
7. Таразский региональный университет имени М.Х. Дулати
8. Область образования – ОБО-Педагогические науки
9. Направление подготовки: «0501520 География»
10. Группа ОП – ВОО1 География
11. Цели образовательной программы: Основная цель образовательной программы подготовки бакалавров по ОП 0501506 География: подготовка профессионально-квалификационных специалистов географии, обучающихся по предметным программам коммуникативным, цифровым, компетенционным, конкурентоспособным на современном рынке труда.

8 ОЖИДАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОБУЧЕНИЯ

8.1 Результаты обучения по образовательной программе

После завершения формирования ОБЩЕЛЮДИТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ обучающийся будет:

- Р01 – оценивать, сортировать и интерпретировать информацию для формирования мнения о важном социальном, личностном и научных обоснований, критически оценивать свои ценности, установки, этические принципы и методы обучения, ставить новые цели для своего собственного педагогического развития;
- Р02 – подойти к и анализировать причинно-следственные связи между явлениями и процессами, применяя модели и географической среде для интерпретации цели единства и целостности природы органичного единства человека с природой;
- Р03 – применять ИТ для расширения географической мировой картины современного общества и разработки демонстрационного экспериментальной и практических работ, использовать СИИ-технологии предметно-языкового обучения естественных предметов, расширяя межкультурные знания средств для разработки заданий на развитие аналитического и критического мышления;
- Р04 – распознавать и понимать фундаментальные научные понятия, имеющие основополагающее методологическое и теоретическое значение для понимания и освоения географических наук, аргументировать собственную позицию применения и информации, полученной из других областей наук для решения глобальных и локальных окружающих среды;
- Р05 – критически оценивать исторические знания, полученные на занятиях и объектах географии с помощью различных информационно-коммуникационных технологий и использовать знания для совершенствования обучения географии и собственного профессионального роста;
- Р06 – понимать особенности и свойства географических карт и различать картографические способы изображения и применять на практике различные пространственные данные с использованием геоинформационных методов и технологий для построения пространственно-временной модели объектов природы;
- Р07 – использовать физико-географические и экономико-географические методы для проведения исследований в учебном процессе и применять полевые, геоинформационные, статистические методы для решения практических задач;
- Р08 – владеть межкультурно-коммуникативной компетенцией, применять навыки самостоятельного продолжения дальнейшего обучения и выстраивать профессиональные взаимодействия в педагогической и общественной деятельности, не ограничиваясь только полемическими методами, обеспечивающими формирование уверенности в dirinya и профессиональной деятельности;
- Р09 – понимать педагогические и дидактические формы обучения и воспитания обучающихся с ограниченными возможностями и их личностно-индивидуальное образование, учитывать разнообразные способности обучающихся в процессе обучения, этически поддерживать их психологическое благополучие в жизненном и учебном контексте;
- Р10 – систематизировать и понимать полученные знания по географии для приобщения, поддержки и реализации географических, экологических процессов и явлений моделировать различные географические процессы для проведения исследований, экспериментов и прогнозирования географических объектов, процессов и явлений;
- Р11 – целостно и объективно освещать основные этапы истории возникновения форм государственности и цивилизации каждого народа, знать методы научных исследований в академическом плане, понимать значение принципов и культуры академической честности;
- Р12 – применять теоретические и практические знания для решения учебно-практических и профессиональных задач в области географического образования, конструировать условия учебной деятельности в соответствии с заданными этапами обучения географии, используя современные педагогические технологии;

9 СТРУКТУРА ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРОГРАММЫ

9.1 Характеристика модулей образовательной программы 6001520 – География IP

Наименование модуля	Количество кредитов	Название составных модулей (дисциплины, практики и т.п.)	Результаты обучения	Пререквизиты	Постреквизиты
1. Модуль историко-философских компетенций	10	История Казахстана	Р0 1	Школьный курс	Социология
		Философия	Р0 1	Социология	Педагогическое психологическое и лингвистическое
2. Модуль социально-педагогических компетенций	8	Социология	Р0 2	История Казахстана	Креативность
		Политология	Р0 1	История Казахстана	Креативность
		Культурология	Р0 1	История Казахстана	Креативность
		Психология	Р0 5	Возрастные и физиологические особенности развития детей	Психология дошкольного и младшего школьного возраста
3. Интермультикультурный и коммуникативный модуль	15	Казахский (русский) язык	Р0 2	Школьный курс	Интегрированное обучение содержанию и языку в начальной школе (С.П.И.)
		Иностранный язык	Р0 2	Школьный курс	Методики преподавания иностранного языка в начальной школе
		Информационно-коммуникационные технологии	Р0 8	Школьный курс	Работотехника в начальной школе
4. Модуль укрепления спортивной	8	Физическая культура	Р0 5	Школьный курс	Психологическое образование в начальной школе
5. Компонент по выбору	5	Основы предпринимательства и финансовой грамотности	Р0 1	История Казахстана	Философия
		Экология и основы безопасности жизнедеятельности	Р0 1	Природа и общество	Методика обучения естественным и социально-экономическим наукам в начальной школе
		Основы антикоррупционной культуры	Р0 1	История Казахстана	Философия
		Методы научных исследований	Р0 11	История Казахстана	Педагогические исследования и инновации
6. Модуль поддержки обучающихся как личности	12	Возрастные и физиологические особенности развития детей	Р0 2, 7	Школьная программа	Психология в образовании и компетенции в цифровых технологиях
		Психология в образовании и компетенции в цифровых технологиях	Р0 2, 3	Возрастные и физиологические особенности развития детей	Индивидуальная образовательная среда
		Наука об образовании и ключевые теории обучения	Р0 4	Возрастные и физиологические особенности развития детей	Планирование преподавания и индивидуализация обучения
		Индивидуальная образовательная среда	Р0 2	Психология в образовании и компетенции в цифровых технологиях	Планирование преподавания и индивидуализация обучения

		Известный интеллектуальный объект в системе образования	PO 3, PO 5, PO 10	Информационно-коммуникационные технологии	Педагогические исследования и инновации
		Педагогические исследования и инновации	PO 3, PO 5, PO 10, PO 11	Искусственный интеллект в системе образования	Методы изучения географии
7. Модуль преподавания и оценивания для обучения	11	Оценивание и развитие	PO 2, 7, 8	Методы и технологии преподавания	Исследования, развитие и инновации
		Планирование преподавания и оценки удаленного обучения	PO 8	Интегрированное обучение сдерживанию и языку в начальной школе (С1.П.1)	Методы и технологии обучения
		Методы и технологии преподавания	PO 2, 8	Наука об образовании и ключевые компетенции	Планирование преподавания и оценки, удаленного обучения
8. Модуль учителя как фасилитатора обучения (Педагогическая практика)	20	Выступление в профессиональном и педагогическая практика, 1-курс	PO 12	Специология	Психометрические подходы к оценке педагогической практики, 2-курс
		Психолого-педагогическое оценивание педагогической практики, 2-курс	PO 2, 3	Введение в профессию учителя педагогическая практика, 1-курс	Педагогические подходы педагогическая практика, 3-курс
		Педагогические технологии педагогическая практика, 3-курс	PO 2, PO 10, PO 12	Психолого-педагогическая оценка педагогической практики, 2-курс	Исследования и инновации в образовании педагогическая практика, 4-курс
		Исследования и инновации в образовании педагогическая практика, 4-курс	PO 8, PO 11	Педагогических технологий педагогическая практика, 1-курс	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Учебная практика (Оценочные мероприятия)	PO 4, PO 12	Школьная программа	Науки о природе
		Учебная практика (Картография)	PO 4, PO 12	Школьная программа	Методы географических исследований
9. Модуль профессиональной подготовки	9	Практикум по оценке знаний и умений	PO 10, PO 11, PO 12	Методика преподавания географии	Итоговая аттестация
10. Модуль географическая картина мира	8	Теория и концепция в современной географии	PO 3, PO 5	Геометрия	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Науки о природе	PO 5, PO 7	Общее земледелие	Физическая география чистей света и океанов
11. Модуль физическая география	24	Общее земледелие	PO 3, PO 5	Школьная программа	Геология и основы геоморфологии
		Геология и основы геоморфологии	PO 3, PO 7	Общее земледелие	Науки о природе
		Метеорология и климатология	PO 3, PO 7	Физическая география чистей света и океанов	Страноведение
		Гидрология и охрана водных ресурсов	PO 3, PO 5	Науки о природе	Рекреационная география
		Физическая география чистей света и океанов	PO 5, PO 12	Общее земледелие	Общественная география

		Гидрология суши	PO3, PO12	Науки о природе	Рекреационная география
		Биогеография	PO3, PO12	Общее землеведение	Окружающая среда и устойчивое развитие
		Ландшафтоведение	PO3, PO12	Общее землеведение	Окружающая среда и устойчивое развитие
12. Модуль социальная география	29	Геополитика	PO2, PO11	Геоэкономика	Общественная география
		Страноведение	PO8, PO11	Геоэкономика	Общественная география
		Геоэкономика	PO3, PO11	Социально-экономическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проекта) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Географии населения	PO3, PO12	Геоэкономика	Общественная география
		Географии городов и сельских поселений	PO3, PO8	Социально-экономическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проекта) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Медицинская география	PO2, PO12	Физическая география чистей света и океанов	Культурная география
		Общественная география	PO2, PO12	Физическая география чистей света и океанов	Культурная география
		Рекреационная география	PO2, PO12	Медицинская география	География природного риска
		Культурная география	PO2, PO12	Медицинская география	География природного риска
13. Модуль взаимодействие общества и природы	14	Изменения климата и последствия	PO7, PO12	Школьная программа	Геология и основы геоморфологии
		Экономика природопользования	PO7, PO12	Физическая география чистей света и океанов	Геоэкономика
		Окружающая среда и устойчивое развитие	PO3, PO7	Общее землеведение	Общественная география
		Геоглобалистика	PO3, PO12	Геополитика	Написание и защита дипломной работы (проекта) или сдачи двух комплексных экзаменов
		География природного риска	PO3, PO12	Геополитика	Написание и защита дипломной работы (проекта) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Геоэкология	PO3, PO12	Геополитика	Написание и защита дипломной работы (проекта) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Мировое хозяйство	PO3, PO12	Геополитика	Написание и защита дипломной работы (проекта) или сдачи двух комплексных экзаменов
14. Модуль география Казахстана	14	Физическая география Казахстана	PO3, PO11	Науки о природе	Социально-экономическая география Казахстана

		Социально-экономическая география Казахстана	PO2, PO11	Физическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
		География регионов Казахстана	PO2, PO11	Физическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Сельскохозяйственные регионы Казахстана	PO2, PO11	Физическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Интеграция Казахстана с пограничными регионами	PO2, PO11	Физическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Туристско-рекреационные регионы Казахстана	PO2, PO11	Физическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Промышленные регионы Казахстана	PO2, PO11	Физическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
		Агропромышленный комплекс Казахстана	PO2, PO11	Физическая география Казахстана	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
15. Модуль идентификация географического образования	10	Картография с основами топографии	PO8, PO9	Общее землеведение	ГИС технологии в географии
		ГИС технологии в географии	PO8, PO9	Картография с основами топографии	Написание и защита дипломной работы (проект) или сдачи двух комплексных экзаменов
16. Модуль исследовательские навыки в географии	4	Методы географических исследований	PO11, PO12	Картография с основами топографии	ГИС технологии в географии
17. Модуль прикладная география	5	Регионалистика	PO3, PO8	Физическая география частей света и океанов	Страноведение
		Современная топоиминика	PO3, PO8	Физическая география частей света и океанов	Страноведение
		География зарубежных стран	PO3, PO8	Физическая география частей света и океанов	Страноведение
		Топонимия стран	PO3, PO8	Физическая география частей света и океанов	Страноведение
18. Модуль итоговой аттестации	8	Итоговая аттестация			

Содержание

1. Общая информация	66
2. Описание программы	68
3. Профессиональные компетенции педагогов	68
4. Структура программы и результаты обучения	70
4.1. Структура педагогического компонента	70
4.2. Структура предметного компонента	80
4.3. Структура обязательного компонента	102
4.4. Прогноз	105
5. Методы оценки/оценивание	107
5.1. Оценивание	107
ПРИЛОЖЕНИЕ 1. Основные принципы образовательной программы	108
Список литературы	110

1. Общая информация

1.1. Наименование образовательной программы	ГЕОГРАФИЯ	
1.2. Команда по разработке образовательной программы:	Ведущий университет	Университеты-участники
	Аркалыкский педагогический институт им. И. Алтынсарина	Казахский национальный педагогический университет имени Абая
		Актюбинский Региональный университет имени К. Жубанова
		Университет имени Шакарима города Семей
		Таразский региональный университет имени М.Х. Дулати
1.3. Тип образовательной программы (в соответствии с Национальными рамками квалификаций)	Бакалавриат, уровень 6	
1.4. Общее количество академических кредитов	240	
1.5. Форма обучения	очно/ дневное обучение	
1.6. Ожидаемая продолжительность программы	4 года	
1.7. Краткое описание образовательной программы Цели и задачи образовательной программы	Данная образовательная программа (ОП) "География" является национальной образовательной программой для подготовки педагогов, которая была разработана в сотрудничестве различных казахстанских вузов и с привлечением международных консультантов. В связи с тем, что это национальная образовательная программа, описательные тексты в ней не дают конкретной информации, а освещают общие педагогические принципы и сквозные темы (см. также Приложение 1.). Более подробные описания, например, методологии и оценки будут определены в планах реализации вузов с учетом институциональных и региональных условий. Образовательная программа (ОП) "География" - это программа педагогического образования для преподавателей, желающих специализироваться на преподавании географии в учебных заведениях (школах, колледжах, гимназиях). Программа состоит из педагогического компонента в 60 академических кредитов (включая педагогическую практику), обязательного компонента в 56 академических кредитов и предметного компонента в 124 кредита (включая итоговую аттестацию 8 академических кредитов). Предметный компонент состоит из 7 модулей: "Географическая картина мира", "Физическая география", "Общественная география", "Взаимодействие общества и природы", "География Казахстана", "Цифровизация географического образования", "Исследовательские навыки в географии". Подготовка учителей географии, обладающих предметной подготовкой в области современной географии, общепрофессиональными, коммуникативными и цифровыми компетенциями, способных к организации образовательного и учебного процесса, осуществляющих профессиональную деятельность в педагогической сфере. Уникальность ОП заключается в том, что в разработанной образовательной программе по географии усиливается акцент на развитие исследовательских, геоинформационных и цифровых навыков, развития функциональной грамотности, критического мышления, междисциплинарности и развития гибких навыков, принципов обучения, ориентированных на студента. Разработанные компетенции по географии, как теория и методология географической науки, практические методы преподавания географии, исследовательские	

компетенции, ценностно-ориентированные компетенции направлены на навыки коммуникации, сотрудничества, развития, размышления, исследования и формирование эмоционально-ценностного отношения к окружающему миру.

Модули включают в себя межкурсовые предметы и междисциплинарность. ОП будут востребованы как в образовании, так и в науке, так как формируют у студентов навыки научно-исследовательской работы. Обучение к практическим методам географических исследований в ходе полевых практик с первых этапов обучения привлекают студентов к географическим исследованиям и проектным работам. В образовательной программе используется практико-ориентированная модель обучения, как интегрированного обучения, STEM и CLIL технологии в учебном процессе для приближения теоретических знаний к потребностям жизни.

ОП предоставляет равные возможности для обучения, не ущемляя права и интересы будущих учителей, сохраняя принципы равенства, уважения, толерантности. По своей природе она является междисциплинарной, ориентированной на будущих учителей, научно интегрированной и проблемно-ориентированной, а выбор курсов определяется актуальными проблемами истории и общества и соответствует также международным дескрипторам курсов.

ОП основывается на принципах конструктивного согласования, когда методы преподавания и оценки, а также предметные курсы выбираются таким образом, чтобы обеспечить достижение и измерение компетенций, изложенных в ОП. ОП также следует инклюзивному подходу, учитывая многоэтничный и многоконфессиональный состав будущих учителей и их разнообразные потребности в поддержке обучения.

1.8 Основные принципы образовательной программы

Педагогическое образование, основанное на компетенциях

Компетентность учителя сочетает в себе компетенцию в области педагогики и своей предметной области с теоретической и практической компетенцией преподавания в различных условиях деятельности. Учитель владеет знаниями и навыками, необходимыми для его предметной области, и поэтому способен обучать и направлять молодых людей и взрослых, изучающих тот же предмет.

Компетенция учителя направлена на планирование, руководство, преподавание и оценивание. Следовательно, учитель должен обладать достаточными теоретическими знаниями по обучению и развитию компетенций. Кроме того, в современной трудовой жизни особое внимание уделяется сотрудничеству и налаживанию связей, развитию навыков, а также поддержке и поддержанию благополучия как самого себя, так и своего окружения.

На компетенцию учителя влияют изменения на рынке труда, в структурах образования и в обществе в целом, и все эти элементы подчеркивают динамичный характер работы учителя. Работа, характеризующаяся постоянными изменениями в разнообразных условиях труда, делает акцент на способности учителя оценивать и корректировать собственную деятельность. Навыки самооценивания являются важной частью развития профессиональной идентичности. Учитель всё время принимает решения, основанные на ценностях, а значит, рассмотрение вопросов профессиональной этики является одним из необходимых профессиональных навыков. Изменения требуют развития экспертных знаний, способности учиться, а также способности реформировать и обновлять методы работы в обществе.

Образовательная программа педагогического образования, основанная на компетенциях

Образовательная программа педагогического образования, основанная на компетенциях, состоит из трех частей: 1) Педагогический компонент, 2) Предметный компонент, 3) Обязательный компонент. Каждая из этих составляющих включает модули и соответствующие курсы. Результаты обучения курсов описывают компетенции, необходимые в преподавательской работе, и относятся к шестому уровню системы НРК (Национальные рамки квалификации).

Образовательная программа основывается на следующих основных принципах:

- Компетентностный подход
 - Конструктивное согласование
 - Студентоориентированный подход и методики, способствующие активному обучению
 - Обучение, основанное на исследованиях
 - Междисциплинарное обучение
 - Инклюзия
 - Профессиональное развитие педагогов и управление изменениями
- (более подробную информацию см. в Приложении)

2. Обоснование программы

В рамках проекта Модернизация образования, поддерживаемого Всемирным банком, вузы в международном сотрудничестве пересмотрели (30) образовательных программ педагогического образования в соответствии с принципами компетентностно-ориентированного образования, обеспечивающего целостное развитие компетенций обучающихся. Более того, студенто-ориентированный подход лучше готовит будущих учителей к профессии учителя, предоставляя практические примеры, эксперименты и опыт, которые Будущие учителя могут перенести в свою работу в классе, принимая во внимание разносторонние потребности и благополучие обучающихся.

Для того чтобы соответствовать требованиям обновленного начального и среднего образования, профессиональные компетенции педагогов должны были переоценены и дополнены. Новые подходы в среднем образовании должны быть отражены в педагогическом образовании и профилях выпускников. Кроме того, тридцать (30) обновленных или новых образовательных программ были разработаны для более эффективного совершенствования различных общих компетенций будущих учителей - важнейших в профессии учителя. Были приняты во внимание некоторые важные педагогические принципы, которые стремится развивать казахстанская система образования, такие как инклюзивность и междисциплинарность. Кроме того, в этих образовательных программах особое внимание уделяется развитию исследовательских навыков будущих учителей таким образом, чтобы они становились педагогами-практиками, которые постоянно анализируют и оценивают свою собственную практику и практическую деятельность своих школ для развития сообщества и всего сектора образования.

3. Профессиональные компетенции педагогов

Профессиональные компетенции учителей определяются как состоящие из педагогических компетенций и предметных компетенций, а также общих компетенций. Таким образом, образовательная программа педагогического образования, основанная на компетенциях, состоит из трех частей: 1) Педагогический компонент, 2) Предметный компонент, 3) Обязательный компонент. Области компетенций и результаты обучения были определены отдельно для каждого компонента.

3.1. Педагогические и общие области компетенций/результаты обучения

• Компетенции в области педагогики и дидактики

1. Будущие учителя имеют базовые знания и понимание обучения, и способны учитывать разнообразие обучающихся в процессе обучения/преподавания, а также к способны этически поддерживать их психологическое благополучие, учитывая их жизненный и учебный контекст.

2. Будущие учителя способны разрабатывать, внедрять, оценивать и развивать процессы обучения и руководства в различных типах образовательной среды педагогически значимым образом, включая способность педагога использовать различные цифровые ресурсы таким образом, чтобы поддерживать обучение.

• Область компетенций для взаимодействия

3. Будущие учителя могут конструктивно общаться в рамках различных интерактивных поликультурных отношений и сообществ как офлайн, так и онлайн с учетом целей, поставленных перед данным видом деятельности.

4. Будущие учителя способны работать в различных профессиональных сетевых сообществах, а также способность выстраивать профессиональные взаимоотношения, необходимые для конструктивной собственной педагогической и общественной деятельности.

5. Будущие учителя имеют возможность преподавать в рамках трехязычного образования в среднем образовании, а также способность педагога участвовать в глобальном профессиональном образовательном сообществе.

• Область компетенций для рабочей среды педагогов

6. Будущие учителя знакомы с международными и национальными соглашениями и документами, а также социокультурными структурами общества, принципами, законодательствами и правилами национальной системы образования, влияющих на деятельность учреждения и/или собственную работу.

7. Будущие учителя способны (а) рассматривать свою собственную деятельность во взаимосвязи с деятельностью своей организации, и (б) осмысленно работать над созданием позитивных отношений и многопрофильным сотрудничеством между собой и партнерами вне школы (семьи, региональные субъекты, трудовая деятельность).

• Область компетенций для профессионального развития

8. Будущие учителя способны размышлять и критически оценивать свои ценности, установки, этические принципы и методы работы, а также способность ставить новые цели для своего собственного педагогического развития, развития своей организации и профессионального благополучия.

9. Будущие учителя имеют способность развивать свою собственную педагогическую деятельность и деятельность своей организации в связи с ожидаемыми изменениями на региональном, национальном и международном уровне.

10. Будущие учителя способны производить, искать и критически отбирать теоретические знания из различных надежных источников и с помощью различных информационно-коммуникационных технологий, которые в сочетании с опытными знаниями служат развитию как его самого, так и поддерживаемых теорий его сообщества, а также способность и готовность использовать знания для продвижения обучения и собственного профессионального роста.

3.2 Предметные и общие области компетенций/результаты обучения

• Область компетенций - теория и методология географической науки

1. Будущие учителя будут способны знать и понимать фундаментальные научные понятия имеющие основополагающие методологические и теоретические значения для понимания и освоения системы географических и ее смежных (биология, химия, физика, экология, туризм, основы экономики, т.д.) наук.
2. Будущие учителя способны обобщать и анализировать причинно-следственные связи между явлениями и процессами, происходящими в географической оболочке для изложения идеи единства и целостности природы, органичного единства человека с природой.
3. Будущие учителя будут способны понимать особенности и свойства географических карт и способны различать картографических способах изображения и принципы для понимания пространственно-временную модель объектов природы.
4. Будущие учителя способны аргументировать природные, экономические и социальные факторы, формирующие и изменяющие географическую среду обитания человека на уровнях от глобального до локального для выявления и обоснования многообразия факторов, наличие сложных и нелинейных взаимосвязей между ними.

• Область компетенций - практические методы преподавания географии

5. Будущие учителя будут способны конструировать условия учебной деятельности в соответствии с заданными целями обучения предмета, используя инновационные педагогические технологии.
6. Будущие учителя способны применять ИТ для расширения географического мировоззрение современного общества и разработки демонстрационного эксперимента и практических работ, а также для создания географических карт, получения, хранения, обработки и передачи информации географической науки.
7. Будущие учителя способны использовать CLIL технологии предметно-языкового обучения естественных предметов расширяя межкультурные знания студентов для разработки задания на развитие аналитического и критического мышления.
8. Будущие учителя способны аргументировать собственную позицию применения и интеграции знаний из других областей наук для решения глобальных и локальных проблем окружающей среды.
9. Будущие учителя будут использовать различные методы для демонстрации знаний на практике (включая занятия в классе и вне класса, самостоятельные и групповые проекты, устные, письменные и кинестетические задания).

• Область компетенций - Исследовательские компетенции

10. Будущие учителя способны интерпретировать содержания обучения на основе результатов НИР и ориентировать обучения на научные исследования.
11. Будущие учителя будут способны получать новые достоверные факты на основе педагогических наблюдений, экспериментов и ИТ технологии, применять их в учебно-исследовательском процессе, осуществлять критический анализ, оценку информации о результатах учебных исследований.
12. Будущие учителя будут способны использовать физико-географические и экономико-географические методы для проведения исследований в учебном процессе и применять полевые, геоинформационные, статистические методы для решения практических задач.
13. Будущие учителя будут способны систематизировать и обобщать полученные знания по географии для прогнозирования динамики последствий географических, экологических процессов и явлений;
14. Будущие учителя будут использовать для понимания содержания обучения географии в различных вариациях исследовательскую и проблемно-ориентированную деятельность.

• Область компетенций - Ценностно-ориентированные компетенции

15. Будущие учителя будут способны объяснять концептуальные основы ценностного самоопределения в процессе изучения географии.
16. Будущие учителя будут понимать ценностный механизм и процесс формирования ценностных ориентаций (интерес к географическим объектам и явлениям, любовь к природе и бережного отношения к природным богатствам и др.).
17. Будущие учителя будут интерпретировать географическое мировоззрение и географическую культуру современного общества и понимать психолого-педагогические проблемы обучения и воспитания обучающихся с ограниченными возможностями в условиях инклюзивного образования, определять основные факторы становления и развития личности.
18. Будущие учителя способны создавать справедливые, открытые для сотрудничества, устойчивые и миролюбивые демократические сообщества, используя знания, оценивать

географические подходы решения проблем устойчивого развития.

3.3 Обязательный компонент: области компетенций/результаты обучения

• **Область компетенций для мировоззренческого, исторического и нравственного развития.**

1. Будущие учителя способны оценивать окружающую действительность на основе мировоззренческих позиций, сформированных знанием основ философии, которые обеспечивают научное понимание и изучение природного и социального мира методами научного и философского познания.
2. Будущие учителя способны интерпретировать содержание и специфические особенности мифологического, религиозного и научного мировоззрения.
3. Будущие учителя обладают глубоким пониманием и научным анализом основных этапов, закономерностей и особенностей исторического развития Казахстана.
4. Будущие учителя способны анализировать причины и следствия событий истории Казахстана.

• **Область компетенций для социального, культурного и гражданского развития.**

5. Будущие учителя способны развивать свою собственную моральную и гражданскую позицию и способны действовать в соответствии с социальными, деловыми, культурными, правовыми и этическими нормами казахстанского общества.
6. Будущие учителя знают и понимают основы социально-политических, экономических и правовых знаний, способны продемонстрировать личную и профессиональную конкурентоспособность.
7. Будущие учителя способны оценивать ситуации и аргументировать собственную оценку всему происходящему в социальной и производственной сферах.

• **Область компетенций для межличностной, социальной и профессиональной деятельности и исследовательских навыков**

8. Будущие учителя способны оценивать ситуации в различных сферах межличностного, социального и профессионального общения и вступать в общение в устной и письменной формах на казахском, русском и иностранных языках.
9. Будущие учителя имеют возможность использовать в своей личной деятельности различные виды информационно-коммуникационных технологий: интернет-ресурсы, облачные и мобильные сервисы для поиска, хранения, обработки, защиты и распространения информации.
10. Будущие учителя способны ориентироваться на здоровый образ жизни для обеспечения полноценной социальной и профессиональной деятельности посредством методов и средств физической культуры.
11. Будущие учителя способны осуществлять выбор методологии и анализа, использовать научные методы и приемы исследования, а также синтезировать новое знание.

4. Структура программы и результаты обучения

4.1. Структура педагогического компонента

Объем Педагогического компонента составляет 60 академических кредитов, включая педагогическую практику. Этот компонент является общим для всех ОП педагогического образования. Педагогический компонент был разработан совместно всеми вузами, участвующими в процессе проектирования. Компонент является гибким и дает отдельным вузам возможность реализовывать его в соответствии с конкретной ситуацией и потребностями.

Общая структура Педагогического компонента:

Название модуля и основные дисциплины	Академических кредитов
ПОДДЕРЖКА ОБУЧАЮЩИХСЯ КАК ЛИЧНОСТЕЙ	22
Возрастные и физиологические особенности развития детей	3
Психология в образовании и концепции взаимодействия и коммуникации	3
Наука об образовании и ключевые теории обучения	4
Инклюзивная образовательная среда	4
Искусственный интеллект в системе образования	3
Педагогические исследования и инновации	5
ПРЕПОДАВАНИЕ И ОЦЕНИВАНИЕ ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ	13

Оценивание и развитие	4
Планирование преподавания и индивидуализация обучения	4
Методы и технологии преподавания	5
УЧИТЕЛЬ КАК ФАСИЛИТАТОР ОБУЧЕНИЯ (ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПРАКТИКА)	29
Введение в профессию учителя (педагогическая практика, 1- курс)	2
Психолого-педагогическое оценивание (педагогическая практика, 2-курс)	2
Педагогические подходы (педагогическая практика, 3-курс)	6
Исследования и инновации в образовании (педагогическая практика, 4-курс)	15
Учебная практика (Общее землеведение)	2
Учебная практика (Картография)	2
Всего академических кредитов	64

Модули, курсы, их результаты обучения и связь с областями компетенций более подробно:

Поддержка обучающихся как личностей, всего 16 академических кредитов	
Данный модуль содержит обзор психологических теорий, концепций и моделей, которые способствуют пониманию индивидуальных потребностей обучающихся и индивидуальных различий в обучении. Модуль формирует у будущих учителей педагогических специальностей компетенции, позволяющие учитывать индивидуализацию обучения и разнообразие обучающихся в процессе преподавания. Модуль акцентирует внимание на важности повышения благополучия обучающихся путем создания и поддержания психологически безопасной образовательной среды	

Название курса	Возрастные и физиологические особенности развития детей
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 22 академических кредитов
Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности: • Компетенции в области педагогики и дидактики (2) Будущие учителя знакомы с формированием психики, ее функционированием и закономерностями развития. Будущие учителя могут наблюдать за развитием своих обучающихся и, соответственно, планировать и осуществлять соответствующие возрасту учебные процессы, учитывая индивидуальные потребности обучающихся. Будущие учителя действуют творчески и адекватно в различных ситуациях и поддерживают обучение и благополучие обучающихся.
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут: • распознавать индивидуальные отправные точки разных обучающихся, их потенциал в обучении и потребности в конкретной поддержке; • рассматривать индивидуальные потребности их обучающихся в конкретной поддержке, руководстве, обучении и оценке; • знакомить с различными методологическими решениями для инклюзии и оказания конкретной поддержки.

Название курса	Психология в образовании и концепции взаимодействия и коммуникации
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 22 академических кредитов

Академических кредитов	3
Описание курсовой компетенции	Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности: • Компетенции в области педагогики и дидактики (1) • Область компетенции, связанная с действиями (3-4) Будущие учителя владеют знаниями в современных психологических теориях и моделях, а также о функционировании личности и ее индивидуальные особенности. Они могут применить эти знания и своей преподавательской деятельности в различных педагогических контекстах. Будущие учителя способны благоприятному развитию обучающихся, содействуя диалогу, взаимодействию и коммуникации в образовательном процессе. Они способны общаться, взаимодействовать и сотрудничать с семьями обучающихся, а также в рамках различных других видов партнерства и сотрудничества, подходящие для развития их собственной педагогической деятельности.
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетенции, могут: • понимать основные концепции и термины педагогической психологии, а также основные практические приложения психологических знаний; • понимать закономерности, факты и феномены познавательного и личностного развития человека в процессах обучения и воспитания; • применять комплексный подход к проектированию, внедрению, оценке и развитию педагогических средств; • понимать концепцию непрерывного обучения как часть процесса когнитивного и личностного развития человека; • применять базовые концепции и теории коммуникации и взаимодействия на индивидуальном, общественном и межличностном уровнях; • выбирать методы коммуникации и взаимодействия, наиболее подходящие для содействия обучению в различных формах (офлайн, онлайн, смешанные, гибридные); • понимать особенности поведения в группе и действовать таким образом, чтобы способствовать развитию и благополучию сообщества.

Название курса	Наука об образовании и классические теории обучения
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 22 академических кредитов
Академических кредитов	4
Описание курсовой компетенции	Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности: • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) Будущие учителя владеют ключевыми теориями обучения, образовательными компетенциями, современными технологиями обучения необходимо для эффективного осуществления педагогической деятельности в системе среднего образования. Будущие учителя рассматривают основы педагогической науки, концептуальные представления о природе человека, изучают теории обучения и педагогические модели. На основе понимания теоретических концепций, будущие учителя могут сделать педагогически обоснованный выбор в зависимости от различных учебных ситуаций. Они также оценивают технологии обучения, виды образовательных технологий, используемых в профессиональной деятельности учителя (традиционные, инновационные, цифровые).
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетенции, могут: • проводить различие между концепциями человека и их важностью для понимания обучения и проектирования образовательного процесса; • проводить различие между теориями обучения и их важностью для понимания процесса обучения и проектирования образовательного процесса; • применять теории обучения и педагогические модели, подходящие для различных процессов обучения.

Название курса	Инклюзивная образовательная среда
Компетенции	Педагогический компонент
Цели	Базовые, специализируемые
Модуль	Поддержка обучающихся как лиц с особыми образовательными потребностями
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности: • Компетенции в области педагогики и дидактики (2) • Область компетенции для работы с детьми с особыми образовательными потребностями На этом курсе будущие учителя будут понимать разнообразие учащихся в учебном процессе и учитывать их в учебной ситуации. Будущие учителя научатся поддерживать обучение учащихся с ООП, используя информационные ИКТ, учебные и образовательные технологии. А также будут сотрудничать с сообществом (учителями, учащимися, родителями/попечителями) для поддержки психологического и этического благополучия учащихся с ООП. Курс формирует будущим учителям необходимые профессиональные компетенции, которые направлены на обеспечение и инклюзивным образованием удовлетворения особых образовательных потребностей обучающихся с ООП.
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, смогут: • определить индивидуальные образовательные потребности, которые влияют на участие в обучении в разнообразной группе обучающихся; • использовать ИКТ и вспомогательные технологии для поддержки обучения обучающихся с особыми образовательными потребностями в образовательном процессе; • обучать ценности и подходы, способствующие сотрудничеству и инклюзивности; • поддерживать сотрудничество в сообществе (учителя, учащиеся, родители/попечители).

Название курса	Искусственный интеллект в системе образования
Компетенции	Педагогический компонент
Цели	Базовые, специализируемые
Модуль	Преподавание и оценка для обучения, всего 12 академических кредитов
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности: • Компетенции в области педагогики и дидактики (1-2) Обучающиеся в образовательном процессе изучают основы функционирования искусственного интеллекта и нейросетей; понимают принципы работы нейронных сетей, их архитектуру, алгоритмы и сети ассоциативной памяти; управляют языковыми моделями ИИ с помощью эффективных промптов; визуализируют и анализируют образовательные данные; применяют методы регрессионного анализа с помощью ИИ; исследуют практические аспекты этики, приватности, bias, bias-информации и влияния нейросетей на принятие решений прикладных задач.
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, смогут: • выбирать педагогические модели, подходящие для их обучения; • применять методы обучения на основе ИИ и разнообразным образом, учитывая возможности, предоставляемые технологическими инструментами; • использовать подходящую к каждому типу среду обучения в их преподавании; • знать и применять нормы и принципы защиты авторских прав и данных; • применять этические руководства для мотивации обучающихся и поддержки их достижений в учебе.

Название курса	Педагогические исследования и инновации
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 22 академических кредитов
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности: • Область компетенции для профессионального развития (8,9) • Область компетенции для взаимодействия (5) Будущие учителя получают новые знания, основанные на исследованиях, осваивают инновационные подходы к обучению с целью совершенствования знаний и профессии учителя, а также проводят практические этические исследования в различных областях обучения и управления учащимися. Здесь под понятием инновационных подходов понимаются решения, направленные на приведение системы образования в соответствие с современными требованиями путем внедрения в процесс обучения новаторских, эффективных и творческих методов и технологий. Это понятие отличается от традиционных моделей обучения и предполагает внесение изменений и открытий в педагогическую среду с использованием методов опытного, экспериментального и конструктивного мышления. Курс знакомит студентов с основами педагогических исследований как важнейшего инструмента профессионального развития учителя. Он включает в себя основные методы педагогического исследования – количественный, качественный и комбинированный подходы, а также основные этапы научного исследования в области образования (от формулировки проблемы до анализа результатов). Кроме того, курс ориентирован на современные исследовательские подходы (Lesson study, Action research, Case study, Mixed methods research). Особое внимание уделяется критическому анализу научной литературы, четкой формулировке исследовательских вопросов, выбору наиболее подходящих методов для сбора и анализа данных, а также соблюдению этических принципов в исследовательской деятельности.
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут: • обладают базовыми знаниями в области педагогических исследований; • способны развивать и обновлять свою педагогическую деятельность на основе этично проведенных исследований и разработок; • умеют критически анализировать педагогические практики и разрабатывать предложения по их улучшению; • готовы выполнять или участвовать в исследовательских проектах, используя современные исследовательские подходы и цифровые технологии; • умеют представлять результаты своих исследований и разработок профессиональному сообществу в различных форматах.

Преподавание и оценка для обучения, всего 13 академических кредита

Данный модуль формирует у будущих учителей педагогических вузов компетенции для проведения интерактивного и студентоориентированного преподавания и оценивания в соответствии с целями обучения. Модуль акцентирует внимание на использовании цифровых инструментов и технологий, и способности обновлять и применять педагогические технологии в контексте постоянных изменений в обществе и образовательной среде. Данный модуль способствует развитию у будущих учителей педагогических специальностей компетенции общаться и сотрудничать в различных партнерских объединениях для улучшения собственной педагогической деятельности.

Название курса	Оценивание и развитие
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Преподавание и оценка для обучения, всего 12 академических кредита
Академических кредитов	4

Описание курсовой компетенции	Целью данного курса является совершенствование студентских областей педагогической компетентности Компетенции в области педагогики и дидактики (2) Будущие учителя имеют глубокое понимание значения оценки в процессе обучения и способны обеспечить конструктивную оценку в этической манере на различных этапах процесса обучения и привлечь обучающихся к оцениванию. Будущие учителя определяют, дифференцируют и используют различные психологические оценочные принципы, методы, инструменты оценивания своей области знаний (включая формативное и суммативное оценивание и самооценивание и взаимооценивание, и пр.). Они способны критически оценивать и анализировать свои понимание и практику, касающиеся оценивания и развивать их дальше
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут: - хорошо разбираться в разнообразных методах оценивания и обратной связи (формирования и развития оценки); - применять педагогические принципы по определению и приращению уровней образовательной компетентности обучающихся; - понимать важность и поддерживать регулярные навыки самооценки обучающихся и коллег.

Название курса	Планирование преподавания и индивидуализация обучения
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 17 академических кредитов
Академических кредитов	4
Описание курсовой компетенции	Целью данного курса является совершенствование студентских областей педагогической компетентности Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) Будущие учителя знакомы с образовательной программой в своей области преподавания, и также с руководящими педагогическими принципами и связанными тематиками развития определенного уровня образования, такими как предпринимательство и устойчивое развитие. Будущие учителя обладают навыками индивидуализации преподавания, с учетом разобрались обучающиеся и личностных навыков в процессе обучения и использовать их на протяжении преподавания на основе педагогических и методических навыков и компетенций
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут: - понимать основные принципы и требования образовательной программы в своей области преподавания и применять их при планировании и проведении образовательной деятельности; - определять факторы и условия, которые влияют на обучение обучающихся; - применять на практике принципы инклюзивной индивидуализации преподавания и руководящих принципов реализации учебных программ, разработанных дифференцированных уровней, учитывая потребности обучающихся и поддерживая развитие их личности и самоуважения, включая профориентацию.

Название курса	Методы и технологии преподавания
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Преподавание и оценки для обучения, всего 9 академических кредитов
Академических кредитов	3
Описание курсовой компетенции	Целью данного курса является совершенствование студентских областей педагогической компетентности Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) Будущие учителя обладают всесторонним пониманием стратегий и методологии преподавания и могут применять их при планировании, преподавании и

	оценке инновационными способами, соответствующими конкретным педагогическим ситуациям, условиям конкретной школы и возможностям обучающихся. Будущие учителя способны создавать подходящие инклюзивные, физические и онлайн-среды обучения на разных этапах образовательного процесса. Будущие учителя понимают и могут применять правила авторского права и защиты данных при планировании своих учебных материалов. Будущие учителя обладают необходимыми знаниями в области дидактики, технологий обучения и методов мотивации обучающихся, будучи в состоянии оказать необходимую педагогическую помощь студентам.
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут: • выбирать педагогические модели, подходящие для их обучения; • применять методы обучения творческим и разнообразным образом, учитывая возможности, предоставляемые технологиями обучения; • использовать подходящую инклюзивную среду обучения в их преподавании; • знать и применять нормы и принципы защиты авторских прав и данных; • применять методы руководства для мотивации обучающихся и поддержки их достижений в учебе.

Учитель как фасилитатор обучения (Педагогическая практика), всего 21 академических кредитов

Данный модуль направлен на трансформацию теоретических знаний в практические навыки посредством прохождения педагогической практики в течение двух учебных курсов, а также на формирование профессиональной идентичности учителя, отвечающей требованиям к профессии учителя сегодня и в будущем. В ходе модуля будущие учителя также формируют практико-ориентированные исследовательские навыки, способствующие непрерывному процессу профессионального роста.

Педагогическая практика состоит из четырех этапов, по одному на учебный год, каждый из которых имеет свои конкретные результаты обучения, где компетенции будущих учителей постепенно углубляются от ознакомления и наблюдения до проектирования образовательных процессов и проведения собственных уроков, а также развития собственной рабочей среды посредством практико-ориентированной исследовательской деятельности.

Все этапы практики имеют определенные пререквизиты, и будущие учителя должны пройти определенный объем предметных и/или педагогических дисциплин, прежде чем приступить к педагогической практике, количество академических кредита может варьироваться между факультетами и/или образовательными программами.

Название курса	Введение в профессию учителя (педагогическая практика, 1-курс)
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 29 академических кредитов
Академических кредитов	2
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей педагогических компетенций: • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) • Область компетенций для взаимодействия (3, 4, 5) • Область компетенций для рабочей среды педагогов (6, 7) • Область компетенций для профессионального развития (8, 9, 10) Целью данного курса является ознакомление будущих учителей с образовательным процессом и ситуацией в организации образования и их адаптация к условиям будущей профессиональной деятельности. Пререквизитом к этому курсу является завершение курсов «Психология в образовании и концепции взаимодействия и коммуникации» и «Возрастные и физиологические особенности развития детей» педагогического компонента.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут: • понимать нормативно-законодательную базу системы образования Республики Казахстан, документы, регламентирующие деятельность организаций образования;

	• различать основные документы для ведения школьной документации (планы работы учебного заведения, электронный дневник, "Книжкины", краткосрочное, среднесрочное и долгосрочное планирование и др.); • понимать теоретические и прикладные аспекты педагогики и психологии в учебном процессе с учетом социальных, возрастных, психофизических и индивидуальных особенностей обучающихся, а также их формируемых образовательных потребностей
Название курса	Педагогическая психология (педагогическая практика, 2-курс)
Компонент	Педагогический компонент
Цель	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 29 академических кредитов
Академических кредитов	2
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей педагогических компетенций: • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) • Область компетенций для взаимодействия (3, 4, 5) • Область компетенций для рабочей среды педагогов (7) • Область компетенций для профессионального развития (8, 9, 10) Целью данного курса является ознакомление будущих учителей с особенностями целостного педагогического процесса образовательного учреждения и формирование аналитико-рефлексивных, исследовательских, проектных и других навыков в области педагогико-психологического обеспечения образовательного процесса. Прекрепителем к данному курсу является завершение курса «Психологические исследования» педагогического компонента.
Результаты обучения	Будущие учителя, развивая следующие компетенции, могут: • понимать психологические и педагогические основы стратегий обучения (критическое мышление, функциональная грамотность, совместное обучение, самообучение, самоконтроль и самонаблюдение, критерия самоориентированное обучение); • применять методы психолого-педагогической диагностики для оценивания группы обучающихся и понимать, как функционировать службой психологической поддержки организации образования; • понимать работу учителя в социально-педагогическом аспекте и осознавать собственную профессиональную идентичность как будущего учителя; • применять эффективный диалог для укрепления позитивного и конструктивного взаимодействия обучающихся в процессе обучения; • формировать со всеми заинтересованными сторонами управление качеством процесса; • акцентировать и развивать целостный педагогический процесс в различных его формах (урок, семинар, круглый стол, дискуссия и т.д.), проводить различные формы внеклассных мероприятий по предмету.
Название курса	Педагогические технологии (педагогическая практика, 3-курс)
Компонент	Педагогический компонент
Цель	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 29 академических кредитов
Академических кредитов	6
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей педагогических компетенций: • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) • Область компетенций для взаимодействия (3, 4, 5)

	• Область компетенций для рабочей среды педагогов (6, 7) • Область компетенций для профессионального развития (8, 9, 10) Целью данного курса является всестороннее развитие будущих учителей, совершенствование их практики профессиональных и формирования предметных компетенций, необходимых для работы в качестве учителя, педагогического работника, учителя-предметника, помощника классного руководителя/куратора. Пререквизитом к данному курсу является завершение курсов «<i>Методика и технология преподавания</i>», «<i>Общественное и развитие</i>» и «<i>Информационные технологии в педагогике</i>» педагогического компонента.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут: • самостоятельно проектировать и организовывать конструктивный и инклюзивный образовательный процесс • выбирать целесообразные и подходящие учебные материалы, информационные педагогические ресурсы и активное обучение, учитывая также использование образовательных технологий и цифровой среды; • применять предметные знания и дидактику; • применять методы и технологии формативного и суммативного оценивания, поддерживать развитие навыков рефлексии, само- и взаиморецензирования; • устанавливать диалоговую связь со всеми заинтересованными сторонами образовательного процесса для решения проблем и конфликтных ситуаций и обеспечения благоприятной среды обучения
Название курса	Исследования и инновации в образовании (педагогическая практика, 4-курс)
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые, специализируемые
Модуль	Учительская квалификация (подготовка к работе) 29 академических кредитов
Академических кредитов	13
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей педагогических компетенции: • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) • Область компетенций для взаимодействия (3, 4, 5) • Область компетенций для рабочей среды педагогов (6, 7) • Область компетенций для профессионального развития (8, 9, 10) Данный курс направлен на формирование у будущих учителей установок на развитие их собственной профессиональной деятельности и рабочей среды. Кроме того, курс направлен на развитие навыков сотрудничества, решения проблем и диспуты. Они включают в себя педагогические практики и развитие исследовательские навыки, и также практические навыки (дидактика) в соответствии со своей специализацией. Во время прохождения данной практики будущие учителя также собирают и анализируют данные, проверяют гипотезы или принципы, эксперименты в рамках плана исследования, созданного на курсе «<i>Исследования, развитие и инновации</i>». Они формулируют выводы и изучают различные формы и каналы распространения результатов исследования в профессиональной манере. Пререквизитом курса является прохождение курсов «<i>Информационные технологии в педагогике</i>» и «<i>Исследования, развитие и инновации</i>» педагогического компонента.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут: • проектировать и организовывать самостоятельно конструктивный и инклюзивный образовательный процесс для тестирования гипотезы, проводить педагогические эксперименты и выбирать, анализировать и интерпретировать данные в соответствии с планом исследования; • применять инновационные стратегии преподавания и обучения, а также методы и средства для проектирования, применения и оценки

	обобщение, анализ процессов и явлений географических мероприятий на основе до и во время, среднесрочных, краткосрочных и долгосрочных знаний, учебных и внеклассных мероприятий по предмету. • анализировать результаты своих экспериментов и/или собранные данные и делать выводы. • документировать свою исследовательскую деятельность и представлять результаты и профессиональной интерпретации в различных формах коммуникации. • оценивать свою профессиональную деятельность во взаимодействии с деятельностью организации и посредством экспериментов и практических исследований создавать идеи по улучшению своей работы и рабочей среды.
--	---

Название курса	Учебная практика (Общая география)
Компонент	Педагогический компонент
Цель	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 29 академических кредитов
Академических кредитов	2
Описание курсовой компетенции	Во время учебной практики студенты осваивают методы полевых наблюдений и определяют причины образования форм рельефа в естественных условиях. Студенты описывают влияние климата на процессы выветривания при формировании рельефа, а также описывают речные долины и террасы в природной обстановке. Они изучают климатические особенности района практики, собирают информацию о водных объектах и осваивают навыки формулирования первоначальных выводов, исследуют связь с окружающей средой и экологическое воздействие.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, могут: • различать и сравнивать изученные географические объекты, процессы и явления на основе известных характерных свойств и проводить их классификацию. • составлять описания географических объектов, процессов и явлений с использованием разных источников географической информации. • анализировать результаты взаимодействия компонентов окружающей среды на разных уровнях его организации. • проводить оценку окружающей среды для принятия экологически грамотного управленческого решения о реализации хозяйственной деятельности посредством определения возможных неблагоприятных воздействий.

Название курса	Учебная практика (Картография)
Компонент	Педагогический компонент
Цель	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 29 академических кредитов
Академических кредитов	2
Описание курсовой компетенции	Во время учебной практики студенты осваивают методы полевых наблюдений и определяют причины образования форм рельефа в естественных условиях. Студенты описывают влияние климата на процессы выветривания при формировании рельефа, а также описывают речные долины и террасы в природной обстановке. Они изучают климатические особенности района практики, собирают информацию о водных объектах и осваивают навыки формулирования первоначальных выводов, исследуют связь с окружающей средой и экологическое воздействие.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, могут: • различать виды и типы содержания общегеографических, тематических и специальных карт для использования в различных жизненных сферах • использовать географических карт и картографических материалов для проведения расчетно-графических работ, • разрабатывать практические приемы использования картографических методов для составления проектов по топографическим картам.

- структурировать картографические модели с целью приобретения новых знаний, получения и хранения информации о географическом пространстве.

4.2 Структура предметного компонента

Название модуля и основные дисциплины	Академических кредитов
ГЕОГРАФИЧЕСКАЯ КАРТИНА МИРА	8
Вузовский компонент	8
Теория и концепция современной географии	5
Науки о природе	3
ФИЗИЧЕСКАЯ ГЕОГРАФИЯ	24
Вузовский компонент	11
Общее землеведение	6
Геология и основы геоморфологии	5
Компонент по выбору	13
Метеорология и климатология	5
Гидрология и охрана водных ресурсов	4
Физическая география частей света и океанов	4
Гидрология суши	
Биогеография	
Ландшафтоведение	
СОЦИАЛЬНАЯ ГЕОГРАФИЯ	29
Вузовский компонент	20
Геополитика	3
Страноведение	4
География населения	4
Геоэкономика	5
География городов и сельских поселений	4
Компонент по выбору	9
Медицинская география	4
Общественная география	
Рекреационная география	
Культурная география	5
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОБЩЕСТВА И ПРИРОДЫ	14
Вузовский компонент	10
Изменения климата и последствия	3
Экономика природопользования	4
Окружающая среда и устойчивое развитие	3
Компонент по выбору	4
Геоглобалистика	
География природного риска	

Антропогенное ландшафтоведение	4
Геоэкология	
Мировое хозяйство и конкурентоспособность стран мира	
ГЕОГРАФИЯ КАЗАХСТАНА	14
Вузовский компонент	10
Физическая география Казахстана	5
Социально-экономическая география Казахстана	5
Компонент по выбору	5
География регионов Казахстана	
Сельскохозяйственные регионы Казахстана	
Интеграция Казахстана с пограничными регионами	4
Туристско-рекреационные ресурсы Казахстана	
Промышленные регионы Казахстана	
Агропромышленный комплекс Казахстана	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ ГЕОГРАФИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ	10
Вузовский компонент	10
Картография с основами топографии	5
ГИС технологии в географии	5
ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ НАВЫКИ В ГЕОГРАФИИ	4
Вузовский компонент	4
Методы географических исследований	4
Компонент по выбору	4
МОДУЛЬ ПРИКЛАДНАЯ ГЕОГРАФИЯ	4
Регионалистика	
Современная топонимика	4
География зарубежных стран	
Топонимы края	
ИТОГОВАЯ АТТЕСТАЦИЯ	8
Всего академических кредитов	115

Географическая картина мира, 8 академических кредитов	
Данный модуль предоставляет будущим учителям обзор основных концептуальных идей, которые способствуют их пониманию структуры географической картины мира и методов ее исследования. В ходе модуля будущие учителя развивают свои компетенции в области теории и методологии географической науки в контексте современного общенаучного мировоззрения. Будущие учителя также развивают свои компетенции в области практических методов преподавания географии.	
Название курса	Теория и концепция в современной географии
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Географическая картина мира, 8 академических кредитов

Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (1) • Компетенции практические методы преподавания географии (5,9) Будущие учителя владеют необходимыми знаниями в области географической науки. Они учатся оценивать и анализировать законы природы и содействовать их практическому использованию на благо человечества.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • знакомы с концептуальными идеями, имеющими основополагающее методологическое и теоретическое значения; • выбирать методов исследования географической науки наиболее подходящие для содействия обучению; • применять в обучении изменения в области географической науки с учетом перспектив их развития.
Название курса	Наука о природе
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Географическая картина мира, 8 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (2) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) Будущие учителя будут понимать целостность естественнонаучной картины мира, оценивать, анализировать законы природы и содействие их практическому использованию в интересах человека. Они совершенствуют самостоятельное обучение и деятельность, работая индивидуально или в паре.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • использовать полученные интегрированные естественнонаучные знания для описания целостности природы и пространственно-временной модели объектов природы; • принимать решение о выборе типа модели (аналитической, имитационной, комбинированной) для разработки пространственно-временной модели объектов природы; • оценивать и анализировать основные закономерности естественных наук для установление причинно-следственных связей между явлениями и процессами.
Физическая география, 24 академических кредита	
В рамках модуля будущие учителя изучают такие вопросы, как общие закономерности строения Земли, функционирование и развитие географической оболочки в единстве и взаимодействии с окружающим пространством на разных уровнях ее организации. Будущие учителя развивают свои научные знания в области физической географии и экологии.	
Название курса	Общее земледелие
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Физическая география, 24 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических	6

курс/компетенции	- Компетенции практические методы преподавания географии (3, 4) - Исследовательские компетенции (1-4) В ходе изучения курса будущие учителя изучают современные представления о циркуляционных процессах в атмосфере, новые проблемы, связанные с антропогенным влиянием на климат Земли, изменения климата в прошлом и настоящем. В процессе практической работы будущие учителя приобретают элементарные навыки экстернометрирования, знакомятся с приборами, приобретают навыки прикладных метеорологических, традиционных и актинометрических наблюдений.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: - использовать методы метеорологических наблюдений, методы расчета нормативных характеристик осадков, тумана и ветра при проектировании водозащитных и природоохранных объектов; - проводить эксперимент для выявления антропогенных факторов климата местности; - анализировать и описывать достоверности материалов метеорологических измерений и метеорологической информации и методы расчета основных метеорологических характеристик.
Название курса	Гидрология и водные ресурсы
Компонент	Предметный компонент. Выборный компонент
Модуль	Физическая география. 24 академических кредита
Цикл	Профильные дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: - Компетенции теоретические и метеорология географической науки (3) - Компетенции практические методы преподавания географии (4) - Исследовательские компетенции (1-4) В ходе курса будущие учителя изучают водные объекты и охрану водных ресурсов. Курс рассматривает вопросы рационального и комплексного использования водных ресурсов и водоемов, решение проблем водности и охраны природы. Будущие учителя будут применять методы фиксации и анализа природных и сточных вод.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: - различать основные гидрологические процессы в гидросфере в целом и в водных объектах разных типов; - оформлять практические навыки географо-гидрологического изучения водных объектов и гидрологических процессов для водоемов и решения задач охраны природы; - исследовать состояния поверхностных водных ресурсов, опасные гидрологические явления на водных объектах с целью обеспечения водной безопасности и предупреждения их последствий.
Название курса	Физическая география нашей страны и регионов
Компонент	Предметный компонент. Компонент по выбору
Модуль	Физическая география. 24 академических кредита
Цикл	Профильные дисциплины
Академических кредитов	4
Описание	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:

изрезанности	• Компетенции теории и методологии географической науки (2,3) • Негеодграфические компетенции (10-14) Целью является изучение системной комплексной характеристики крупнейших таксонов географической оболочки – материков и океанов. Будущие учителя должны приобрести необходимые навыки работы с основными природными ресурсами и их эффективное применение, коммуникации и процессы хозяйственного использования и умения делать выводы и изменения свойств ландшафта под влиянием антропогенных воздействий. Будущие учителя развивают свои способности делать выводы и изменения свойств ландшафта под влиянием антропогенных воздействий. Будущие учителя, демонстрирующие компетентности могут: • интерпретировать географические закономерности, принципы комплексной характеристики материков и океанов; • исследовать основные природные ресурсы материков для выявления ее влияние на хозяйственную деятельность; • сравнивать особенности глобальных и региональных закономерностей формирования, развития и дифференциации природных геосистем; • применять дифференциальную технологию в научно-исследовательской деятельности для решения проблемных ситуаций в регионе; • анализировать и систематизировать основные группировки природных геосистем и их антропогенных модификаций	
Результаты обучения		

Название курса	Гидрология суши	
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору	
Модуль	Физическая география. 24 академических кредита	
Цикл	Профильные дисциплины	
Академических кредитов	4	
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей – предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (1) • Компетенции практические методы преподавания географии (5) • Негеодграфические компетенции (14) Будущие учителя приобретают знания об гидрологическом, гидрохимическом, гидроэкологическом особенностях гидрографии и географического распределения водных ресурсов. (Ключевые компетенции включают следующие умения: использовать геоинформационную систему обучения).	
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентности могут: • составлять описание гидрологических объектов для оценки процессов и принципов распространения воды на земной шаре с использованием разных источников географической информации; • анализировать взаимодействия климатических факторов и факторов водосточающей поверхности с учетом антропогенного влияния; • применять информационную технологию в изучении гидрографии и географические распределения водных ресурсов для понимания гидросферы, как взаимодействующей части климатической системы; • различать влияние приливных колебаний на взаимодействие вод суши и океана в прибрежной зоне; • оценивать величину возобновляемых водных ресурсов, их распределение во времени и по территории.	
Название курса	Биогеография	
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору	
Модуль	Физическая география. 24 академических кредита	
Цикл	Профильные дисциплины	
Академических кредитов	4	

кредитов		
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (1,2,3) • Компетенции практические методы преподавания географии (5,9) • Исследовательские компетенции (12, 14) В рамках курса будущие учителя изучают закономерности географического распределения и размещения живых организмов и их сообществ на Земле. Они также учатся применять полученные знания на практике для закрепления и расширения знаний.	
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • понять принципы биогеографического районирования и проблемы, связанные с антропогенным влиянием на биомы и биоты; • анализировать теоретическую основу рационального использования и охраны ресурсов растительного и животного мира в связи с особенностями географической среды; • сравнивать особенности распространения организмов и количественных закономерностей распределения их внутри ареала.	
Название курса	Ландшафтоведение	
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору	
Модуль	Физическая география, 24 академических кредита	
Цикл	Профилирующие дисциплины	
Академических кредитов	4	
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (2) • Компетенции практические методы преподавания географии (5,9) • Исследовательские компетенции (10) Цель данного курса познакомить будущих учителей с основами классического ландшафтоведения, современными его направлениями, объектами ландшафтных исследований. Освоенные компетенции позволят будущим учителям анализировать природные компоненты и элементы ландшафтных комплексов или геосистем разных типов, факторы их дифференциации и интеграции, структурную организацию и динамику.	
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • разрабатывать ландшафтный подход в применении при обосновании проектов использования, благоустройства и охраны природы конкретных территорий; • анализировать закономерности организации и динамики разных типов природно-антропогенных, в том числе культурных, ландшафтов; • исследовать научные направления, связанные с изучением антропогенной трансформации; • сравнивать ландшафтные подходы к анализу и оценке территориальных экологических ситуаций.	
Социальная география, 29 академических кредита		
В рамках модуля будущие учителя изучают социальную, политическую географию, страноведение, население и результаты его экономической деятельности, а также территориальную организацию общества, его законы и правовые нормы. Будущие учителя приобретают навыки пространственного анализа и планирования.		
Название курса	Геополитика	
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент	

Модуль Цикл Академических кредитов	Социальная география, 29 академических кредитов Профильные дисциплины 4
Описание курсовых компетенций	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (1.3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6.7) • Исследовательские компетенции (10) Во время курса будущие учителя изучают геополитические процессы в современном мире. Они учатся рассматривать особенности геополитического положения стран мира и Республики Казахстан, и учитывать факторы, влияющие на геополитическую безопасность и интеграционные процессы. Будущие учителя развивают свои навыки теоретических основ геополитики и современного состояния мировых геополитических процессов на глобальном и региональном уровнях. Они также знакомятся с современными геополитическими процессами и развивают свои навыки в оценке влияния политической ситуации на организационные пространства.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: • применять навыки анализа геополитических процессов; • интерпретировать эмпирические факты и тенденции современного положения отдельных стран • приводить примеры геополитического положения стран мира для оценки экономического развития и политического строя; • анализировать результаты исследования современных геополитических процессов для определения роли страны в геополитическом пространстве;
Название курса	Страноведение
Компонент	Предметный компонент, Взаимный компонент
Модуль	Социальная география, 29 академических кредитов
Цикл	Профильные дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курсовых компетенций	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (1.3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6.7) • Исследовательские компетенции (10) Целью является изучение регионов мира, комплексное географическое районирование и методы сравнения стран. Навыки курса будущие учителя рассматривают физико-географическое, историко-культурное, политико-географическое районирование стран мира. Теоретические аспекты, историю, географическая сущность и нахождение страноведения как эмпирической дисциплины в системе географического образования. Будущие учителя и владеют необходимыми знаниями о принципах, законах и категориях страноведения, а также его основных проблемах и ценностях.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: • систематизировать методы сравнения стран и их частей; • применять навыки комплексного анализа и интерпретации страноведческой информации; • специализированным характеристикам по основным параметрам и тенденциям развития отдельных регионов по физическому, демографическому и культурному развитию стран на основе нескольких источников информации; • исследовать положения стран по различным показателям для определения процессов глобализации.

Название курса	География населения
Компонент	Предметный компонент. Вузовский компонент
Модуль	Социальная география. 29 академических кредитов
Цель	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) В ходе курса будущие учителя изучают теоретические и практические основы демографических процессов, происходящих в современном мире. Они также изучают основные понятия и термины географии населения, охватывающие совокупность демографических процессов, источники информации о населении и историю демографических исследований в мире. Будущие учителя способны ориентироваться в современных тенденциях и изменениях населения мира, описывают демографический микс, формируют различия регионов различного демографического уровня, анализируют динамику и прогнозируют демографические показатели.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • применять современные научные методы исследования в решении региональных демографических проблем населения; • различать демографические процессы и явления, характеризующие динамику численности населения отдельных регионов и стран; • анализировать общие и региональные особенности демографических миграционных, этнических процессов, процессов расселения и урбанизации; • использовать приемы комплексного географического анализа процессов, связанных с населением; • обосновывать гипотезы об изменениях численности населения отдельных стран, его половозрастной структуры, развитии человеческого капитала; • прогнозировать численности, состава населения, оценивать ситуацию на рынке труда и ее динамику для создания систем расселения, пространственного и планирования территориальной организации населения.
Название курса	Геоэкономика
Компонент	Предметный компонент. Вузовский компонент
Модуль	Социальная география. 29 академических кредитов
Цель	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (2,3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6,9) Цель курса способствовать усвоению будущими учителями основных категорий геоэкономики, структуры и территориальной модели мирового хозяйства и показателей экономического развития стран мира. Курс рассматривает вопросы распределения ресурсов и мирового дохода. Будущие учителя владеют необходимыми знаниями в области социальной и экономической географии и получают практические навыки для демонстрации знаний на практике.

Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: - составлять показатели экономического развития стран с целью сравнения отраслей хозяйства, отдельных стран и крупных регионов мира - исследовать внешне- и внутренне-экономические отношения, с целью выявления экономических проблем и функций страны, - анализировать основы экономики природопользования, устойчивого развития, правовые основы природопользования для оценки воздействия на окружающую среду.		
Название курса	География городов и сельских поселений		
Компонент	Предметный компонент. Выборский компонент		
Модуль	Социальная география. 2 ^й академических кредита		
Цикл	Профилирующие дисциплины		
Академических кредитов	4		
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенции Исследовательские компетенции (П1-П2-П4) В ходе курса будущие учителя изучают особенности основных типов поселений. Они изучают вопросы городских и сельских поселений, урбанизации, влияния урбанизации на окружающую среду, городских агломераций, функции сельских территорий. Будущие учителя будут анализировать различия между городами и сельскими поселениями, владеть компетенциями управления и развития, сохранения качества окружающей среды в городах и сельских поселениях.		
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: - сравнивать показатели соотношения городского и сельского населения в разных частях страны по статистическим данным - исследовать методические подходы урбанизированных территорий и представлять их развития процесс, - анализировать основные типы развития городских систем и закономерности развития сельских поселений - оценивать роль городов в организации географического пространства, их структуру и динамику развития		
Название курса	Медицинская география		
Компонент	Предметный компонент. Компонент по выбору		
Модуль	Социальная география. 2 ^й академических кредита		
Цикл	Профилирующие дисциплины		
Академических кредитов	4		
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций - Компетенция теория и методология географической науки (П.3) - Исследовательские компетенции (П1) В ходе курса будущие учителя изучают влияние природных и социально-экономических условий на здоровье населения мира, а также географические факторы распространения заболеваний и влияние географической среды на здоровье населения. Они развивают необходимые знания о влиянии географической среды на здоровье населения и приобретают навыки анализа и оценки географического распространения болезней.		
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: - аргументировать влияние географической среды на здоровье населения с целью изучения вопросов адаптации человека к экстремальным условиям, - составлять карты распространения видов болезней для выявления природных и социальных факторов, и особенности течения отдельных		

	заболеваний среди населения разных местностей. • анализировать географические и медицинские точечные данные и на его основе делать вывод о вхождении медицинской географии в систему географических наук; • оценивать влияние природных и социально-экономических условий на состояние здоровья человека; • разрабатывать медико-географические прогнозы с учетом экологических факторов	
Название курса	Общественная география	
Компонент	Предметный компонент – Компонент по выбору	
Модуль	Социальная география. 29 академических кредитов	
Цель	Профилирующие дисциплины	
Академических кредитов	4	
Описание курса/компетенции	Цель дисциплины – обеспечить формирование следующих областей предметных компетенций: • Компетентность в теории и методологии географической науки (10) • Исследовательская компетентность (10) Курс направлен на описание региональных различий в условиях жизни общества, роста численности населения и трудовых ресурсов, и также пространственных перемещений людей. Студенты анализируют системы социальную инфраструктуру, проанализируют демографические изменения в мире и сравнивают статистические данные. Курс поможет студентам развить знания и навыки для проведения социальных исследований в обществено-территориальной системе.	
Результаты обучения	Будущие учителя демонстрирующие компетентность смогут: • Описывает региональные различия в условиях жизни общества, рост численности населения и трудовых ресурсов, пространственные перемещения людей. • Анализирует системы социальной инфраструктуры, проанализирует демографические изменения в мире, сравнивает статистические данные; • Содействует развитию знаний и навыков для проведения социальных исследований в обществено-территориальной системе.	
Название курса	Рекреационная география	
Компонент	Предметный компонент – Компонент по выбору	
Модуль	Социальная география. 29 академических кредитов	
Цель	Профилирующие дисциплины	
Академических кредитов	5	
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенции: • Компетенции практические методы преподавания географии (8) • Последовательские компетенции (10, 14) В ходе курса будущие учителя знакомятся с рекреационными ресурсами и перспективами развития туризма в различных регионах мира, а также с комплексным описанием рекреационных ресурсов территории. Они изучают вопросы, связанные с развитием рекреации и туризма в социально-экономическом развитии стран. Будущие учителя развивают свое понимание влияния рекреационной деятельности на здоровье населения. Они также используют различные варианты исследовательской деятельности для понимания содержания обучения географии.	
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность смогут: • анализировать распространение рекреационных ресурсов и закономерности территориальной организации рекреационной деятельности; • исследовать условия реализации разнообразия рекреационной деятельности человека;	

	оценивать разнообразную рекреационную деятельность людей, ориентированных на восстановление психофизических сил.	
Название курса	Культурная география	
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору	
Модуль	Социальная география, 29 академических кредита	
Цикл	Профилирующие дисциплины	
Академических кредитов	5	
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: - Компетенции теория и методология географической науки (1) - Компетенции практические методы преподавания географии (9) В рамках курса будущие учителя изучают пространственные культурные различия и территориальное распределение культур, являющиеся результатом взаимодействия природы и общества. Они развивают теоретические знания в области культурной и социально-экономической географии.	
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: - использовать знания о взаимодействии культурного пространства (ноосферы) и географического пространства для объяснения определенного уровня развития общества; - анализировать общие тенденции взаимосвязи культурной географии и культурологии; - исследовать пространственные и культурные различия между регионами Земли, основанные на идентификации географических пространств с точки зрения их культурной самобытности; - анализировать традиции изучения образов географического пространства в философии, естествознании и в других гуманитарных науках для понимания географических образов в культуре; - применять геоинформационных технологий для составления электронных карт культурных районов мира; - оценивать закономерности пространственного разнообразия различных видов культур.	

Взаимодействие общества и природы, 14 академических кредитов

В рамках модуля будущие учителя изучают взаимодействие между обществом и природой в национальном и глобальном масштабах. Они развивают свои знания о постоянном обмене веществ между обществом и географической средой. Будущие учителя формируют свое понимание влияния взаимоотношений между обществом и природой на экономическое, физиологическое, моральное и экологическое благополучие общества. Они приобретают навыки проведения экологических исследований и пространственного анализа окружающей среды.

Название курса	Изменения климата и последствия
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: Исследовательские компетенции (10,11,13) В ходе курса будущие учителя изучают актуальные вопросы глобального изменения климата, которое в настоящее время является одной из самых острых проблем для мирового сообщества. Они формируют свое понимание актуальности исследований различных проявлений и последствий изменения климата как крупномасштабной природной опасности. Они также приобретают навыки оценки изменения климата и его влияния на различные сектора экономической деятельности.

Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентности могут: • способствовать самостоятельному наблюдению и измерению погоды и климата для описания экстремальных погодных явлений; • анализировать различные подходы исследования изменения климата и прогнозировать их последствия; • исследовать повышение температуры, экстремальные погодные явления, повышение уровня моря, смена допустимой дикой флоры и фауны обитания на планетном климата; • оценивать возможные последствия и изменений климата отдельных территорий страны, связанных с глобальными изменениями климата.
Название курса	Экономика природопользования
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 14 академических кредитов
Цикл	Профильные дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курсовой компетенции	Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (2) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) Будущие учителя разрабатывают компетенции в области правовых, экономических, научных по вопросам экономики природных ресурсов. Они также приобретают навыки обобщения и анализа мирового и отечественного опыта в области экономической оценки природных ресурсов
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентности могут: • приводить примеры организации природоохранной деятельности; • проводить экономический анализ природопользовательской деятельности для выявления экономической эффективности природопользования; • создавать проекты об особенностях природопользования отдельных районов стран на основе использования различных данных; • проводить экономическую оценку природных ресурсов для определения величины экономического ущерба, наносимого загрязнением окружающей среды
Название курса	Окружающая среда и устойчивое развитие
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 14 академических кредитов
Цикл	Профильные дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курсовой компетенции	Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (2,4) • Исследовательские компетенции (3) • Ценностно-ориентированные компетенции (18) В ходе курса будущие учителя изучают современное состояние окружающей среды и устойчивое развитие регионов. Они также должны всесторонний анализ современного состояния окружающей среды в интересах устойчивого развития регионов.

Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: - исследовать взаимодействие человека и окружающей среды, экологические критумы и пути их преодоления; - анализировать охрану природы, устойчивую развитие Республики Казахстан; - предлагать свою точку зрения в сохранении окружающей среды для реализации идей устойчивого развития в разных странах и в Республике Казахстан; - применять различные методы мониторинга разнообразных показателей с использованием геоинформационных технологий для определения устойчивого развития регионов; - оценивать состояния окружающей среды и устойчивые развития страны.
---------------------	---

Название курса	География Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей – предметных компетенций: - Компетенции теория и методология географической науки (2) - Компетенции практические методы преподавания географии (9) В ходе курса будущие учителя изучают глобальные проблемы, глобальные процессы и глобализацию историю формирования глобального мира и совокупность процессов, происходящих на Земле. Они овладевают навыками обобщения аналитических материалов, характеризующих формирование глобального познания.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, смогут: - интерпретировать глобальные процессы природы и общества с целью понимания прикладных глобализации; - рекомендовать положение современного Казахстана в контексте глобализации; - применять результаты глобальных исследований в учебной деятельности для обобщения проблемы глобализации; - оценивать глобальных процессов, влияющих на развитие экономики и политики страны.

Название курса	География природного риска
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей – предметных компетенций: - Компетенции теория и методология географической науки (4) - Компетенции практические методы преподавания географии (9) В ходе курса будущие учителя знакомятся с природными и природно-техногенными процессами и рисками, а также механизмами их возникновения. Они развивают свои способности делить выводы о проявлениях природных и природно-техногенных опасностей

Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции могут: • составлять описания природных и природно-экологических опасностей и рисков; • анализировать опасные явления природы для предотвращения неблагоприятных последствий; • приводить примеры пространственно-временных проявлений опасных природных и социо-технологических явлений и их воздействие на отрасли экономики и население; • исследовать глобальные проблемы для определения устойчивого развития экономики и окружающей среды.
Название курса	Геоинформатика
Компонент	Предметный компонент. Компонент по выбору
Модуль	Взаимодействие общества и природы. 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курсовых компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Исследовательские компетенции (10, 11, 12) В ходе курса будущие учителя изучают в единстве географические, политические и другие взаимодействующие факторы, влияющие на возникновение и развитие политических конфликтов. Они формируют свое понимание основных идей политической географии и геополитики, а также возникновения и природы политических конфликтов.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции могут: • интерпретировать взаимодействие стран и регионов в глобальных проблемах; • выявлять основные действующие факторы возникновения и развития политических конфликтов; • моделировать «геоинформатологические процессы» с целью нахождения путей предотвращения негативных тенденций в различных регионах мира; • применять навыки интерпретации современных проблем геополитики, политической географии и геополитической ситуации посредством географического мышления.
Название курса	Мировое хозяйство и конкурентоспособность стран мира
Компонент	Предметный компонент. Компонент по выбору
Модуль	Взаимодействие общества и природы. 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курсовых компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (1) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) В ходе курса будущие учителя изучают основные факторы, влияющие на конкурентоспособность развитых стран в мировой экономике. Они узнают о мировой экономике и ее основных субъектах, а также о ресурсном потенциале развития мировой экономики. Они также формируют свое понимание по данной теме и учатся выделять основные проблемы структуры мировой экономики, а также сравнивать конкурентоспособность между странами.

Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • интерпретировать закономерности развития мирового хозяйства и результат интернационализации, влияние его на структуру мирового хозяйства; • определяет взаимосвязь национальных хозяйств, в основе которых лежит международное разделение труда, различные экономические отношения; • анализировать результаты глобального исследования рейтинга стран мира по показателям экономической конкурентоспособности.
---------------------	--

Модуль географии Казахстана, 14 академических кредитов

В ходе модуля будущие учителя развивают интегрированные знания, изучая природные социально-экономические, геоэкономические, геополитические особенности, население и результаты хозяйственной деятельности своей страны. Они развивают свои знания о пространственном разнообразии жизни и деятельности человека, роли человека и человечества в географической среде, вкладе людей в развитие мировой цивилизации. Они также рассматривают вопросы воспитания гражданственности и патриотизма, развивают свои духовно-нравственные ценности, уважение к истории и культуре своей страны.

Название курса	Физическая география Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	География Казахстана, 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Ценностно-ориентированные компетенции (15,18) • Компетенции практические методы преподавания географии (7,9) Будущие учителя способны использовать знания теоретических основ физической географии Казахстана.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • дать характеристику основным закономерностям формирования и взаимосвязи компонентов геосистем для изучения особенностей природной среды Казахстана; • создавать сообщения об особенностях компонентов природы Казахстана на основе нескольких источников информации; • выявлять проблемы природы Казахстана на локальном и региональном уровнях; • использовать картографический материал для анализа взаимосвязи компонентов геосистем РК; • анализировать и синтезировать прикладные хозяйственные задачи, проблемы охраны окружающей среды Казахстана.

Название курса	Социально-экономическая география Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (3,4) • Исследовательские компетенции (14) Во время курса будущие учителя изучают тенденции в теоретической и прикладной экономике в Казахстане. Они развивают необходимые знания в

	по месту концентрации и экономической географии Казахстана и приобретает навыки оценки текущего состояния экономико-географического положения Казахстана по отношению к транзитному положению территории.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентности смогут: • анализировать показатели экономического развития стран с целью сравнения факторов хозяйств РК • использовать знания о факторах размещения хозяйства и особенностей размещения отраслей экономики Казахстана для решения задач в реальной жизни. • ориентироваться в развитии хозяйства Казахстана и его пути устойчивого развития экономики и социального благополучия людей. • анализировать экономико-географические характеристики и целевые классификации отраслей хозяйства Казахстана.
Название курса	География регионов Казахстана
Компонент	Предметный компонент. Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана. 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (3,4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) • Ценностно-ориентированные компетенции (1,7) Курс рассматривает вопросы комплексного изучения природы, населения, хозяйства, культуры и социальной организации отдельных регионов Казахстана. Будущие учителя владеют необходимыми знаниями комплексного изучения отдельных регионов Казахстана и имеют навыки оценивать специализацию регионов и концентрации промышленного производства Казахстана.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентности смогут: • разработать мини-проект по состоянию регионов в контексте социально-экономического развития регионов Казахстана. • сравнивать социально-экономическое развитие, населения и хозяйства регионов; • разработать примеры, сформировавшиеся проблемы развития экономики страны. • обосновывать тезисы основываясь на информации, гипотезы об изменении отраслевой и территориальной структуры хозяйства Казахстана и возможные пути решения проблемы развития хозяйства.
Название курса	Сельскохозяйственные регионы Казахстана
Компонент	Предметный компонент. Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана. 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (3,4) • Ценностно-ориентированные компетенции (1,5) • Компетенции практические методы преподавания географии (6,7) В ходе курса будущие учителя знакомятся с вопросами текущего развития сельского хозяйства с помощью устойчивых механизмов сельского хозяйства и аграрной экономики, факторами роста конкурентоспособности Казахстана. Они развивают необходимые знания в области сельского

Результаты обучения	хотя бы и приобретает практические навыки, демонстрации знаний на практике Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • дать характеристику современного состояния развития сельского хозяйства; • определять регионы с большим сельскохозяйственным потенциалом страны, для решения проблем экономики; • анализировать рост конкурентоспособности продукции для развития сельских территорий; • оценивать уровень деятельности каждого населения с учетом особенностей его развития
Название курса	Интеграция Казахстана с приграничными регионами
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана. 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (3) • Исследовательские компетенции (14) В рамках курса будущие учителя изучают вопросы интеграции Казахстана с приграничными регионами, повышения конкурентоспособности региона в условиях рыночной экономики, а также единства и уровня жизни населения региона, его местной и национальной экономики и ресурсного потенциала. Они развивают необходимые знания в области интеграции приграничных регионов Казахстана и приобретают навыки сотрудничества экономики приграничных регионов с целью экономического роста страны.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • аргументировать роль Казахстана в мировой экономической интеграции; • проводить исследования по разным источникам информации, связанные с изучением интеграции Казахстана с приграничными регионами; • сравнивать структуру экономического сотрудничества и товарооборот Казахстана с мировыми экономическими объединениями и с приграничными регионами; • анализировать географическую структуру экспорта и импорта Казахстана; • прогнозировать перспективы участия Казахстана в мировой экономической интеграции.
Название курса	Туристско-рекреационные ресурсы Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана. 14 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (3) • Ценностно-ориентированные компетенции (15,16) • Исследовательские компетенции (14) В ходе курса будущие учителя изучают сферу потребностей туризма как природного, так и социально-экономического характера. Они приобретают навыки обобщения совокупности явлений и отношений рекреационного туризма с целью отдыха, развлечения и лечения.

Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, могут: • использовать знания о туристско-рекреационных ресурсах Казахстана для классификации привлекательных горных, рекреационных, природных, водных, экскурсионных зон страны; • сравнивать визитные карточки Казахстана с другими странами для развития туризма; • оценивать рекреационные ресурсы Казахстана для удовлетворения современных тенденций туристского спроса.
---------------------	---

Название курса	Промышленные регионы Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана. 14 академических кредитов
Цикл	Профильное направление
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (3,4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) В ходе курса будущие учителя определят промышленные регионы Казахстана. Они занимаются с профессами добычи сырья, производства и переработки материалов и энергии, изготовления машин и различных товаров, а также оказания услуг населению в соответствии с регионами страны. Они развивают свои знания о влиянии промышленности на экономику Казахстана и приобретают навыки оценки влияния сырьевых и природных ресурсов страны.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, могут: • использовать знания промышленных комплексов Казахстана для объяснения размещения производительных сил страны; • анализировать воздействие промышленности для объяснения уровня развития производительных сил общества; • оценивать развитие с промышленности Казахстана с целью ее влияния на экономику страны.

Название курса	Агропромышленный комплекс Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана. 14 академических кредитов
Цикл	Профильное направление
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (3,4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) В ходе курса будущие учителя определят агропромышленные регионы Казахстана. Они занимаются с профессами добычи сырья, производства и переработки материалов и энергии, изготовления машин и различных товаров, а также оказания услуг населению в соответствии с регионами страны. Они развивают свои знания о влиянии агропромышленности на экономику Казахстана и приобретают навыки оценки влияния сырьевых и природных ресурсов страны.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетенции, могут: • использовать знания агропромышленных комплексов Казахстана для объяснения размещения производительных сил страны; • анализировать воздействие агропромышленности для объяснения уровня развития производительных сил общества; • оценивать развитие с агропромышленности Казахстана с целью ее влияния на экономику страны.

Цифровизация географического образования, 10 академических кредитов

В ходе модуля будущие учителя знакомятся с основными вопросами использования технологий географических информационных систем, способствующими их пониманию картографирования с использованием инновационных технологий и отражающих различные аспекты территориальной организации населения и всех сторон жизни общества. Будущие учителя развивают свои компетенции в использовании инновационных методов в преподавании географии.

Название курса	Картография с основами топографии
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Цифровизация географического образования, 10 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6) В рамках курса будущие учителя знакомятся с современной картографией, которая представляет собой разветвленную систему научных дисциплин и технических отраслей, тесно связанных между собой и со многими другими отраслями науки и техники. Будущие учителя получают необходимые знания в области картографии и приобретают навыки использования географических карт в науке и практике.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут: • различать виды и типы, содержание общегеографических, тематических и специальных карт для использования в различных жизненных сферах; • использовать топографических карт в учебно-практических исследованиях для проведения расчетно-графических работ; • разрабатывать практические приемы использования картографических методов для составления профилей по топографическим картам; • структурировать картографические модели с целью приобретения новых знаний, получения и хранения информации о географическом пространстве.

Название курса	ГИС-технология в обучении географии
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Цифровизация географического образования, 10 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6,9) В ходе курса будущие учителя приобретают навыки обработки географической информации с помощью технологий географических информационных систем. Они знакомятся с методами и средствами осуществления поиска необходимой информации для проведения определенных физико- и экономико-географических исследований.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут: • интерпретировать информацию, заложенную в цифровых географических картах для описывания, моделирования и анализа пространственных данных; • использовать методы и способы обработки и визуализации географических данных для решения задач учебной деятельности; • применять геоинформационные технологии для решения практических задач и проведения измерения и расчеты по цифровым

	картам; • составлять цифровые карты своей местности по результатам наблюдений за состоянием погоды.
--	--

Исследовательские навыки в географии, 4 академических кредитов

В рамках модуля будущие учителя изучают комплекс научных курсов, в которых исследуются особенности методов географических исследований. Будущие учителя развивают свои компетенции исследовательской деятельности, позволяющие им раскрыть методологию научного познания.

Название курса	Методы географических исследований
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Исследовательские навыки в географии, 4 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Исследовательские компетенции (12,13) В рамках курса будущие учителя изучают основные методы и источники географической информации, необходимые для географических исследований. Они развивают необходимые знания о методах географических исследований и умения обрабатывать полученные данные.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут: • понять особенности терминов «метод», «подход», «парадигма исследования», специфику и область применения каждого из географических методов исследования; • составлять картосхемы и графики социально-экономического содержания и уметь их анализировать; • проводить наблюдения за географическими явлениями и процессами используя математические приемы; • составлять аналитические описания территориальных социально-экономических систем и формулировать на основе их соответствующие выводы; • применять методы исследования в географии для научного описания процессов и явлений, комплексного анализа территории.

МОДУЛЬ ПРИКЛАДНАЯ ГЕОГРАФИЯ, 5 академических кредит

Название курса	Регионалистика
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Прикладная география, 4 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (1,3,4) • Исследовательские компетенции (12) В курсе рассматриваются особенности регионализации современного мира, образование регионов и теоретическое измерение этих процессов.

	сравниваются особенности региональных процессов в различных цивилизационных средах опираясь на новую методологию и теоретическую модель регионализации.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • интерпретировать стратегии и особенности геоэкономической регионализации страны мира; • анализировать геоэкономические основы процессов регионализации, как формирования экономических сообществ государств и посредством торговых соглашений; • сопоставлять особенности региональных процессов в различных цивилизационных средах для определения роста экономической взаимозависимости и обязательств экономических интересов.
Название курса	Современная топонимика
Компетенции	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Социальная география, 4 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курсовой компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции практические методы преподавания географии (6-9) • Исследовательские компетенции (11) В ходе курса будущие учителя изучают принципы образования топонимов и их использование в преподавании и исследованиях. Курс рассматривает вопросы изучения географических названий на местах: сбор и анализ топонимической информации, получение информации о местном использовании географических названий и их применении. Будущие учителя владеют знаниями о принципах образования топонимов и имеют навыки использования их в процессе обучения и научных исследований.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • выявлять различия между установленным официальным названием и тем, которое используется местным населением; • применять разные методы фиксирования топонимических сведений во время опроса; • проводить полевые исследования для получения информации о местном использовании географических названий и их применении; • анализировать и сопоставлять расположение места, объекта или района к которому относится данное название.
Название курса	География прибрежных стран
Компетенции	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Природная география, 5 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курсовой компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теории и методологии географической науки (1,3,11) • Исследовательские компетенции (12) В курсе рассматриваются особенности регионализации современного мира, образование регионов и теоретическое понимание этих процессов, сравниваются особенности региональных процессов в различных цивилизационных средах опираясь на новую методологию и теоретическую

Результаты обучения	модель регионализации. Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • интерпретировать стратегию и особенности геополитической регионализации стран мира; • анализировать геоэкономические основы процессов регионализации, как формирование экономических сообществ государств посредством торговых соглашений; • сопоставлять особенности региональных процессов в различных цивилизационных средах для определения роста экономической взаимозависимости и сближение экономических интересов.
---------------------	---

Название курса	Топонимы края
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Прикладная география, 5 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: • Компетенции теория и методология географической науки (1,3,4) • Исследовательские компетенции (12) В курсе рассматриваются особенности регионализации современного мира, образование регионов и теоретическое измерение этих процессов, сравниваются особенности региональных процессов в различных цивилизационных средах опираясь на новую методологическую и теоретическую модель регионализации.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: • интерпретировать стратегию и особенности геополитической регионализации стран мира; • анализировать геоэкономические основы процессов регионализации, как формирование экономических сообществ государств посредством торговых соглашений; • сопоставлять особенности региональных процессов в различных цивилизационных средах для определения роста экономической взаимозависимости и сближение экономических интересов.

ИТОГОВАЯ АТТЕСТАЦИЯ, 8 академических кредитов	
Итоговая аттестация выпускника является обязательной и осуществляется после освоения образовательной программы в полном объеме. Цель аттестации - оценка уровня сформированности общекультурных и профессиональных компетенций выпускника, а также его готовности к выполнению основных видов профессиональной деятельности.	
Итоговая аттестационная работа (устный экзамен, письменный экзамен, дипломная работа, исследовательский проект, организационный проект, стратегический проект, арт-проект)	

4.3 Структура обязательного компонента	
Обязательный компонент (Цикл общеобразовательных дисциплин) состоит из 56 академических кредитов (51 кредит - обязательные дисциплины и 5 академических кредитов - компонент по выбору) и включает в себя следующие модули и курсы.	
Название модулей и курсов	Всего академических кредитов
ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ КОМПОНЕНТ (ЦИКЛ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ДИСЦИПЛИН)	56
ОБЯЗАТЕЛЬНЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	51

Модуль историко-философских компетенций	10
<i>История Казахстана</i> Казахстан в эпоху древности и средние века. Первобытное общество. Поселения, хозяйство и быт (2,5 млн. - 12 тыс. до н.э. - до VI в.). Этногенез казахского народа. Средневековый Казахстан. (VI-XV вв.). Казахское ханство. Геополитическое положение казахского государства. Казахское ханство: образование, возвышение, упадок. Социальная история (середина XV в. – до начала XVIII в.). Казахстан в колониальный период (30-40 гг. XVIII в. – 60-е гг. XIX в.). Казахстан в начале XX века. Формирование полиэтнического состава населения. Казахстан в новое и новейшее время. Советский период (февраль-октябрь 1917 г. – август 1991 г.) Казахстан – независимое государство. Новейший период в истории страны (декабрь 1991 г. – по настоящее время).	5
<i>Философия</i> Истоки культуры мышления. Предмет и метод философии. Основы философского понимания мира. Сознание, дух и язык. Онтология и метафизика. Этика. Философия ценностей. Философия свободы. Философия искусства. Общество и культура. Философия истории. Философия религии. Философия современного Казахстана.	5
Модуль социально-политических знаний (социология, политология, культурология, психология)	8
<i>Социология</i> Социологические исследования в понимании социального мира. Социологическое исследование. Социальная структура и расслоение общества. Социализация и идентичность. Семья и современность. Отклонение, преступность, социальный контроль. Религия, культура, общество. Социология этничности и нации. Образование и социальное неравенство. Средства массовой информации, технологии и общество. Экономика, глобализация, труд. Здоровье и медицина. Население, урбанизация и социальные движения. Социальные перемены.	2
<i>Политология</i> Основные этапы развития политологии. Политика как часть общественной жизни. Политическая власть. Политические элиты, руководство. Политическая система общества. Государство и гражданское общество. Политические режимы. Избирательные системы, выборы. Политические партии, партийные системы и общественно-политические движения. Политическая культура, поведение. Политическое сознание, идеология; развитие, модернизация; конфликты и кризисы. Мировая политика, современные международные отношения.	2
<i>Культурология</i> Морфология культуры. Язык культуры. Семантика культуры. Анатомия культуры. Кочевой образ жизни. Культурное наследие прототюрков. Средневековая культура. Центральная Азия. Культурное наследие Тюрков. Основа казахской культуры. Казахская культура в XVIII - конце XIX века, XX веке. Казахская культура в контексте современных мировых процессов, а также в контексте глобализации. Культурная политика Казахстана. Государственная программа "Культурное наследие".	2
<i>Психология</i> Личность в контексте национального самосознания. Я и моя мотивация. Эмоции, эмоциональный интеллект. Человеческая воля, психология саморегуляции. Индивидуально-типологические особенности. Ценности, интересы, нормы. Психология смысла жизни, профессионального самоопределения, здоровья. Общение между отдельными людьми и группами. Перцептивная сторона общения. Интерактивная сторона общения. Коммуникативная сторона общения. Социальный и психологический конфликт. Модели поведения в конфликте. Эффективные методы коммуникации.	2
Инструментальный и коммуникационный модуль	25
<i>Русский /казахский язык</i> Владение точным использованием лексики, научных терминов, синтаксических конструкций в устном и письменном общении; разговорные навыки. Навыки делового общения, написания писем, написания отчетов, рецензий, эссе; осмысленное чтение текстов, умение выражать собственную идею. Свободное владение речью в различных разговорах, овладение умением вести беседу, дискуссии. Функциональные стили речи как исторически сложившаяся система речевых средств, разновидность литературного языка.	10

<i>Иностранный язык</i> Социальная и бытовая сфера общения. Я и моя семья. Социальная и культурная сфера общения. Карта мира. Обычаи и традиции. Образовательная и профессиональная сфера общения: Будущая профессия. Современный дом. Семья в современном обществе. Культурный и исторический фон. Образование. Профессия. Человек и природа, экологические проблемы. Новости, СМИ, реклама.	10
<i>Информационно-коммуникационные технологии</i> Роль ИКТ в развитии общества. Стандарты в области ИКТ. Введение в компьютерные системы. Программное обеспечение. Операционные системы. Взаимодействие человека и компьютера. Системы баз данных. Анализ данных. Управление данными. Сети и телекоммуникации. Кибербезопасность. Интернет-технологии. Облачные и мобильные технологии. Мультимедийные технологии. Умная технология. Электронные технологии. Электронный бизнес. Электронное обучение. Электронное правительство. ИКТ в промышленности. Перспективы развития ИКТ.	5
Модуль укрепления здоровья	8
<i>Физическая культура</i> Принципы физического воспитания. Научные основы физического воспитания. Современные рекреационные системы, основы мониторинга физического состояния организма. Основные методы самостоятельных занятий спортом и физической культурой. Профессиональная физическая подготовка. Общая физическая подготовка. Скорость. Бег. Эстафетные гонки. Выполнение упражнений на выносливость, гибкость, ловкость, координацию, равновесие, гимнастические и акробатические упражнения. Силовые нагрузки. Общие тренировочные упражнения. Специальная физическая подготовка.	8
КОМПОНЕНТ ПО ВЫБОРУ	5
<i>Основы предпринимательства и финансовой грамотности</i> Курс развивает у учащихся навыки ведения бизнеса, управления финансами и принятия рациональных экономических решений, что способствует их успешной адаптации в реальной экономической среде. Этот предмет направлен на формирование у обучающихся знаний и навыков в области предпринимательской деятельности, основ экономики, управления финансами и принятия обоснованных финансовых решений. В ходе курса студенты анализируют вопросы финансового планирования и бюджетирования. Приобретают навыки управления личными финансами и ведение семейного бюджета.	5
<i>Экология и основы безопасности жизнедеятельности</i> Курс фокусируется на изучение способов развития экологической грамотности и основ безопасности для обеспечения здоровой, благоприятной и безопасной среды в соответствии с нормативно-правовыми актами в области безопасности жизнедеятельности. Студенты критически оценивают взаимодействие человека с окружающей средой, проводят мероприятия при чрезвычайных ситуациях, активно организуют процесс формирования экологической компетентности. Кроме того, студенты логически определяют экологические принципы охраны природы и природопользования, проводят исследование загрязнения окружающей среды, логически описывают человеческую роль как часть экосистемы.	
<i>Основы антикоррупционной культуры</i> Дисциплина рассматривает проблемы формирования антикоррупционной культуры как в историческом, так и в современном контекстах. Помимо раскрытия универсальной сущности, природы происхождения, причины устойчивости коррупции, также анализируются социально-экономические, правовые, культурные, нравственно-этические аспекты противодействия коррупции в Республике Казахстан. В ходе курса рассматриваются проблемы правового просвещения граждан, процесс формирования институтов антикоррупционного контроля и прозрачности. Целью курса является формирование у студентов антикоррупционного сознания и правовых ценностей.	
<i>Методы научных исследований</i> Исследовательские подходы. Индуктивные и дедуктивные методы. Качественные, количественные, смешанные методы исследования. Первичное и вторичное исследование. Action research. Дизайн исследования - описательный, корреляционный, экспериментальный, квазиэкспериментальный, перекрестный, лонгитудный, case study, этнографический, эксплоративный, объяснительный. Переменные и гипотезы. Надежность и валидность исследования. Воспроизводимость и повторяемость. Случайная и систематическая ошибка. Триангуляция. Выборка. Критерии включения и исключения при формировании выборки. Методы выборки. Сбор данных - опросы, интервью, эксперименты, наблюдательные исследования, систематический обзор. Проверка данных. Транскрибирование интервью. Анализ данных - статистический анализ, контент-анализ, дискурс-анализ, тематический анализ, текстовый	

анализ. Исследовательская этика. Коллегиальное рецензирование.									
Всего академических кредитов							56		
4.4 Прогресс									
Модули и курсы	Степень бакалавра, 4 академических года								
	1 год обучения		2 год обучения		3 год обучения		4 год обучения		
	1 сем	2 сем	3 сем	4 сем	5 сем	6 сем	7 сем	8 сем	
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ КОМПОНЕНТ									
ПОДДЕРЖКА ОБУЧАЮЩИХСЯ КАК ЛИЧНОСТЕЙ – 22 академических кредитов									
Возрастные и физиологические особенности развития детей 3 академических кредитов		3							
Психология в образовании и концепции взаимодействия и коммуникации 3 академических кредитов			3						
Наука об образовании и ключевые теории обучения 4 академических кредитов			4						
Инклюзивная образовательная среда 4 академических кредитов					4				
Искусственный интеллект в системе образования 3 академических кредитов			3						
Педагогические исследования и инновации 5 академических кредитов					5				
ПРЕПОДАВАНИЕ И ОЦЕНИВАНИЕ ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ – 9 академических кредитов									
Оценивание и развитие 4 академических кредитов					4				
Планирование преподавания и индивидуализация обучения 4 академических кредитов						4			
Методы и технологии преподавания 5 академических кредитов				5					
УЧИТЕЛЬ КАК ФАСИЛИТАТОР ОБУЧЕНИЯ (ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПРАКТИКА) – 25 академических кредитов									
Введение в профессию учителя (педагогическая практика, 1-курс) 2 академических кредита		2							
Психолого-педагогическое оценивание (педагогическая практика, 2-курс) 2 академических кредита				2					
Педагогические подходы (педагогическая практика, 3-курс) 6 академических кредитов						6			
Исследования и инновации в образовании (педагогическая практика, 4-курс) 15 академических кредитов								15	
Учебная практика (Общее землеведение) 2 академических кредитов		2							
Учебная практика (Картографии) 2 академических кредитов				2					
ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ КОМПОНЕНТ									
МОДУЛЬ ИСТОРИКО-ФИЛОСОФСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ – 10 академических кредитов									
История Казахстана 5 академических кредитов	5								
Философия 5 академических кредитов					5				
МОДУЛЬ СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ – 8 академических кредитов									
Социология 2 академических кредита			2						
Политология 2 академических кредита			2						
Культурология 2 академических кредита			2						
Психология 2 академических кредита			2						
ИНСТРУМЕНТАЛЬНЫЙ И КОММУНИКАЦИОННЫЙ МОДУЛЬ – 25 академических кредитов									
Русский /казахский язык 10 академических кредитов	5	5							
Иностранный язык 10 академических кредитов	5	5							
Информационно-коммуникационные технологии 5 академических кредитов	5								

МОДУЛЬ УКРЕПЛЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ – 8 академических кредитов									
Физическая культура 8 академических кредитов	2	2	2	2					
КОМПОНЕНТ ПО ВЫБОРУ – 5 академических кредитов									
Основы экономики и права 5 академических кредитов			5						
Основы антикоррупционной культуры 5 академических кредитов									
Навыки предпринимательства 5 академических кредитов									
Экология и безопасность жизнедеятельности 5 академических кредитов									
Методы научных исследований 5 академических кредитов									
ПРЕДМЕТНЫЙ КОМПОНЕНТ									
Теория и концепции современной географии 5 академических кредитов									5
Науки о природе 5 академических кредитов				3					
Общее землеведение 5 академических кредитов	6								
Геология с основами геоморфологии 5 академических кредитов		5							
Физическая география частей света и океанов 4 академических кредита				4					
Регионалистика 4 академических кредита									
Гидрология суши 4 академических кредита									
Биогеография 4 академических кредита									
Ландшафтоведение 4 академических кредита									
Метеорология и климатология 5 академических кредитов					5				
Гидрология и охрана водных ресурсов 5 академических кредитов			5						
Геоэкономика 5 академических кредитов							5		
Геополитика 5 академических кредитов							5		
ВК География городов и сельских поселений 5 академических кредитов									4
География населения 6 академических кредитов							4		
Страноведение 4 академических кредита							4		
Медицинская география 4 академических кредита							4		
География человека 4 академических кредита							4		
Рекреационная география 4 академических кредита								5	
Культурная география 4 академических кредита								5	
Современная топонимика 4 академических кредита					4				
Экономика природопользования 4 академических кредита				4					
Окружающая среда и устойчивое развитие 4 академических кредита			4						
Изменения климата и последствия 4 академических кредита				4					
Геоглобалистика 4 академических кредитов									4
География природного риска 4 академических кредита									
Антропогенное ландшафтоведение 4 академических кредита									
Геоэкология 4 академических кредита									
Мировое хозяйство и конкурентоспособность стран мира 4 академических кредита									
Физическая география Казахстана 5 академических кредитов					5				

Социально-экономическая география Казахстана 5 академических кредитов						5		
География регионов Казахстана 5 академических кредитов							5	
Сельскохозяйственные регионы Казахстана 5 академических кредитов								
Интеграция Казахстана с пограничными регионами 5 академических кредитов								
Туристско-рекреационные ресурсы Казахстана 5 академических кредитов								
Промышленные регионы Казахстана 5 академических кредитов								
Картографии с основами топографии 5 академических кредитов		5						
ГИС технологии в географии 5 академических кредитов							5	
Методы географических исследований 4 академических кредита		4						
ГИС в географическом исследовании 4 академических кредита						4		
Цифровая трансформация географического образования 4 академических кредита								
Современные геоинформационные системы и методы 4 академических кредита								
Дистанционные методы в экологии и природопользовании 4 академических кредита								
Геоинформационное моделирование природных ресурсов процессов 4 академических кредита								
ИТОГОВАЯ АТТЕСТАЦИЯ - 8 академических кредитов								
Итоговая аттестация								8
Всего академических кредитов	30	30	30	30	30	30	30	30

5. Методы оценки/оценивание

5.1. Оценивание

Оценивание результатов обучения основано на компетентностных целях модулей и вытекающих из них критериях оценивания курсов. Критерии оценивания используются в качестве основы для различных заданий. Учебные задания включают самостоятельные задания, групповые задания, планы, отчеты, групповые дискуссии, групповые тесты, развивающие задания, лабораторные задания, различные задания для рефлексии и оценки или задания активизирующего характера. Оценивание позволяет получить информацию о достижении будущим учителем компетентностных целей модулей педагогического образования.

Оценивание лежит в основе всего компетентностно-ориентированного образования. Компетентностно-ориентированное оценивание должно измерять не только то, что будущий учитель знает, но и учитывать навыки и то, могут ли будущие учителя применить то, что они знают, к реальным жизненным проблемам или ситуациям. Будущим учителям следует давать задания и нестандартные задачи из ситуаций, с которыми они, скорее всего, столкнутся в профессиональной деятельности. Оценивание играет очень важную роль в компетентностном обучении. На основе признания предыдущих компетенций и индивидуальной ситуации, компетенция может быть продемонстрирована на каждом курсе. Демонстрация компетенции может охватывать весь учебный модуль. Специальные руководства, касающиеся практики признания и подтверждения предшествующей подготовки или обучения, полученного в другом месте.

Обучение оценивается на шкальной основе. Учебные достижения (знания, умения, навыки и компетенции) будущих учителей оцениваются по 100-балльной шкале в баллах, соответствующей международно принятой буквенной системе с цифровым эквивалентом (положительные оценки, по убыванию, от "A" до "D", и "неудовлетворительно" - "FX", "F"). Буквенная система оценки учебных достижений обучающихся, соответствующая цифровому эквиваленту по четырех-балльной системе

Оценка по буквенной системе	Цифровой эквивалент баллов	%-ное содержание	Оценка по традиционной системе
A	4,0	95-100	Отлично
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Хорошо
B	3,0	80-84	

B-	2,67	75-79	Удовлетворительно
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Неудовлетворительно
FX	0,5	25-49	
F	0	0-49	

Целью оценивания является оказание помощи и поддержки будущим учителям, развитие их способностей самооценки, предоставление информации о компетенциях будущих учителей, а также обеспечение достижения компетенций и планируемых результатов обучения, определенных в образовательной программе. Навыки самооценки и взаимооценки считаются основными навыками в трудовой деятельности, и оценивание является центральным инструментом поддержки развития этих навыков в процессе обучения.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1: Основные принципы образовательной программы

Компетентностный подход

Компетентностный подход - это ориентированный на обучение способ организации и осуществления преподавания. Он является альтернативой более традиционным образовательным подходам, в основном фокусирующимся на том, что будущие учителя должны узнать о традиционно определенном предметном содержании. При разработке ОП в соответствии с принципами компетентностного подхода основное внимание уделяется тому, чему мы хотим обучить будущих учителей. Таким образом, необходимо определить компетенции, которые будущие учителя должны освоить в ходе обучения. Формулировка компетенций должна включать как специфические навыки, так и общие компетенции или гибкие навыки, которые будущие педагоги должны развить в ходе ОП. Гибкие навыки включают, например, лидерство, навыки общения и сотрудничества, навыки рефлексии, социальный и эмоциональный интеллект и т.д. Развитие таких гибких навыков должно быть включено во все ОП, компетенции и результаты обучения, а также в реализацию ОП.

После определения компетенций необходимо составить результаты обучения по учебным курсам и модулям, сравнив их с целями ОП. Результаты обучения представляют собой желаемое состояние, которое выражается в виде знаний, навыков и установок. Письменные результаты обучения всех взаимосвязанных учебных курсов должны также отражать накопленные компетенции. Таким образом, планирование обучения, основанного на компетенциях, начинается на уровне ОП, а затем реализуется на уровне учебных курсов через результаты обучения и их оценку.

Основанием использования компетентностного подхода к разработке ОП является то, что он позволяет разрабатывать курсы и ОП, в большей степени ориентированные на студента. Студентоориентированный подход означает, что ключевые знания и навыки, которые будущие учителя должны достичь во время обучения, определяют содержание курса или ОП. Цель компетентностного подхода к разработке ОП заключается в том, чтобы будущие учителя приобрели знания, навыки и убеждения/ценности, которые являются базовыми, и чтобы помочь студенту определить знания и навыки, специфичные для его дисциплины или области образования, а также общие компетенции, общие для всех ОП, которые он накапливает во время обучения.

Для того, чтобы подытожить ключевые элементы при разработке ОП, основанных на компетенциях, необходимо сосредоточиться на четком описании: а) какими компетенциями (включая предметные и общие компетенции) должен обладать студент после окончания вуза, учебного модуля или отдельного курса; б) как различные учебные модули, курсы и формат обучения способствуют развитию компетенций; в) как обеспечивается соответствие целей ОП и входящих в них курсов г) как будущие учителя могут проявить свои компетенции (посредством оценивания).

При реализации всех ОП следует внедрять методики, ориентированные на студента и активному обучению, такие как геймификация; обучение, основанное на поисково-исследовательской деятельности; проблемное обучение (PBL) и т.д. (Сагинтаева и др., 2021). При студентоориентированном подходе будущие учителя являются активными участниками, занимающими центральное место в учебном процессе. Обучающийся рассматривается не как пассивный получатель знаний, а скорее, как активный участник. Роль педагога становится ролью проводника, который помогает обучающемуся в сложном процессе накопления знаний. Студентоориентированный подход в широком смысле означает смещение акцента с педагога на обучающегося и процессы его обучения (Trap и др., 2010). В таком подходе акцент делается на том, что делает обучающийся, и на способах повышения активного участия обучающихся и глубокого подхода к обучению (Biggs & Tang, 2011; Prosser & Trigwell, 2014). В студентоориентированном подходе обучающийся

рассматривается как активный конструктор знаний. Таким образом, в центре внимания студентоориентированных практик находится развитие автономии и активного обучения, которые в конечном итоге помогут учиться на протяжении всей жизни.

Студентоориентированный подход и методики, способствующие активному обучению

Студентоориентированность отличается от традиционного подхода к обучению (принципиальность педагога) тем, что основное внимание уделяется развитию процесса преподавания и обучения таким образом, чтобы он способствовал активному участию обучающихся и глубокому подходу. Преподавание, требующее активного участия будущих учителей, скорее всего, повысит качество обучения (Biggs & Tang, 2011). Оценка студентоориентированное обучение не основана на какой-либо цели и не предполагает роль педагога. Вместо этого оно стремится использовать опыт педагога для повышения вовлеченности обучающихся.

Ориентация на обучающихся требует изменения мышления педагогов и имеет множество последствий для практики преподавания. Например, преподавательская и учебная деятельность должна быть спланирована таким образом, чтобы она поддерживала и поощряла активное обучение. Активные методы обучения возлагают на учащихся большую ответственность, чем пассивные подходы, такие как лекции. Активные методы, такие, как дискуссии, способствуют развитию навыков мышления более высокого порядка, таких как применение знаний и анализ, и вовлекают будущих учителей в процессы глубокого обучения, а не поверхностного обучения. Кроме того, они позволяют студентам лучше передавать и применять знания. Существуют активные методы обучения, такие как кейс-стади, решение проблем, групповые проекты, дебаты, кейс-метод обучения и т.д. Однако следует иметь в виду, что методы нужно выбирать целенаправленно в соответствии с намеченными результатами. Таким образом, при выборе активных методов необходимо учитывать, какие методы или их комбинация способствуют достижению желаемых результатов обучения.

Конструктивное согласование

Принцип конструктивного согласования уже давно рассматривается как эффективный способ повышения качества преподавания и обучения (Biggs & Tang, 2011). Конструктивное согласование – это комплексный подход к проектированию и разработке ОП, в котором обеспечивается соответствие между предполагаемыми результатами обучения/компетенциями преподавательской и учебной деятельностью и условиями существования для оптимизации условий качественного обучения. Основополагающий принцип заключается в том, что ОП должна быть разработана таким образом, чтобы учебные мероприятия и задачи по возможности соответствовали предполагаемым результатам обучения (ПРО). Высокое качество обучения может быть обеспечено за счет объединения данных компонентов.

Конструктивное согласование отражает более общий сдвиг парадигмы от преподавания, ориентированного на педагога, к студентоориентированному обучению, описанному выше. Главным этапом в проектировании преподавания является определение предполагаемых результатов обучения или компетенций, которые будущие учителя должны освоить в процессе обучения, и того, как они будут демонстрировать, что обучение состоялось (Biggs & Tang, 2011). Роль преподавателя состоит в том, чтобы вовлечь обучающихся в соответствующие виды деятельности, способствующие достижению желаемых результатов обучения (Biggs, 1996). Выбирая соответствующие методы и формы обучения и оценивания и согласовав их с предполагаемыми результатами обучения/компетенциями, можно эффективно направить учебную деятельность будущих учителей с целью улучшения качества обучения (Biggs & Tang, 2011; Bond & Falchikov, 2006). Конструктивно согласованное преподавание – это, по сути, критериально-ориентированная система, в которой центральные элементы – это предполагаемые результаты обучения, деятельность по преподаванию-обучению и оценивание – согласованы и все эти элементы последовательны.

Конструктивное согласование должно применяться на всех уровнях системы образования, поскольку преподавание и обучение происходят во всей системе. Все аспекты преподавания и оценивания настроены на поддержку обучения на высоком уровне, так что все будущие учителя посвящаются к использованию процессов обучения более высокого порядка.



Рисунок 1. Иллюстрация конструктивного согласования

Педагогическое образование, основанное на исследованиях

Признание важности педагогического образования, основанного на исследованиях, растет во всем мире (Flores, 2018). Было предложено, чтобы интеграция научных исследований и преподавания в работе преподавателей учебных заведений была эффективным решением для развития профессии во многих аспектах. Они должны уметь устанавливать четкие связи между теорией, исследованиями и педагогической практикой. Растет признание важности исследований в педагогическом образовании и их полезности для подготовки рефлексивных практиков (Flores, 2018). Педагогическое образование, основанное на исследованиях, может осуществляться в различных формах. Другими словами, содержание и методы обучения, педагогические проекты основаны на исследованиях. Это также может означать, что педагоги используют методы, ориентированные на улучшение собственных знаний обучающихся и их исследовательских навыков. Более того, педагогическое образование, основанное на исследованиях, может означать, что педагоги сами проводят исследования как своей работы, так и преподавания в целом. Различные формы педагогического образования на основе исследований, выявленные в ходе недавнего исследования (Cao и др., 2021), представлены в таблице 1.

Содержание обучения основано на исследованиях	Преподаватели учебных заведений используют исследования в качестве учебного контента для передачи академических знаний будущим педагогам и развития их независимого мышления (Visser-Wijnveen и др., 2010).
Методы преподавания и дизайн курса основаны на исследованиях	Преподаватели учебных заведений используют свою исследовательскую работу в области педагогического образования и соответствующим образом разрабатывают свои методы преподавания (Cochran-Smith 2005; Krokfors и др., 2011)
Применение методов преподавания, ориентированных на исследование	Преподаватели учебных заведений организуют курс, основанный на деятельности, ориентированной на запросы, чтобы помочь будущим педагогам мыслить аналитически и развивать свое педагогическое мышление на основе исследования (Krokfors и др., 2011).
Преподаватели выступают в роли исследователей в области педагогического образования	Преподаватели учебных заведений проводят исследования своей педагогической практики, а также по темам педагогического образования (Cochran-Smith 2005).
Поощрение участия будущих педагогов в исследовательской работе	Преподаватели учебных заведений вовлекают будущих педагогов в исследовательский процесс для приобретения опыта проведения исследований (Visser-Wijnveen и др., 2010).
Взаимосвязь между исследованиями и преподаванием	Преподаватели учебных заведений считают, что связь между исследованиями и преподаванием является взаимодополняющей и очевидной. Преподавание и научные исследования поддерживают друг друга.

Таблица 1. Формы педагогического образования, на основе исследований (Cao, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Педагогическое образование может применить подход, основанный на исследованиях различными способами, и важно учитывать культурный контекст и практику. Конечная цель педагогического образования, основанного на исследованиях, заключается в том, чтобы помочь будущим педагогам стать педагогически мыслящими, рефлексивными, любознательными и ориентированными на вопросы педагогики. Педагогическое мышление означает способность анализировать и концептуализировать образовательные явления, оценивать их как часть более масштабных учебных процессов, принимать рациональные и обоснованные педагогические решения и обосновывать свои решения и действия. Их способность потреблять и проводить исследования повышит их способность решать задачи будущего (Томпс и др., 2010).

Педагогическое образование, основанное на исследованиях, не только способствует профессиональному развитию самих преподавателей, но и способствует рефлексивному и углубленному обучению будущих педагогов. Участвуя в исследовательской деятельности, будущие учителя могут приобрести набор важных компетенций, таких как критическое мышление, умение решать проблемы и рефлексивные навыки (Джонсон, 2010). Будущие учителя могут учиться не только на практике своих преподавателей, но и на том, как преподаватели вовлекают своих будущих учителей в совместную и интерактивную деятельность по преподаванию и обучению (Дегг, 2014).

Для того чтобы педагогическое образование, основанное на исследованиях, применялось на практике, оно должно быть направлено на обучение навыкам исследования, процессу проведения и документирования собственной исследовательской деятельности, что необходимо отобразить в ОП педагогического образования. Кроме этого, программы педагогического образования должны развивать у будущих учителей навыки работы, ориентированный на исследования, и также совершенствовать их исследовательские навыки. Для того, чтобы стать рефлексивным практикующим специалистом, ориентированным на исследования, требуется время и пространство для глубоких размышлений о теории, практике и связи между ними. Поэтому ОП педагогического образования должно предоставить возможности для размышлений и приобретения новых навыков.

Механицистичное обучение

Предметно-языковое интегрированное обучение (CLIL)

CLIL (Предметно-языковое интегрированное обучение) - это двухуровневый образовательный подход, при котором для изучения и преподавания как предмета, так и языка используется дополнительный язык (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Общий термин CLIL также включает в себя ряд других языковых программ, таких как двуязычное образование, обучение на английском языке или программы погружения (Coyle, 2007; Melisso, Marsh, and Elgols, 2008). Но CLIL отличается от этих языковых программ тем, что в равной степени уделяет внимание как предмету, так и языку (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zurebe, 2008; Marsh, 2012). Таким образом, данный подход не является ни изучением языка, ни изучением предмета, а представляет собой комбинацию того и другого; следовательно, внимание уделяется как языку, так и предмету. Вопреки распространенному мнению обучение в рамках CLIL происходит с использованием иностранного языка и через него, и это не тот подход, когда неязыковые предметы преподаются на иностранном языке (Bridges, 2006).

Причины введения CLIL включают предоставление обучающимся более целостного образовательного опыта, а также результаты изучения предмета и языка, реализованные в классе. Кроме того, преимущества CLIL также связаны с результатами междисциплинарных исследований в области нейрологии и образования (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Благодаря данным преимуществам CLIL все больше привлекает внимание заинтересованных сторон на разных континентах.

С точки зрения применения ОП, подход CLIL является гибридным и гибким: он включает в себя ряд моделей, которые можно адаптировать в соответствии со способностями и потребностями обучающихся (Coyle, 2007). Таким образом, реализация CLIL варьируется в зависимости от предмета. На первом этапе изучения языка может быть включено в ОП и связано с одним или несколькими дисциплинами ОП, например, через конкретные темы или проекты (образ жизни, спорт и праздники).

На втором этапе, CLIL может устанавливать конкретные связи между языком и предметом (например, история через немецкий, язык через английский, или он может использовать более широкий подход, объясняющий язык с помощью ОП. В последнее время CLIL в большей степени ориентировано на одну дисциплину и развивается благодаря связи с различными дисциплинами или темами. Содержание уроков может включать конкретные аспекты ОП по отдельным дисциплинам. С практической точки зрения, планирование уроков предполагает совместную работу по ряду предметов с учетом непредвиденных особенностей среднего образования. Но существует необходимость в исследованиях, чтобы выяснить, совместим ли такой подход с местными условиями.

Существующие модели ОП, интегрирующие CLIL, различаются по продолжительности: от одного комплексного состоящего из последовательности 2-3 уроков до более продолжительного подхода с использованием модулей, длившихся полсеместра и более. Некоторые успешные примеры включают школы с двуязычными секциями, где предметы преподаются с использованием другого языка в течение длительных периодов времени (Coyle и др., 2010).

STEM (Наука, Технологии, Инженерия, Математика): образование

Междисциплинарность естественных наук и математики – так называемое STEM-образование – можно определить, как "пятинах принадлежность, некоторые или все четыре, дисциплины – науку, технологию, инженерию и математику – в одном классе, блоке или уроке, который основан на связях между предметами и проблемами реального мира" (Moore и др., 2014). STEM-образование направлено на подготовку будущих ученых к профессиональной деятельности, основанной на передовых STEM-уроках для развития и обучения своей способности получения доступа к научной информации и понимания ее значения в жизни и глобальных перспективах (Feinstein и др., 2013).

Активное обучение включает методы, ориентированные на обучающихся, такие как проектное обучение, а также подходы, ориентированные на учащихся, такие как обучение в сообществе обучающихся и ИКТ. С другой стороны, естественно-научное образование также должно быть ориентировано на компетенции с акцентом на обучение через задачу и переход от STEM к STEAM (А – творчество) путем соединения науки с другими предметами и дисциплинами. В ОП в Казахстане "А" должна включать, по крайней мере, развитие гуманитарных навыков у будущих педагогов (Отчет KAZ ITE D-3).

Цифровая грамотность и образовательные ресурсы: цифровые технологии образования

Новые информационно-коммуникационные технологии (ИКТ) предоставляют педагогам и обучающимся инновационную учебную среду для стимулирования и совершенствования процесса преподавания и обучения. В данном контексте различаются новые образовательные концепции, такие как онлайн-обучение, смешанное и гибридное обучение (Lopez-Perez и др., 2011). Гибридное или смешанное обучение можно определить как интеграцию очного обучения в классе с использованием веб-инструментов (Garrison & Kanuka, 2014), в отличие от полностью онлайн-обучения. Смешанное или гибридное обучение приобретает все большее значение и дополнение к традиционным формам обучения. Четыре термина определяются аналогично, но также могут быть дифференцированы. Смешанное обучение можно определить, как сочетание различных мероприятий, основанных на различных вариантах обучения: очное обучение и в классе, дистанционное обучение и смешанное, и, в то же время, как и гибридном обучении часть учебных мероприятий и заданий переносится из очной среды в среду дистанционного обучения (Kooibang и др., 2006).

Смешанные формы обучения способны заменить как эффективные, так и результаты учебный процесс, а некоторые исследования предполагают, что смешанное обучение может быть даже более эффективным и результативным по сравнению с традиционной моделью (Garrison & Kanuka, 2004). Другие преимущества смешанных форм обучения включают удобство, удовлетворенность обучающихся, гибкость и более высокий уровень удержания (Kooibang и др., 2006).

В ситуациях, когда количество обучающихся в группе высоко, онлайн, смешанные или гибридные формы обучения способны предоставить больше возможностей для повышения качества обучения (Oxendyke & Gaskins, 2003). В рамках педагогического образования будущие педагоги также могут учиться у своих преподавателей, используя различные цифровые инструменты и платформы. Таким образом, навыки применения цифровых инструментов должны обладать не только преподаватели вузов, но и будущие педагоги, поскольку того требует наступившее время неопределенности и внешних изменений, таких как для тематик политические и общественные ситуации, когда необходимо гибкое и продвинутое использование цифровых инструментов и методов обучения, функциональных в онлайн-контекстах.

Инклюзивное образование и признание различных категорий обучающихся

Инклюзивное образование – это принцип, который означает, что все будущие учителя независимо от их физических, психологических и когнитивных потребностей должны иметь доступ к образованию и учиться вместе со своими сверстниками. Инклюзивная педагогика – это педагогический подход, на который влияет социальную контекст обучения (Flynn & Black-Hughes, 2011), и он направлен на удовлетворение разнообразных потребностей обучающихся в обучении как можно более разнообразными способами.

Концепции "инклюзия" и "разнообразие" применяются в практике преподавания и образования, при этом центральное место занимают мероприятия и меры, способствующие инклюзии. Ключевыми словами в образовании являются равенство в образовании, доступность, индивидуальность, обучение на протяжении всей жизни и сотрудничество. В педагогическом образовании особое внимание уделяется формированию у будущих педагогов восприятия себя как экспертов по инклюзивной инклюзии. Важное обновление педагогической практики включает новые методы, такие как совместное и дифференцированное обучение. Задачи преподавателя – подготовить и направить будущих учителей к обучению на протяжении всей жизни, принимая во внимание индивидуальный стиль обучения каждого студента. Четыре основных ценности, связанные с преподаванием и обучением были определены в качестве основы для работы всех педагогов в начальном образовании (Европейское агентство). Эти основные ценности связаны с областями компетенций педагогов. Области компетенций состоят из трех элементов: ценности, знания и навыки. Все педагоги должны быть привержены идее равенства всех обучающихся (Salcedo, 2014).

Профессиональные различные педагоги и управленческие изменения

Учитывая динамичный и постоянно меняющийся характер работы педагогов, преподаватели должны постоянно обучаться на протяжении всей своей профессиональной карьеры. Профессиональное развитие педагогов должно быть направлено одновременно на убеждения педагогов, их понимание и улучшение практики (Timperley & Phillips, 2013), а также на

интеграцию теоретических и практических знаний (Tupjälä, Häkkinen & Hämäläinen, 2004). Эмпирические данные исследований в системе высшего образования в РК указывают на важность профессионального развития педагогов в свете постоянных изменений современного общества (Жуусова и др., 2021; Жуусова, 2019). Часто опыт успешного внедрения в преподавание меняет ценности и убеждения педагогов, поэтому положительный опыт имеет огромное значение для профессионального развития педагогов (Guskey, 1989).

Развитие и рост педагога можно понимать по-разному: 1) растущее понимание своей предметной области, чтобы лучше понять, что преподавать; 2) получение большего практического опыта в качестве педагога, чтобы лучше понять, как преподавать; 3) формирование набора стратегий преподавания, чтобы стать более опытным педагогом; 4) выяснение того, какие стратегии преподавания являются наиболее эффективными для педагога, чтобы стать более успешным педагогом, и 5) углубление понимания того, какие стратегии являются эффективными для обучающихся, чтобы содействовать обучению (Åkerlind, 2007).

Важно отметить, что профессиональное развитие педагогов часто является достаточно медленным процессом. Кроме того, развитие не является линейным континуумом: оно может прерываться по различным причинам (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Некоторые педагоги могут воспринимать изменения и развитие как угрозу, а процессы изменения часто сопровождаются чувствами тревоги или неуверенности (Postareff и др., 2008). Такие негативные эмоции в отношении изменений могут сузить внимание педагога (Fredrickson, 2001). Поэтому важно, чтобы педагоги получали достаточную поддержку из различных источников (например, от коллег, руководителей, рабочей среды) и положительную обратную связь. Педагогам также важно понять, что неудачи являются частью профессионального развития педагога, а ошибки следует рассматривать как возможность обучения. Было доказано, что, когда у педагогов есть возможность делиться опытом и участвовать в сотрудничестве со своими коллегами, это оказывает положительное влияние на их обучение и развитие (Voogt и др., 2011). Когда педагоги чувствуют себя хорошо и вовлечены в свою работу, они с большей вероятностью будут участвовать в педагогической практике, которая способствует их развитию (Fredrickson, 2001). Развитие преподавания - это непрерывный процесс, и поэтому педагогов следует поощрять к постоянному размышлению о собственном преподавании, чтобы повысить их педагогическую осведомленность (Parpala & Postareff, 2021).

Педагогам также должна быть предоставлена свобода выбора, которая относится к возможностям педагога влиять, принимать решения и предпринимать какие-либо действия. Цель осуществления свободы выбора состоит в том, чтобы создать новые методы работы и изменить ход деятельности (Hökkä и др., 2012). Когда у педагогов есть возможность участвовать в развитии и изменениях, и когда они чувствуют, что их мнение действительно важно, они, скорее всего, будут очень увлечены своей работой (Day, Elliot & Kington, 2005; Pyhältö и др., 2012).

Список литературы

Об образовании (2007). Закон Республики Казахстан; с изменениями от 27.12.2019.

Об утверждении Концепции непрерывного образования (2021 г.). Постановление Правительства Республики Казахстан от 8 июля 2021 года № 471.

Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.

Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer, 1295-1332.

Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.

Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.

Boud, D. & Falchikov, N. (2006). Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413

Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.

- Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219–225.
- Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543–562.
- Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200–1214. Boston: Springer US.
- Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkmann, p. 1–19. Heidelberg: Carl Winter.
- Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563–577.
- De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60–73.
- European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projakaademicesion/krediton/te4i/profile-inclusive-teachers>
- Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.
- Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314–317
- Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.
- Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.
- Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95–105.
- Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439–453.
- Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.
- Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83–102.
- Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223–229.

- Koohang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion. Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. *In Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).
- Krokfors, L., Kynäslähti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1-13.
- López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.
- Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680), Oxford, UK: Elsevier.
- Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Córdoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.
- McHisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL. Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.
- Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.
- OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.
- Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.
- Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowUteach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.
- Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.
- Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.
- Pylätö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.
- Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>
- Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU, Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.
- The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>

Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Clinging and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.

Toom, A., Kynsälähti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Rynnä, R., Stenberg, K., Mänttinen, K., & Kinnunen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.

Tuan, N., Chanthummet, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tuan, G., & Lugoix, G. (2016). *Tuametal conference ISBN* 2016.

Tynjälä, P., Håkkinen, P., & Hännikäinen, R. (2014). TFL at work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.

Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N., & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195-210.

Voogt, J., Westbrook, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.

Akerlind, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.

1. INTRODUCTION

1. **Project EP** (developed within the framework of the project "Strengthening the potential of pedagogical education")
2. **The Customer of the EP** is MSHE (Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan)
3. **Co-developers:**
4. Alau Kazakh National Pedagogical University
5. Aktobe Regional University named after K. Zhubanova
6. Shokarim University of Science
7. Taraz Regional University named after Dulat
8. **Field of education:** 6B01-Pedagogical sciences
9. **Direction of training:** 6B01520-Geography
10. **Group of the EP:** 6B01-Geography
11. **Objectives of the educational program:** The main purpose of the Bachelor's degree program in OP 6B01506-Geography: training of professionally qualified geography teachers with modern subject, communicative, digital competencies competitive in the modern labor market

8 EXPECTED LEARNING OUTCOMES

8.1 Learning outcomes for the educational program

After the successful completion of 6801520 GEOGRAPHY the OP student will

- OH1 – to collect and interpret information for the formation of knowledge, taking into account social, ethical and scientific considerations, critically evaluate their values, attitudes, ethical principles and teaching methods, set new goals for their own pedagogical development;
- OH2 – generalize and analyze cause-and-effect relationships between phenomena and processes occurring in the geographical environment to interpret the idea of unity and integrity of nature of the organic unity of man with nature;
- OH3 – apply IT to expand the geographical worldview of modern society and develop demonstration experiments and practical works, use C.I.T. technologies for subject-language teaching of natural subjects, expanding students' intercultural knowledge to develop tasks for the development of analytical and critical thinking;
- OH4 – to recognize and understand fundamental scientific concepts that have fundamental methodological and theoretical significance for understanding and mastering geographical sciences, to argue their own position of applying and integrating knowledge from other fields of sciences to solve global and local environmental problems;
- OH5 – critically select theoretical knowledge based on concepts in the field of geography with the help of various information and communication technologies and use the knowledge to improve geography education and their own professional growth;
- OH6 – to understand the features and properties of geographical maps and distinguish cartographic methods of image and apply in practice various spatial data using geoinformation methods and technologies to understand the spatial-temporal model of objects of nature;
- OH7 – use physical-geographical and economic-geographical methods for conducting research in the educational process and apply field geoinformation statistical methods to solve practical problems;
- OH8 – possess instructional and communicative competence, apply skills of independent continuation of further education and build professional relationships in pedagogical and social activities; purposefully use means and methods that ensure the preservation and strengthening of health in professional activities;
- OH9 – to understand the psychological and pedagogical problems of teaching and educating students with disabilities in inclusive education, to take into account the diverse abilities of students in the learning process, to ethically support their psychological well-being in the life and educational context;
- OH10 – to systematize and generalize the acquired knowledge of geography, to predict the dynamics of the consequences of geographical, ecological processes and phenomena, to model various geographical processes for research, experiment and prediction of geographical objects, processes and phenomena;
- OH11 – to comprehensively and objectively cover the main stages of the history, evolution of the forms of statehood and civilization of the Kazakh people, to know the methods of scientific research and academic writing, to understand the importance of the principles and culture of academic honesty;
- OH12 – to apply theoretical and practical knowledge to solve educational, practical and professional tasks in the field of geographical education, to design the conditions of educational activity in accordance with the set goals of teaching geography, using modern pedagogical technologies.

9 EDUCATIONAL STRUCTURE

9.1 Characteristics of the modules of the educational program «6801520 GEOGRAPHY» IP

Module name	Amount of credits	The name of the components of the module (disciplines, practices, etc.)	Learning outcomes	Prerequisites	Post-requirements
1. Historical and philosophical competencies	10	History of Kazakhstan	LO2, LO6	School course	Sociology
		Philosophy	LO2, LO5, LO7	Sociology	Pedagogical research and innovation
2. Socio-political knowledge	8	Sociology	LO1, LO2	History of Kazakhstan	Local history
		Political studies	LO2, LO6	History of Kazakhstan	Local history
		Cultural studies	LO1, LO2	History of Kazakhstan	Local history
		Psychology	LO2, LO4	Age and physiological features of child development Psychology of preschool and primary school age	Psychology of preschool and primary school age
3. Instrumental and communication	25	Kazakh (Russian) language	LO1, LO9	School course	Integrated Teaching of Content and Language in Primary Schools (CLIL)
		Foreign Language	LO1, LO9	School course	Methods of teaching a foreign language in primary schools
		Information and communication technologies	LO3, LO9	School course	Robotics in elementary school
4. Health promotion	8	Physical education	LO1	School course	Inclusive education in primary schools
5. Optional Component	5	Basics of Entrepreneurship and financial literacy	LO1	History of Kazakhstan	Philosophy
		Ecology and Basics of life safety	LO1	Nature and society	Methods of teaching science and worldview in elementary school
		Basics of anti-corruption culture	LO1	History of Kazakhstan	Philosophy
		Scientific research methods	LO11	History of Kazakhstan	Pedagogical research and innovation
6. Module for supporting learners as individuals	22	Age and physiological features of the development of children	LO2,3	school course	Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication
		Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication	LO2,3	Age and physiological features of the development of children	Inclusive Educational Environment
		Educational Science and Key Themes of Learning	LO4	Age and physiological features of the development of children	Teaching Planning and Individualization of Learning
		Inclusive Educational Environment	LO2	Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication	Teaching Planning and Individualization of Learning
		Artificial intelligence in the education system	LO3, LO5, LO10	Information and communication technologies	Pedagogical research and innovation
		Pedagogical research and innovation	LO3, LO5, LO10, LO11	Artificial intelligence in the education system	Methods of studying geography

7. Module for module for teaching and assessment for learning	13	Assessment and Development	LO2, 7, 8	Teaching Methods and Technologies	Research, Development and Innovation
		Teaching Planning and Individualization of Learning	LO8	Integrated Content and Language Teaching in Elementary Schools (C1 II.)	Teaching methods and technologies
		Teaching Methods and Technologies	LO2, 8	Educational Science and Key Themes of Learning	Teaching Planning and Individualization of Learning
8. Module for teacher as a facilitator of learning (pedagogical practice)	19	Introduction to the teaching profession (1st year pedagogical practice)	LO12	Sociology	Psychological and pedagogical assessment (pedagogical practice, 2nd year)
		Psychological and pedagogical assessment (2nd year pedagogical practice)	LO2, 3	Introduction to the teaching profession (1st year pedagogical practice)	Pedagogical approaches (3rd year pedagogical practice)
		Pedagogical technologies (3rd year pedagogical practice)	LO2, LO10, LO12	Psychological and pedagogical assessment (pedagogical practice, 2nd year)	Research and innovation in education (pedagogical practice, 4th year)
		Research and innovation in education (4th year pedagogical practice)	LO8, LO11	Pedagogical technology (pedagogical practice, 3rd year)	Writing and defending a thesis (project) or passing two comprehensive exams
		Educational practice (General Earth science)	LO4, LO12	school course	Natural Sciences
		Educational practice (Cartography)	LO4, LO12	school course	Methods of geographical research
9. Module for fundamental training module	5	Knowledge and skills assessment workshop	LO10, LO11, LO12	Methods of teaching geography	Final certification
10. Module the geographical picture of the world	8	Theory and concept in modern geography	LO3, LO5	Geopolitics	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Natural Sciences	LO5, LO7	General Earth science	Physical geography of parts of the world and oceans
11. Module physical geography	24	General Earth science	LO3, LO5	school course	General Earth science
		Geology and the basics of geomorphology	LO3, LO7	General Earth science	Natural Sciences
		Meteorology and climatology	LO5, LO7	Physical geography of parts of the world and oceans	Regional geography
		Hydrology and protection of water resources	LO3, LO5	Natural Sciences	Recreational geography
		Physical geography of parts of the world and oceans	LO5, LO12	General Earth science	Public geography
		Hydrology of the land	LO5, LO12	Natural Sciences	Recreational geography
		Biogeography	LO5, LO12	General Earth science	Environment and sustainable development
		Landscape studies	LO5, LO12	General Earth science	Environment and sustainable development
12. Module social geography	19	Geopolitics	LO2, LO11	Geoeconomics	Public geography
		Regional geography	LO8, LO11	Geoeconomics	Public geography

		Geoeconomics	LO3, LO11	Socio-economic geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Geography of the population	LO3, LO12	Geoeconomics	Public geography
		Geography of cities and rural settlements	LO3, LO8	Socio-economic geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Medical geography	LO2, LO12	Physical geography of parts of the world and oceans	Cultural geography
		Public geography	LO2, LO12	Physical geography of parts of the world and oceans	Cultural geography
		Recreational geography	LO2, LO12	Medical geography	Geography of natural risk
		Cultural geography	LO2, LO12	Medical geography	Geography of natural risk
13. Module the interaction of society and nature	14	Climate change and impacts	LO7, LO12	school course	Geology and the bases of geomorphology
		Economics of environmental management	LO7, LO12	Physical geography of parts of the world and oceans	Geoeconomics
		Environment and sustainable development	LO5, LO7	General Earth science	Public geography
		Geoglobistics	LO5, LO12	Geopolitics	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Geography of natural risk	LO5, LO12	Geopolitics	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Geoconflictology	LO5, LO12	Geopolitics	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		World economy	LO5, LO12	Geopolitics	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
14. Module geography of Kazakhstan	14	Physical geography of Kazakhstan	LO5, LO11	Natural Sciences	Socio-economic geography of Kazakhstan
		Socio-economic geography of Kazakhstan	LO2, LO11	Physical geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Geography of the regions of Kazakhstan	LO2, LO11	Physical geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Agricultural regions of Kazakhstan	LO2, LO11	Physical geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam

		Integration of Kazakhstan with border regions	LO2, LO11	Physical geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Tourist and recreational regions of Kazakhstan	LO2, LO11	Physical geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Industrial regions of Kazakhstan	LO2, LO11	Physical geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
		Agro-industrial complex of Kazakhstan	LO2, LO11	Physical geography of Kazakhstan	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
15. Module digitalization of geographical education	10	Cartography with the basics of topography	LO8, LO9	General Earth science	GIS technologies in geography
		GIS technologies in geography	LO8, LO9	Cartography with the basics of topography	Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam
16. Module Research skills in geography	4	Methods of geographical research	LO11, LO12	Cartography with the basics of topography	GIS technologies in geography
17. Module applied Geography	5	Regionalism	LO3, LO8	Physical geography of parts of the world and oceans	Regional geography
		Modern toponymy	LO3, LO8	Physical geography of parts of the world and oceans	Regional geography
		Geography of foreign countries	LO3, LO8	Physical geography of parts of the world and oceans	Regional geography
		Toponymy of the region	LO3, LO8	Physical geography of parts of the world and oceans	Regional geography
18. The module final assessment	8	Final attestation			

Contents

1. General information.....	124
2. Programmatic rationale.....	125
3. Teacher's professional competences.....	126
4. Program structure and learning outcomes.....	128
4.1. Structure of the pedagogical component.....	128
4.2 Structure of the subject component.....	137
4.3 The structure of the compulsory component.....	158
4.4 Progression of the studies.....	160
5. Evaluation methods/Assessment.....	163
5.1 Assessment.....	163
APPENDIX 1: Main principles of the curriculum.....	163
Literature.....	169

1. General information

1.1. Curriculum title	GEOGRAPHY	
1.2. Curriculum developing team:	Leader university	Member universities
	Altynsarin Arkalyk Pedagogical Institute	K.Zhubanov Aktobe Regional University
		Shakarim University of Semey
		M.Kh. Dulati Taraz Regional University
1.3. Type of curriculum (in accordance with the National Qualifications Framework)	BACHELOR'S DEGREE Level 6	
1.4. Total academic credits	240 academic credits	
1.5. Study mode	full-time	
1.6. Expected program duration	4 years	
1.7. Short curriculum description Curriculum goals and objectives	This Educational Programme (EP) "<i>Geography</i>" is a national teacher education curriculum, which has been designed in collaboration by various Kazakh universities and with international consulting. Due to the nature of a national curriculum, the descriptive texts within the curriculum do not provide specific information but highlight general pedagogical principles and cross-cutting themes (see also Annex 1.). The more detailed descriptions of e.g. methodologies and assessment will be identified in the implementation plans of the universities, considering also institutional and regional specific conditions. Educational programme (EP) "<i>Geography</i>" is a teacher education programme for Pre-service teachers who wish to specialize in teaching geography in educational establishments (schools, colleges, high schools). EP consists of a pedagogical component 60 academic credits (incl. pedagogical practice), a compulsory component 56 credits, and a subject component 124 academic credits (incl. a final attestation of 8 academic credits). Subject component consists of 7 modules: "Geographical picture of the world", "Physical geography", "Public geography", "Interaction of society and nature", "Geography of Kazakhstan", "Digitalization of geographical education", "Research skills in geography". In the EP, Pre-service teachers learn about modern geography, gain general professional, communicative and digital competences, and are capable of organizing educational process carrying out professional activities in the pedagogical field. The EP is unique in a way that it emphasizes the development of skills in research, geographic information and digital skills, functional literacy, critical thinking, interdisciplinarity and soft skills. Developed geography competences such as theory and methodology of geographical science, practical methods of teaching geography, research competences, and value-based competences focus on communication, collaboration, development, reflection, research, and the formation of an emotional and value-based attitude towards the world around us. The modules include cross-course subjects and are interdisciplinary by nature. EP addresses content relevant in both education and science and form Pre-service teachers' research skills. EP includes practical methods of geographical research during field practices from the beginning to attract Pre-service teachers to geographical research and project work. EP also uses practice-oriented integrated learning such as STEM and CLIL technologies to bring theoretical knowledge closer to the needs of life. EP provides an equal opportunity for learning without compromising Pre-service teachers' rights and interests, preserving the principles of equality, respect, tolerance. It is interdisciplinary, student-oriented, scientifically integrated and problem-oriented by nature, and the selection of courses is guided by the	

topical issues of history and society and corresponds also to the international course descriptors.

EP is based on the principles of constructive alignment, where teaching and assessment methods, as well as subject-specific courses are selected to ensure the achievement and measurement of the competences outlined in the EP. The EP also follows an inclusive approach considering the multi-ethnic and multi-confessional composition of pre-service teachers and their versatile needs for support of learning.

1.8 Main principles of the curriculum

Competence-based teacher education

A teacher's expertise combines competence in pedagogy and their own subject-specific field with theoretical and practical teaching competence in different kinds of operating environments. A teacher has mastery of the knowledge and skill requirements of their subject-specific field and thus is able to teach and supervise young people and adults studying for the same subject.

The competence of a teacher is focused on planning, guidance, teaching and assessment. For this reason, teacher must have sufficient theoretical knowledge of learning and competence development. In addition, modern working life emphasises cooperation and networking, development skills, and the support and maintenance of the well-being of oneself and one's community.

A teacher's competence is influenced by changes in the labour market, the structures of education and society as a whole, and all these elements are emphasised in the dynamic nature of a teacher's work. Work characterized by continual change in the variety of working environments places an emphasis on the teacher's ability to assess and adjust their own activities. Self-assessment skills are an essential part of developing one's professional identity. A teacher is making value decisions all the time, which means that the consideration of questions of professional ethics is one of the professional skills needed. Change requires the development of expertise, the ability to learn, as well as the ability to reform and renew the way things are done as part of a community.

Competence-based teacher education curriculum

The competence-based teacher education curriculum is formed of three entities: 1) Pedagogical studies, 2) Subject-specific studies 3) Compulsory studies. Each of the entities includes modules and related courses. The courses' learning outcomes describe the competences required in teaching work and are placed in the NQF system's (National Qualifications Framework) reference level six.

The curriculum is guided by the following main principles:

- Competence-based learning
- Constructive alignment
- Student-centred learning and active learning methodologies
- Research-based teaching
- Interdisciplinary learning
- Inclusion
- Teacher professional development and change management

(see Appendix for more details)

2. Programme rationale

In the context of the Education Modernization Project funded by the World Bank, several universities providing pre-service teacher education have designed and revised in international collaboration thirty (30) pre-service teacher education curricula according to the principles of competence-based education that ensure a holistic development of pre-service teachers' competences. Moreover, the student-centered approach better prepares pre-service teachers to teaching profession by providing practical examples, experiments and experiences, which pre-service teachers can transfer to their classroom practices considering better the versatile needs and wellbeing of their students.

In order to match the requirements of the renewed primary and secondary education, teachers' professional competences need to be re-evaluated and completed. The new approaches in secondary education need to be reflected in pre-service teacher education and the pre-service teachers' profiles. Furthermore, these thirty (30) revised or new pre-service teacher education curricula have been designed to better improve pre-service teachers' various generic competences that are essential in teacher's profession. Several important and cross-cutting pedagogical principles that Kazakhstan education system aims to develop, such as inclusiveness and interdisciplinarity, have been taken into consideration in the design and implementation of the curricula. In addition, these

curricula emphasize the development of pre-service teachers' research skills in a way that they become practitioners who are constantly reflecting and evaluating their own practices and the practices of their schools to develop their own work and their work community, and the whole sector of education.

3. Teacher's professional competences

Teachers' professional competences are defined as consisting of **pedagogical competences** and **subject-specific competences** as well as **generic competences**. The competence-based teacher education curriculum is thus formed of three entities: 1) Pedagogical studies, 2) Subject-specific studies 3) Compulsory studies. Competence areas and competences have been defined separately for each entity.

3.1. Pedagogical and Generic Competence Areas/Learning Outcomes

- **Competence area for pedagogy and didactics**
 1. Pre-service teachers have basic knowledge and understanding of learning and students and are able consider the diversity of students in learning/teaching process and support their well-being in psychologically and ethically sound manner considering their life and learning contexts.
 2. Pre-service teachers are capable to design, implement, assess, and develop learning and guidance processes in different kinds of learning environments in a pedagogically meaningful way including ability to utilize different digital resources in a manner that supports learning.
- **Competence area for interaction**
 3. Pre-service teachers are able to communicate in different interactive relationships and partner networks in a meaningful manner both in face-to-face and online settings with regard to the goals set for the activity in question.
 4. Pre-service teachers are capable of working in different collaboration networks and have the ability to create new relationships that are appropriate for the development of one's own and one's community activities.
 5. Pre-service teachers are able to teach in accordance with the tri-lingual approach in secondary education and participate in the global professional community.
- **Competence area for teachers' work environment**
 6. Pre-service teachers are familiar with the international and national agreements and documents as well as legislation that affects his/her institution's and his/her work.
 7. Pre-service teachers are able to (a) to perceive his / her own activities in relation to the activities of his/her organization, and (b) work in a meaningful way to create positive relationships between the partners outside the school (families, regional actors, working life).
- **Competence area for professional development**
 8. Pre-service teachers are able to reflect and critically assess their values, attitudes, ethical principles and work methods as a teacher and are able to set new goals to his/her own and his/her organization's pedagogical development.
 9. Pre-service teachers are able to develop his / her own and his / her organization's pedagogical activities in relation to the anticipated changes at regional, national and international level.
 10. Pre-service teachers are able to produce, seek and critically select theoretical knowledge that, combined with experiential knowledge, serves the development of both him/her and his/her community's theory-in-use, and the ability and willingness to use knowledge to promote learning and own professional growth.

3.2 Subject-specific and Generic Competence Areas/ Learning Outcomes

- **Competence area for theory and methodology of geographical science**
 1. Pre-service teachers will be able to know and understand fundamental scientific concepts having fundamental methodological and theoretical meanings for understanding and mastering the system of geographical and its related (biology, chemistry, physics, ecology, tourism, fundamentals of economics, etc.) sciences.
 2. Pre-service teachers are able to generalize and analyze cause-and-effect relationships between phenomena and processes occurring in a geographical shell to present the idea of unity and integrity of nature, the organic unity of man with nature.
 3. Pre-service teachers will be able to understand the features and properties of geographical maps and are able to distinguish between cartographic methods of image and principles for understanding the space-time model of objects of nature.
 4. Pre-service teachers are able to argue the natural, economic and social factors that shape and change the geographical environment of human habitation at the levels from global to local in order to identify and substantiate the diversity of factors, the presence of complex and nonlinear relationships between them.

- **Competence area for practical methods of teaching geography**
 5. Pre-service teachers will be able to design the conditions of educational activity in accordance with the set goals of teaching the subject, using innovative pedagogical technologies.
 6. Pre-service teachers are able to use IT to expand the geographical outlook of modern society and develop a demonstration experiment and practical work, as well as to create geographical maps, receive, store, process and transmit geographical science information.
 7. Pre-service teachers are able to use CLIL technologies of subject-language teaching of natural subjects, expanding students' intercultural knowledge to develop tasks for the development of analytical and critical thinking.
 8. Pre-service teachers are able to argue their own position of applying and integrating knowledge from other fields of science to solve global and local environmental problems;
 9. Pre-service teachers will use various methods to demonstrate knowledge in practice (including classroom and out-of-classes, independent and group projects, oral, written and kinesthetic tasks).
 - **Competence area for Research**
 10. Pre-service teachers are able to interpret the content of the training based on the results of research and to focus the training on scientific research.
 11. Pre-service teachers will be able to obtain new reliable facts based on pedagogical observations, experiments and IT technology, apply them in the educational and research process, carry out critical analysis, evaluate information about the results of educational research.
 12. Pre-service teachers will be able to use physical-geographical and economic-geographical methods to conduct research in the educational process and apply field, geoinformation, statistical methods to solve practical problems.
 13. Pre-service teachers will be able to systematize and generalize their knowledge of geography to predict the dynamics of the consequences of geographical, environmental processes and phenomena;
 14. Pre-service teachers will use research and problem-oriented activities to understand the content of geography teaching in various variations.
 - **Competence area for Value-oriented competences**
 15. Pre-service teachers will be able to explain the conceptual foundations of value self-determination in the process of studying geography.
 16. Pre-service teachers will understand the value mechanism and the process of forming value orientations (interest in geographical objects and phenomena, love of nature and respect for natural resources, etc.).
 17. Pre-service teachers will interpret the geographical worldview and geographical culture of modern society and understand the psychological and pedagogical problems of teaching and educating students with disabilities in inclusive education, identify the main factors of formation and development of personality.
- Pre-service teachers are able to create fair, cooperative, sustainable and peace-loving democratic communities, using knowledge, to evaluate geographical approaches to solving sustainable development problems.

3.3 Compulsory component: Competence Areas/ Learning Outcomes

- **Competence area for worldview, historical, and moral development**
 1. Pre-service teachers are able to assess the surrounding reality on the basis of ideological positions, formed by a knowledge of the fundamentals of philosophy, which provide scientific understanding and study of the natural and social world by methods of scientific and philosophical knowledge.
 2. Pre-service teachers are capable to interpret the content and specific features of the mythological, religious and scientific worldview
 3. Pre-service teachers have deep understanding and scientific analysis of the main stages, patterns and characteristics of the historical development of Kazakhstan.
 4. Pre-service teachers are able to analyse the causes and consequences of the events in the history of Kazakhstan.
- **Competence area for social, cultural, and civic development**
 5. Pre-service teachers are able to develop their own moral and civic position and able to operate with the social, business, cultural, legal and ethical norms of society.
 6. Pre-service teachers have knowledge and understanding of the basics of socio-political, economic and legal studies and are able to demonstrate personal and professional competitiveness.
 7. Pre-service teachers are able to assess situations and provide arguments for their own assessments of developments in the social and work environment.
- **Competence area for interpersonal social and professional communication**
 8. Pre-service teachers are able to assess situations in various spheres of interpersonal, social and professional communication and enter into communication in oral and written forms in Kazakh, Russian and foreign languages.
 9. Pre-service teachers are able to use in their personal activities various types of information and communication technologies: Internet resources, cloud and mobile services for searching.

storing, processing, protecting and distributing information.

10. Pre-service teachers are able to maintain a healthy lifestyle to achieve productive social and professional activities through the methods and means of physical education.

11. Pre-service teachers are able to select methodology and analysis, use scientific research methods and techniques, and synthesise new knowledge.

4. Program structure and learning outcomes

4.1. Structure of the pedagogical component

The extent of the Pedagogical Component shall be 60 academic credits, including teaching practice. This component is common for all curricula in initial teacher education. The Pedagogical Component has been jointly created by all the involved universities in a collaborative design process. The component is flexible and leaves space for individual universities to implement it according to their specific situation and needs.

The overall structure of the pedagogical studies component:

Module name and main disciplines	Academic credits
SUPPORTING LEARNERS AS INDIVIDUALS	22
Age and Physiological Features of the Development of Children	3
Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication	3
Educational Science and Key Theories of Learning	4
Inclusive Educational Environment	4
Artificial intelligence in the education system	3
Pedagogical research and innovation	5
TEACHING AND ASSESSMENT FOR LEARNING	13
Assessment and Development	4
Teaching Planning and Individualization of Learning	4
Teaching Methods and Technologies	5
TEACHER AS A FACILITATOR OF LEARNING (PEDAGOGICAL PRACTICE)	29
Introduction to the teaching profession (1st year pedagogical practice)	2
Psychological and pedagogical assessment (2nd year pedagogical practice)	2
Pedagogical approaches (3rd year pedagogical practice)	6
Research and innovation in education (4th year pedagogical practice)	15
Educational practice (General Earth science)	2
Educational practice (Cartography)	2
Total academic credits	64

The modules, courses, their learning outcomes, and relation to competence areas in more detail:

Supporting learners as individuals 16 Academic credits

This module provides an overview of psychological theories, concepts, and models which help to understand the pupils' individual needs and individual differences in learning. The module provides the pre-service teachers with competences to acknowledge individualization of learning and the diversity of learners in teaching. The module highlights the importance of enhancing learner well-being through creating and maintaining a psychologically safe educational environment.

Course title	Age and Physiological Features of the Development of Children
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 22 Academic credits
Academic credits	3
Course/ competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: Competence area for pedagogy and didactics (2) Pre-service teachers are familiar with the formation of psyche, its functioning, and the patterns of development. Pre-service teachers can observe the development of their students, and accordingly, plan and implement age-appropriate learning processes considering individual needs of students. Pre-service teachers act creatively and appropriately in different situations and support learning and well-being of the learners.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: - recognize the individual starting points of different students, their learning potential and specific support needs; - consider the individual needs of their students for specific support, guidance, teaching and assessment; - introduce various methodological solutions for inclusion and for providing specific support.

Course title	Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 22 Academic credits
Academic credits	3
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: - Competence area for pedagogy and didactics (1) - Competence area for interaction (3-4) Future teachers possess knowledge of contemporary psychological theories and models, as well as an understanding of personality functioning and individual traits. They are able to apply this knowledge in their teaching practice across various educational contexts. Future teachers promote the positive development of learners by fostering dialogue, interaction, and communication within the educational process. They are capable of communicating, interacting, and collaborating with students' families, as well as engaging in various other forms of partnership. Moreover, they can create new connections that support the development of their own pedagogical practice.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: - understand the basic concepts and terms of educational psychology, and the main practical applications of psychological knowledge; - understand the patterns, facts, and phenomena of cognitive and personal development of a person in the processes of education and upbringing; - apply an integrated approach to design, implementation, evaluation, and development of educational environments; - understand the concept of continuous learning as a part of the process of cognitive and personal development of a person; - apply basic communication and interaction concepts and theories at the individual, community, and network levels; - select the methods of communication and interaction that are most appropriate to facilitate learning in various forms (offline, online, blended, hybrid); - recognize the patterns of group dynamics and act in ways that promote community development and well-being.

Course title	Educational Science and Key Theories of Learning
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 22 Academic credits
Academic credits	4
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: Competence area for pedagogy and didactics (1, 2): Future teachers possess key learning theories, educational concepts, and modern teaching technologies, which are essential for the effective implementation of pedagogical activities within the secondary education system. Future teachers explore the foundations of pedagogical science and conceptual understandings of human nature, and they study learning theories and instructional models. Based on their understanding of theoretical concepts, future teachers are able to make pedagogically sound choices depending on various teaching situations. They also learn about instructional technologies and the types of educational technologies used in the professional practice of teachers (traditional, innovative, and digital).
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • distinguish between concepts of human and their importance for understanding learning and the design of an educational process, • differentiate between learning theories and their importance for understanding learning and the design of an educational process, • apply learning theories and pedagogical models suitable for versatile learning processes.

Course title	Inclusive Educational Environment
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 22 Academic credits
Academic credits	4
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • Competence area for pedagogy and didactics (2) • Competence area for teachers' work environment (6-7) In this course, future teachers will understand the diversity of learners in the learning process and integrate it into the learning situation. Future teachers will learn how to support the learning of students with SEN using appropriate ICT, instructional and assistive technologies. They will also work with communities (teachers, students, parents/careers) to support the psychological and ethical well-being of students with SEN. The course equips future teachers with the necessary professional competencies to ensure that inclusive education meets the special educational needs of learners with disabilities.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • identify the individual educational needs that affect participation and learning in a diverse group of students, • use ICT and assistive technologies to support students' learning and inclusion in the educational process • teach values and attitudes beneficial to collaboration and inclusivity; • support collaboration in the community (teachers, students, parents/guardians).

Course title	Artificial intelligence in the education system
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines

Module: Academic credits: Course / competence description	Teaching and assessment for learning 22 Academic credits 1 The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • Competence area for pedagogy and didactics (1, 2) Students in the educational process learn the basics of using artificial intelligence and neural networks; understand the principles of neural networks, their architecture, algorithms and associative memory networks; manage AI language models using effective tools; visualize and analyze educational data; apply gamification methods using AI; explore practical aspects of modeling thought processes and using neural networks to solve applied tasks.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • select pedagogical models suitable for teaching, • apply teaching methods in a creative and varied manner, considering the opportunities offered by learning technologies, • use a suitable inclusive learning environment in their teaching, • acknowledge and apply the norms and principles of copyright and data protection, • apply guidance methods to motivate students and to support their learning achievements.

Course title	Pedagogical research and innovation
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 22 Academic credits
Academic credits	5
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • Competence area for professional development (8-9) • Competence area for collaboration (3) Future teachers receive new knowledge based on research, master innovative approaches to teaching in order to improve the knowledge and profession of a teacher, as well as conduct ethically practical research in various areas of training and management of students. Here, the concept of innovative approaches means solutions aimed at bringing the education system into line with modern requirements by introducing innovative, effective and creative-based methods and technologies into the learning process. This concept differs from traditional learning models in that it involves the introduction of changes and innovations in the pedagogical environment through the use of experience-based, experimental and constructive methods of thinking. The course introduces students to the basics of pedagogical research as the most important tool for the professional development of a teacher. It includes the main methods of pedagogical research – quantitative, qualitative and mixed approaches, as well as the main stages of scientific research in the field of education (from the formulation of the problem to the analysis of the results). In addition, the course focuses on modern research approaches (Lesson study, Action research, Case study, Mixed methods research). Particular importance is attached to the critical analysis of scientific literature, the clear formulation of research questions, the choice of the most appropriate methods for collecting and analyzing data, as well as the observance of ethical principles in research activities.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • possess foundational knowledge in the field of educational research, • develop and update their teaching practices based on ethically conducted research and innovation; • critically analyze educational practices and propose improvements, • conduct or participate in research projects using modern research approaches and digital technologies; • present the results of their research and developments to the professional community in various formats

Teaching and assessment for learning 13 Academic credits

This module provides the teacher students with competencies to carry out interactive and student-centered teaching and assessment aligned with learning objectives. The module highlights the use of digital tools and technologies and the ability to update and apply teaching technologies in the context of ongoing changes in the society and the educational environment. This module supports the pre-service teachers' competence to communicate and collaborate in various partnership networks to enhance own pedagogical activity.

Course title	Assessment and Development
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teaching and assessment for learning 13 Academic credits
Academic credits	4
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • Competence area for pedagogy and didactics (2) Pre-service teachers have a thorough understanding of the meaning of assessment in learning process and are able to provide constructive assessment in ethical manner in different phases of learning processes and engage learners in assessment. Pre-service teachers identify, differentiate, and use different assessment technologies, principles, stages, and assessment tools in their own field of expertise (including formative and summative assessment and self- and peer- assessment, etc). They can critically evaluate and analyze their understanding and practices concerning assessment and develop them further.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • use and apply a variety of methods and tools of assessment and feedback (formative and summative assessment); • apply pedagogical principles in defining and recognizing competence levels of learners; • understand the importance and support the development of students' self- and peer-assessment skills.

Course title	Teaching Planning and Individualization of Learning
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 13 Academic credits
Academic credits	4
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • Competence area for pedagogy and didactics (1, 2) Pre-service teachers are familiar with the curriculum in their area of teaching and the guiding pedagogical principles and cross-cutting development themes of a specific level of education, such as entrepreneurship and sustainable development. Pre-service teachers possess the necessary skills of individualization of teaching, considering the diversity of students and their inclusion to the learning process, as well as the use of teaching technologies, based on pedagogical and independent research.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • understand the main principles and requirements of the curriculum in their area of teaching and apply them in planning and conducting educational activities; • identify factors and conditions that affect students' learning; • apply in practice the principles of inclusion as well as individualized teaching and guidance (adapting curricula, developing differentiated lessons) by considering the needs of the students and support the development of their personality and self-esteem, including career guidance.

Course title	Teaching Methods and Technologies
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teaching and assessment for learning 13 Academic credits
Academic credits	5
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • Competence area for pedagogy and didactics (1, 2) Pre-service teachers have a comprehensive understanding of teaching strategies and methodologies, and can apply them in planning, teaching, and assessment in innovative ways matching the specific pedagogical situations, conditions of a specific school and the capabilities of students. Pre-service teachers are able to design suitable inclusive physical and online learning environments at different stages of the educational process. Pre-service teachers understand and can apply the regulations of copyright and data protection in their learning material planning. Pre-service teachers possess necessary knowledge of didactics, learning technologies and methods of motivating students being able to provide necessary pedagogical assistance to students.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • select pedagogical models suitable for teaching; • apply teaching methods in a creative and varied manner, considering the opportunities offered by learning technologies; • use a suitable inclusive learning environment in their teaching; • acknowledge and apply the norms and principles of copyright and data protection; • apply guidance methods to motivate students and to support their learning achievements.

Teacher as a facilitator of learning (Pedagogical practice) 29 Academic credits

This module focuses on the transformation of theoretical knowledge into practical skills through two pedagogical practice periods/courses, as well as the formation of a teacher's professional identity that meets the requirements of teaching profession today and in the future. During the module, pre-service teachers also establish practice-based research skills promoting the continuous process of professional growth.

Pedagogical practice is organized in four periods/courses, one per study year, and each having their specific learning outcomes where the competences of pre-service teachers are progressively deepened from orientation and observation to designing educational processes and conducting own lessons, and developing own work environment through practice-based research activities.

All practice periods have some prerequisites and pre-service teachers must have completed a certain amount of subject and/or pedagogical studies before they can conduct their pedagogical practice, the number of credits may vary between the faculties and/or educational programmes.

Course title	Introduction to the teaching profession (1st year pedagogical practice)
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a facilitator of learning 29 Academic credits
Academic credits	2
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • competence area for pedagogy and didactics (1, 2) • competence area for interaction (3, 4, 5) • competence area for teachers' work environment (6, 7) • competence area for professional development (8, 9, 10)

	Pre-service teachers familiarize themselves with the educational process and the context of the educational institution and its adaptation to the conditions of future professional activity. The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the courses "Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication" and "Age and psychological features of the development of children" of the pedagogical component before entering their first pedagogical practice.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • understand the regulatory and legislative framework of the education system of the Republic of Kazakhstan and the documents regulating educational institutions; • distinguish the main documents for maintaining school records (work plans of the educational institution, Kaudelik electronic diary, short-term, medium-term and long-term lesson planning etc.); • comprehend the theoretical and applied aspects of pedagogy and educational psychology in the educational process at school considering social, age, psychophysical and individual characteristics of students, as well as their special educational needs.

Course title	Psychological and pedagogical assessment (2nd year pedagogical practice)
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a facilitator of learning 29 Academic credits
Academic credits	2
Course - competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • competence area for pedagogy and didactics (1-2) • competence area for interaction (3-4-5) • competence area for teachers' work environment (6-7) • competence area for professional development (8-9-10) Pre-service teachers familiarize themselves with the features of the integral pedagogical process of an educational institution and the formation of analytical-reflexive, research, design, and other skills in the field of psychological and pedagogical support of the educational process. The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the course "Psychological Research" of the pedagogical component before entering their second pedagogical practice.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • comprehend the psychological and pedagogical foundations of teaching strategies (critical thinking, functional literacy, collaborative learning, self-education, self-improvement, criteria-based learning); • apply psychological and pedagogical diagnostic methods to evaluate the needs of a group of students, and understand how the support processes of the student welfare services function in schools; • understand teacher's work from the socio-pedagogical aspect and reflect own professional identity as a future teacher; • establish effective dialogue to reinforce students' positive and responsible learning behaviours; • collaborate with all stakeholders of the educational process; • analyze and develop a holistic pedagogical process in its various forms (lesson, seminar, round table, debate, etc.), and conduct various forms of subject-related extracurricular activities.
Course title	Pedagogical approaches (3rd year pedagogical practice)
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines

Module Academic credits Course / competence description	Teacher as a facilitator of learning 29 Academic credits 6 The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • competence area for pedagogy and didactics (1, 2) • competence area for interaction (3, 4, 5) • competence area for teachers' work environment (6- 7) • competence area for professional development (8- 9- 10) During this course, pre-service teachers go through a comprehensive professional development where they improve in practice their professional practices and develop their pedagogical and subject-specific competences necessary for a teacher (preschool teacher, primary school teacher, subject teacher, assistant class teacher, curator). The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the courses "<i>Methods and Technologies of Teaching</i>", "<i>Assessment and Development</i>", and "<i>Inclusive Educational Environment</i>" of the pedagogical component before entering their third pedagogical practice.
Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: • design and organize independently a constructive and inclusive educational process, • choose purposeful and suitable learning materials, innovative pedagogical approaches, and active teaching considering also the use of educational technologies and digital environments, • apply subject-specific knowledge and didactics, • apply formative and summative assessment methods and techniques, and support the development of students' reflection, self- and peer-assessment skills, • establish dialogical atmosphere with all stakeholders of the educational process to solve problems and conflict situations and to promote safe learning environment.

Course title	Research and innovation in education (4th year pedagogical practice)
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a Facilitator of learning 29 Academic credits
Academic credits	15
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: • competence area for pedagogy and didactics (1, 2) • competence area for interaction (3, 4, 5) • competence area for teachers' work environment (6- 7) • competence area for professional development (8- 9- 10) The course focuses on establishing pre-service teachers' developmental approach towards their own professional activities and work environment. The course also emphasizes the development of pre-service teachers' collaborative, problem-solving and leadership skills. They deepen their pedagogical skills and develop research skills as well as practical skills (didactics) in accordance with their area of specialization. During this practice period pre-service teachers also collect and analyze data, test the hypothesis, or make experimentations according to the research plan created in the course "<i>Research, Development, and Innovation</i>". They make conclusions and explore various forms and channels of communicating the research results in a professional manner. The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the courses "<i>Teaching planning and individualization of learning</i>" and "<i>Research, development and innovation</i>" of the pedagogical component.

Learning outcomes	Pre-service teachers who demonstrate competence can: - design and organize independently a constructive and inclusive educational process to test hypothesis, make pedagogical experimentations and/or collect data according to their research plan; - apply innovative teaching and learning strategies and methods and tools for designing, conducting and assessing an educational process and/or extracurricular activities based on long-term, medium-term, short-term lesson / lesson plans, and educational and out-of-class activities in the subject; - analyze the results of their experimentations and/or data collected and draw conclusions; - document their research activities and present the results in a professional manner using various forms of communication; - evaluate their professional activities in relation to the activities of the organization and through experimentations and practice-based research create ideas for improvement of their work and their work environment.
-------------------	--

Course title	Educational practice (General Earth science)
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a facilitator of learning 29 Academic credits
Academic credits	2
Course / competence description	During field practice, students learn field observation methods and identify the reasons for the formation of landform elements in natural conditions. They describe the impact of climate on weathering processes in the formation of landforms, characterize rivers, valleys and terraces in their natural environment, study the climatic features of the practice area, gather information about water bodies, and develop skills in making initial conclusions. They also explore the relationship with the surrounding environment and study its ecological impact.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - distinguish and compare the studied geographical objects, processes and phenomena on the basis of known characteristic properties and to classify them; - make descriptions of geographical objects, processes and phenomena using different sources of geographical information; - analyze the results of the interaction of the components of the environment at different levels of its organization; - carry out an environmental assessment to make an environmentally sound management decision on the implementation of economic activities by determining possible adverse impacts.

Course title	Educational practice (Cartography)
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a facilitator of learning 29 Academic credits
Academic credits	2
Course / competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence: - competence area for pedagogy and didactics (1-2) - competence area for interaction (3-4-5) - competence area for teachers' work environment (6-7) - competence area for professional development (8-9-10) Pre-service teachers familiarize themselves with the educational process and the context of the educational institution and its adaptation to the conditions of future professional activity. The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the courses "Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication" and "Age and physiological features of the development of children" of the pedagogical component before entering their first pedagogical practice.

Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: distinguish the types and kinds, content of general geographic, thematic and special maps for use in various spheres of life; use topographic maps in educational and practical research to conduct computational and graphic work; develop practical techniques for the use of cartographic methods for making profiles on topographic maps; structure cartographic models in order to acquire new knowledge, obtain and store information about geographical space
-------------------	---

4.2 Structure of the subject component

Модуль атауы және негізгі нәтижелер	Академиялық кредит
GEOGRAPHICAL PICTURE OF THE WORLD	8
University Component	8
Theory and concept of modern geography	5
Nature Sciences	3
PHYSICAL GEOGRAPHY	24
University Component	11
General Earth Science	6
Geology with the basics of geomorphology	5
Optional Component	13
Meteorology and Climatology	5
Hydrology and protection of water resources	4
Physical geography of parts of the world and oceans	4
Hydrology of the land	
Biogeography	
Landscape studies	
PUBLIC GEOGRAPHY	29
University Component	20
Geopolitics	3
Regional geography	4
Geography of the population	4
Geoeconomics	5
Geography of cities and rural settlements	4
Optional Component	9
Medical geography	5
Public geography	
Recreational geography	
Cultural geography	
INTERACTION OF SOCIETY AND NATURE	14
University Component	10
Climate change and consequences	3

Economics of Environmental management	4
Environment and Sustainable Development	3
Optional Component	4
Geoglobalistics	4
Geography of natural risk	
Geoconflictology	
World economy	
GEOGRAPHY OF KAZAKHSTAN	14
University Component	10
Physical Geography of Kazakhstan	5
Socio-economic geography of Kazakhstan	5
Optional Component	4
Geography of the Kazakhstan regions	4
Agricultural regions of Kazakhstan	
Integration of Kazakhstan with border regions	
Tourist and recreational resources of Kazakhstan	
Industrial regions of Kazakhstan	
Agro-industrial complex of Kazakhstan	10
DIGITALIZATION OF GEOGRAPHICAL EDUCATION	
University Component	10
Cartography with the basics of topography	5
GIS technologies in geography	5
RESEARCH SKILLS IN GEOGRAPHY	4
University Component	4
Methods of geographical research	4
Module applied Geography	4
Optional Component	4
Regionalism	4
Modern toponymy	
Geography of foreign countries	
Toponyms of the region	
FINAL ATTESTATION	8
Total academic credits	115

This module provides pre-service teachers an overview of the main conceptual ideas that contribute to their understanding of the structure of the geographical world view and methods of their research. During the module, pre-service teachers develop their competencies in the theory and methodology of geographical science in the context of the modern general scientific world view. Pre-service teachers also develop their competences in practical methods in teaching geography.

Course title	Theory and concept in modern geography
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Geographical picture of the world 8 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (1) - Competence area for practical methods of teaching geography (5,9) Pre-service teachers develop their understanding of the integrity of the natural science world view. They evaluate and analyze the laws of nature, and promote their practical use for human benefit.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - understand the conceptual ideas of fundamental methodological and theoretical importance; - choose the geographic science research methods most appropriate to facilitate learning; - apply changes in the field of geographical science to their teaching, taking into account the perspectives of their development.
Course title	Nature Sciences
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Geographical picture of the world 8 academic credits
Academic credits	3
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (2) - Competence area for practical methods of teaching geography (9) Pre-service teachers develop their understanding of the integrity of the natural-scientific world view. They evaluate and analyze the laws of nature, and promote their practical use in the interests of man. They improve independent learning and activities, working individually or with a pair.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - use the acquired integrated natural science knowledge to describe the integrity of nature and the spatio-temporal model of natural objects; - decide on the type of model (analytical, simulation, combined) to develop a spatio-temporal model of natural objects; - evaluate and analyze the basic laws of the natural sciences to establish cause-and-effect relationships between phenomena and processes.
Physical geography 24 academic credits	
During the module, pre-service teachers study issues such as general laws of the structure of the Earth, the functioning and development of the geographical shell in unity and interaction with the surrounding space at different levels of its organization. Pre-service teachers develop their scientific knowledge in the field of physical geography and ecology.	
Course title	General Earth Science
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	6

Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (1.2) - Competence area for practical methods of teaching geography (2) Pre-service teachers apply knowledge of the general and theoretical foundations of physical geography.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - distinguish and compare the studied geographical objects, processes and phenomena on the basis of known characteristic properties and to classify them; - make descriptions of geographical objects, processes and phenomena using different sources of geographical information; - analyze the results of the interaction of the components of the environment at different levels of its organization; - carry out an environmental assessment to make an environmentally sound management decision on the implementation of economic activities by determining possible adverse impacts.
Course name	Geology and the basics of geomorphology
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography, 24 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (1) - Competence area for practical methods of teaching geography (4.7.9) During the course, pre-service teachers acquire knowledge about the internal structure of the Earth and especially detailed knowledge about the structure of the solid Earth shell – the lithosphere and its upper boundary – the relief of the Earth's surface. They develop basic general professional theoretical knowledge of geomorphology with the basics of geology, biogeography, soil geography with the basics of soil science, landscape science and socio-economic geography. They also use various opportunities to demonstrate their knowledge in practice (when performing independent and group tasks).
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - apply knowledge of general and theoretical foundations of physical geography and landscapes of Kazakhstan; - use physical and geographic knowledge to ask questions; - determine the main relief-forming processes and, on this basis, to predict the development of the relief of the territory and the functioning of geosystems in various ways of its economic use; - evaluate the patterns of spatial placement, the rock-forming value for the practical use of minerals.
Course title	Meteorology and Climatology
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography, 24 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for practical methods of teaching geography (5.8) - Competence area for Research (14)

Learning outcomes	During the course, pre-service teachers study modern ideas about circulation processes in the atmosphere, new challenges related to anthropogenic influence on the Earth's climate, and climate changes in the past and present. In the process of practical work, pre-service teachers acquire elementary skills in experimentation, get acquainted with the instruments, acquire skills in the simplest meteorological, gradient and actinometric observations. Pre-service teachers demonstrating competence can: • use methods of meteorological observations, methods of calculation of normative characteristics of precipitation, evaporation and wind in the design of water management and environmental facilities; • conduct an experiment to identify anthropogenic factors of the climate of the area; • analyze and evaluate the reliability of meteorological measurement materials and meteorological information and methods for calculating the main meteorological characteristics.
-------------------	---

Course title	Hydrology and protection of water resources
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography, 24 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (5) • Competence area for practical methods of teaching geography (6) • Competence area for Research (14) During the course, pre-service teachers study water bodies and protection of water resources. They also examine the issues of rational and integrated use of water resources in the economy, and the challenges of ecology and nature protection. Pre-service teachers identify the main sources of water pollution, apply methods of assessment and analysis of natural and wastewater.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • distinguish basic hydrological processes in the hydrosphere in general and in water bodies of different types; • show the practical importance of geographical and hydrological studies of water bodies and hydrological processes for economy and nature protection tasks; • investigate the conditions of surface water resources, and dangerous hydrological phenomena in water bodies to ensure water safety and ways to prevent them in the future.

Course title	Physical geography of parts of the world and oceans
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography, 21 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (2-3) • Competence area for Research (10, 14) During the course, pre-service teachers study the systematic complex characterization of the largest tracts of the geographical shell - continents and oceans. They also develop the necessary knowledge about the main natural resources and their modern development arising in the process of economic use. Pre-service teachers develop their abilities to draw conclusions in the change of the properties of the landscape under the influence of anthropogenic influences.

Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • interpret geographical patterns, principles of complex characterization of continents and oceans, • investigate the main natural resources of the continents to identify its impact on economic activity, • compare the features of global and regional patterns of formation, development and differentiation of natural geosystems, • apply information technology in research activities to solve problem situations in the region, • analyze and systematize the main groupings of natural geosystems and their anthropogenic modifications.
-------------------	---

Course title	Hydrology of the land
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography, 24 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (1) • Competence area for practical methods of teaching geography (5) • Competence area for Research (14) Pre-service teachers acquire knowledge about hydrodynamic, hydrochemical, hydro-ecological features of hydrography and geographical distribution of water resources. The mastered competencies allow pre-service teachers to use problem-oriented learning activities.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • describe hydrological objects to assess the processes and principles of water distribution on the globe using different sources of geographical information; • analyze the interactions of climate factors and factors of the underlying surface, taking into account anthropogenic influence, • apply information technology in the study of hydrography and geographical distribution of water resources to understand the hydrosphere as an essential part of the climate system; • distinguish the influence of tidal fluctuations on the interaction of land and ocean waters in the coastal zone, • estimate the amount of renewable water resources, their distribution over time and across the territory.

Course title	Biogeography
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography, 24 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,2,3) • Competence area for practical methods of teaching geography (5,6) • Competence area for Research (12,14) During the course, pre-service teachers learn about the regularities of geographical distribution and location of living organisms and their communities on Earth. They also learn to apply the acquired knowledge in practice in order to consolidate and expand knowledge.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can:

	- explain the principles of biogeographic zoning and the problems associated with anthropogenic impact on biomes and biota; - analyze the theoretical basis for the rational use and protection of plant and animal resources in connection with the peculiarities of the geographical environment; - compare the features of the distribution of organisms and quantitative patterns of their distribution within the area; - explore new areas of science for the definition of biogeographic regions.	
Course title	Landscape studies	
Component	Subject component, Optional component	
Cycle	Major disciplines	
Module	Physical geography 24 academic credits	
Academic credits	4	
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (2) - Competence area for practical methods of teaching geography (5,9) - Competence area for Research (10) During the course, pre-service teachers learn about the basics of classical landscape science, its modern directions, the objects of landscape research. The mastered competencies allow pre-service teachers to analyze natural components and elements of landscape complexes or geosystems of different types, factors of their differentiation and integration, structural organization and dynamics.	
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - develop a landscape approach in application when justifying projects for the use, improvement and nature protection of specific territories; - analyze the patterns of organization and dynamics of different types of natural and anthropogenic, including cultural, landscapes; - explore scientific directions related to the study of anthropogenic transformation; - compare landscape approaches to the analysis and assessment of territorial environmental situations.	
Module social geography 29 academic credits		Әлеуметтік география
During the module, pre-service teachers study social, political geography, country studies, population, and the results of its economic activity, as well as the territorial organization of society, its laws and laws. Pre-service teachers acquire skills in spatial analysis and planning.		Модуль әлеуметтік география
Course title	Geopolitics	
Component	Subject component, University component	
Cycle	Major disciplines	
Module	Public geography 29 academic credits	
Academic credits	3	
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (1,3) - Competence area for practical methods of teaching geography (6,7) - Competence area for Research (10) During the course, pre-service teachers study geopolitical processes in the modern world. They learn to consider the characteristics of the geopolitical position of the countries of the world and the Republic of Kazakhstan, and study the factors affecting geopolitical security and integration processes. Pre-service	

	teachers develop their knowledge of the theoretical foundations of geopolitics and the current state of the world geopolitical processes at global and regional levels. They also learn about modern geopolitical processes, and develop their skills in assessing the impact of the political situation on the organization of space.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • apply skills to analyze geopolitical processes • interpret the evolution of geopolitics to determine the current position of individual countries, epochs, evolution and methods of geopolitics to determine the current situation of individual countries. • give examples of the geopolitical situation of the countries of the world to assess economic development and political system; • analyze the results of the study of modern geopolitical processes to determine the role of the country in the geopolitical space

Course title	Country studies
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Public geography, 29 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,7) • Competence area for Research (10) During the course, pre-service teachers study the regions of the world, comprehensive geographic zoning, and methods of comparing countries. They also learn about the physical and geographical, historical and cultural, political and geographical zoning of the countries of the world. They also learn about theoretical aspects, history, geographical essence and purpose of country study as a discipline in geographical education. Pre-service teachers develop the necessary knowledge of the principles, laws and categories of country studies, as well as their main challenges and values.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • systematize methods of comprehensive study of countries and their parts, • apply the skills of familiarization and search reading of country-specific information; • describe comprehensively the main parameters and trends of social, political, economic and cultural development of countries based on several sources of information, • study the situation of countries on various indicators to determine the processes of globalization.

Course title	Geography of the population
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Public geography, 29 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (4) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) During the course, pre-service teachers study the theoretical and practical foundations of demographic processes occurring in the modern world. They also learn about the basic concepts and terms of population geography, covering the totality of demographic processes, the sources of information about the

	population and the history of demographic research in the world. Pre-service teachers learn to orient in modern trends of changes in the world population and carry out social monitoring of the development of regions of different hierarchical levels. They also acquire the skills of analysis and forecasting of demographic indicators.	
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • apply modern scientific research methods in solving regional demographic problems of the population; • distinguish demographic processes and phenomena that characterize the dynamics of the population of individual regions and countries; • analyze general and regional features of demographic, migration, ethnic processes, settlement and urbanization processes; • use the techniques of complex geographical analysis of processes related to the population; • analyze emerging situations of a daily nature, determine the manifestation of demographic and social processes and patterns in them; • study the theoretical foundations of the history of the development of the population geography for the development and justification of measures of regional socio-demographic and migration policy; • substantiate hypotheses about changes in the population of individual countries, its gender and age structure, and the development of human capital; • forecast the size and composition of the population, to assess the situation on the labor market and its dynamics for the creation of settlement schemes, spatial planning of territories of various scales;	
Course title	Geoeconomics	
Component	Subject component, University component	
Cycle	Major disciplines	
Module	Public geography, 20 academic credits	
Academic credits	5	
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (2,3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,9) During the course, pre-service teachers learn the basic categories of geo-economics, the structure and territorial model of the world economy, and indicators of economic development of the countries of the world. They also examine the issues of redistribution of resources and global income. Pre-service teachers learn the necessary knowledge of social and economic geography and develop practical skills to demonstrate their knowledge in practice.	
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • compile indicators of economic development of countries in order to compare industries, individual countries and major regions of the world; • research external and internal economic policies, in order to improve the economic development of a particular country; • analyze the fundamentals of the economics of environmental management, sustainable development, legal foundations of environmental management to assess the impact on the environment	
Course title	Geography of cities and rural settlements	
Component	Subject component, University component	
Cycle	Major disciplines	
Module	Public geography, 20 academic credits	
Academic credits	4	
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for Research (10,11,12,14).	

	During the course, pre-service teachers study the features of the main types of settlements. They learn about the issues of urban and rural settlements, urbanization, the impact of urbanization on the environment, urban agglomeration, functions of rural areas. Pre-service teachers analyze the differences between cities and rural settlements, and acquire the competencies of management and development, and preservation of environmental quality in cities and rural settlements.	
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - determine and compare the ratio of urban and rural population in different parts of the country according to statistical data; - investigate environmental problems of urbanized territories and ways to solve problems; - analyze the main stages of development of urban systems and patterns of placement and development of the agro-industrial complex; - evaluate the role of cities in the organization of geographical space, their structure and dynamics of development.	
Course title	Medical geography	
Component	Subject component, Optional component	
Cycle	Major disciplines	
Module	Public geography, 29 academic credits	
Academic credits	4	
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (1.3) - Competence area for Research (10) During the course, pre-service teachers study the influence of natural and socio-economic conditions on global health, as well as geographic factors in the spread of a disease and the influence of the geographic environment on population health. They develop the necessary knowledge of the influence of the geographic environment on the health of the population, and acquire skills in analyzing and evaluating the geographic spread of disease.	
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - substantiate the impact of the geographical environment on the health of the population in order to study the issues of human adaptation to extreme conditions; - create maps of the distribution of types of diseases to identify natural and social factors, and features of the course of certain diseases among the population of different localities; - analyze the geographical and medical points of view, and on the basis of it draw a conclusion about the inclusion of medical geography in the system of geographical sciences; - assess the influence of natural and socio-economic conditions on human health; - develop medical and geographic forecasts, taking into account environmental factors.	
Course title	Public geography	
Component	Subject component, Optional component	
Cycle	Major disciplines	
Module	Public geography, 29 academic credits	
Academic credits	1	
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (1.3) - Competence area for Research (10)	

Learning outcomes	The course is aimed at describing regional differences in living conditions of society, the growth of population and labor resources, as well as the spatial movements of people. Students analyze systems of social infrastructure, forecast demographic changes in the world, and compare statistical data. The course helps students develop knowledge and skills for conducting social research within the socio-territorial system. - Describes regional differences in living conditions of society, the growth of population and labor resources, and the spatial movements of people. - Analyzes social infrastructure systems, forecasts demographic changes in the world, and compares statistical data. - Helps develop knowledge and skills for conducting social research within the socio-territorial system.
Course title	Recreational geography
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Public geography, 20 academic credits
Academic credits	5
Course/Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for practical methods of teaching geography (8) - Competence area for Research (10, 14) During the course, pre-service teachers learn about the recreational resources and the prospects for tourism development in different regions of the world, and the comprehensive description of the recreational resources of the territory. They examine issues related to the role of recreation and tourism in the socio-economic development of countries. Pre-service teachers develop their understanding of the impact of recreational activities on public health. They also use various variations of research activities to understand the content of geography instruction.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - analyze the distribution of recreational resources and patterns of territorial organization of recreational activities; - investigate the conditions for implementing a variety of leisure/recreational activities; - evaluate a variety of recreational activities of people focused on the restoration of psychophysical forces.
Course title	Cultural geography
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Public geography, 20 academic credits
Academic credits	5
Course/Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (1) - Competence area for practical methods of teaching geography (9) During the course, pre-service teachers study the spatial cultural differences and territorial distribution of cultures resulting from the interaction of nature and society. They develop theoretical knowledge of cultural and socioeconomic geography.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - use knowledge about the interaction of cultural space (noosphere) and geographical space to explain a certain level of development of society; - analyze general trends in the relationship between cultural geography and cultural studies; - investigate spatial and cultural differences between the regions of the Earth, based on the identification of geographical spaces in terms of their cultural identity; - analyze the traditions of studying images of geographical space in philosophy, natural science and other humanities to understand geographical images.

- in culture;
- apply geographic information technology to create electronic maps of cultural areas of the world;
- evaluate the patterns of spatial diversity of different types of cultures.

Interaction of society and nature 14 academic credits

During the module, pre-service teachers study the interaction between society and nature on a national and global scale. They develop their knowledge about the constant exchange of substances between society and the geographic environment. Pre-service teachers build their understanding of the impact of the relationship between society and nature on the economic, physiological, moral, and ecological well-being of society. They acquire skills in conducting ecological research and spatial analysis of the environment.

Course title	Climate change and consequences
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 14 academic credits
Academic credits	3
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for Research (10,11,13). During the course, pre-service teachers study the current issues of global climate change, which is currently one of the most pressing challenges for the world community. They build their understanding of the relevance of research on various manifestations and consequences of climate change as a large-scale natural hazard. They also acquire skills in assessing climate change and its impact on various sectors of economic activity.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • encourage independent observation of weather and climate change in order to assess extreme weather phenomena; • analyze various approaches to climate change research and predict their consequences; • investigate temperature rise, extreme weather events, sea level rise, changing populations of wild animals and their habitats on climate change; • analyze statistical weather and climate data from previous years with climate models to assess extreme weather events; • present their point of view in the preservation of the environment for the implementation of the ideas of sustainable development in different countries and in the Republic of Kazakhstan; • assess the possible consequences of climate changes in individual territories of the country associated with global climate change.

Course title	Economics of Environmental management
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (2) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) Pre-service teachers develop their competences in basic theoretical knowledge of the fundamentals of natural resource economics. They also acquire skills in summarizing and analyzing global and domestic experiences in the economic valuation of natural resources.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • provide examples of the organization of environmental protection activities;

- conduct an environmental analysis of industrial activity to identify economic efficiency in the use of natural resources;
- create projects about the features of environmental management of individual areas of the country on the basis of the use of various data;
- conduct an economic assessment of natural resources to determine the amount of economic damage caused by environmental pollution.

Course title	Environment and Sustainable Development
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 14 academic credits
Academic credits	3
Course/ Competence description	The purpose of this course is to enhance the following areas of subject competencies: • Competence area for theory and methodology of geographical science (2,4) • Competence area for Research (1,4) • Competence area for Value-oriented competences (1,8) During the course, pre-service teachers study the current state of the environment and sustainable development of regions. They learn to provide a comprehensive analysis of the current state of the environment in the interests of sustainable development of regions.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • investigate the interaction between man and the environment, environmental crises and ways to overcome them; • analyze nature protection, sustainable development of the Republic of Kazakhstan; • present their point of view in preservation of the environment for realization of ideas of sustainable development in different countries and in Republic of Kazakhstan; • apply various methods of monitoring of various indicators with use of geoinformation technologies for definition of sustainable development of regions; • evaluate the state of the environment and sustainable development of the country.

Course title	Geoglobistics
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (2,1) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) During the course, pre-service teachers study global challenges, global processes and globalization, the history of the formation of the global world, and the set of processes occurring on Earth. They become proficient in summarizing the analytical materials that characterize the formation of global understanding.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • interpret global processes of nature and society in order to understand the problem of globalization; • consider the situation of modern Kazakhstan in the context of globalization; • apply the results of global studies in the classroom to summarize the problem of globalization; • evaluate global processes affecting the development of the country's economy and politics.

Course title	Geography of natural risk
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (4) - Competence area for practical methods of teaching geography (9) During the course, pre-service teachers learn about and become proficient in the knowledge of the natural and natural-technogenic hazards and risks, as well as their mechanisms. They develop their abilities to draw conclusions about the manifestations of natural and natural-technogenic hazards.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - write descriptions of natural and natural-environmental hazards and risks; - analyze natural hazards to prevent adverse consequences; - give examples of spatial and temporal manifestations of dangerous natural and socio-technogenic phenomena, their impact on sectors of the economy and population; - investigate global problems to determine the sustainable development of the economy and the environment.

Course title	Geopolitics
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: Competence area for Research (10, 11, 12) During the course, pre-service teachers explore in unity the geographical, political, and other interacting factors that influence the emergence and development of political conflicts. They build their understanding of the basic ideas of political geography and geopolitics and the emergence and nature of political conflict.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - interpret the interaction of countries in solving geopolitical problems; - identify interacting factors on the emergence and development of political conflicts; - model "geopolitical processes" in order to find ways to prevent negative trends in different regions of the world; - apply skills to perceive contemporary problems of geopolitics, political geography, and geopolitics through geographical thinking.

Course title	World economy
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 14 academic credits
Academic credits	4

Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (1) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) During the course, pre-service teachers study the main factors affecting the competitiveness of developed countries in the global economy. They learn about the world economy and its main subjects, as well as the resource potential of the development of the world economy. They also build their understanding on the topic and learn to distinguish the main challenges of the structure of the world economy, and compare competitiveness between countries.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • interpret the patterns of development of the world economy and the result of internationalization, its impact on the structure of the world economy; • determine the relationship of national economies, which are based on the international division of labor, various economic relations; • apply IT to research the development of regional forms of territorial organization of production, clusters, industrial areas and territorial production complexes; • analyze the results of a global study of the ranking of countries of the world in terms of economic competitiveness.

Module geography of Kazakhstan 14 academic credits

During the module, pre-service teachers develop integrated knowledge by studying natural socio-economic, geo-economic, geopolitical features, population, and results of economic activity of their country. They develop their knowledge about the spatial diversity of human life and activity, the role of humans and mankind in the geographical environment, and the contribution of people to the development of world civilization. They also consider the issues of fostering citizenship and patriotism, and develop their spiritual and moral values, as well as respect for the history and culture of their country.

Қазақс
Модуль
география
адамдир
қарасты

Course title	Physical Geography of Kazakhstan
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 14 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (7,9) • Competence area for Value-oriented competences (15,18) Pre-service teachers learn to apply the knowledge of the theoretical foundations of physical geography of Kazakhstan.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • characterize the main regularities of formation and interrelation of components of geosystems to study the features of the natural environment of Kazakhstan; • create reports on the peculiarities of the components of the nature of Kazakhstan on the basis of several sources of information; • identify the problems of nature of Kazakhstan at the local and regional levels; • use cartographic material to analyze the relationship between components of geosystems of Kazakhstan; • analyze and synthesize applied economic problems, environmental problems of Kazakhstan.

Course title	Socio-Economic Geography of Kazakhstan
Component	Subject component, University component

Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 14 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (3.4) - Competence area for Research (14) During the course, pre-service teachers learn about the trends in theoretical and applied economics in Kazakhstan. They develop the necessary knowledge of the social and economic geography of Kazakhstan and acquire skills in assessing the current state of economic and geographical position of Kazakhstan in relation to the transit position of the territory.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - compare indicators of economic development of countries in order to compare the economic sectors of Kazakhstan - apply the knowledge of the factors of economic distribution and peculiarities of the location of economic sectors of Kazakhstan to solve problems in real life. - evaluate the development of the economy of Kazakhstan for sustainable economic development and the creation of favorable living conditions for people; - analyze the economic and geographic characteristics in order to classify the industries of Kazakhstan.

Course title	Geography of the Kazakhstan regions
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (3.4) - Competence area for practical methods of teaching geography (9) - Competence area for Value-oriented competences (17) During the course, pre-service teachers learn about the issues of complex study of nature, population, economy, culture, and social organization of separate regions of Kazakhstan. They develop the necessary knowledge of the complex study of individual regions of Kazakhstan and acquire skills in assessing the characteristics of regions and the concentration of industrial production of Kazakhstan.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - develop a mini-project on the state of the regions in the context of socio-economic development of the regions of Kazakhstan; - compare the socio-economic development, population and economy of the regions - develop examples for solving the problem of economic development of the country; - justify on the basis of analysis of a set of sources of information hypotheses about changes in the sectoral and territorial structure of the economy of Kazakhstan and possible ways of solving problems of economic development

Course title	Agricultural regions of Kazakhstan
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines

Module	Geography of Kazakhstan 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (7) - Competence area for practical methods of teaching geography (16-21) - Competence area for Value-oriented competences (15) During the course, pre-service teachers learn about the issues of state regulation of agriculture, the sustainable mechanism of agriculture in the agricultural economy, and the growth factors of competitiveness of Kazakhstan. They develop the necessary knowledge of agriculture and acquire practical skills in demonstrating knowledge in practice.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - characterize the current state of agricultural development; - identify regions with great agricultural potential of the country, to solve the problems of the economy; - analyze the growth of product competitiveness for the development of rural areas; - assess the level of employment of the rural population, taking into account the peculiarities of its development.

Course title	Integration of Kazakhstan with border regions
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (7) - Competence area for Research (14) During the course, pre-service teachers learn about the issues of integration of Kazakhstan with frontier regions, the improvement of competitiveness of the region in conditions of market economy, and the employment and living standards of the population of the region at the expense of full use of its industrial and resource potential. They develop the necessary knowledge in the field of integration of Kazakhstan border regions and acquire skills in comparing the economy of the border regions with the aim of economic growth of the country.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - argue the role of Kazakhstan in world economic integration; - conduct research on various sources of information related to the study of Kazakhstan's integration with border regions; - compare the structure of economic cooperation and trade turnover of Kazakhstan with world economic associations and with border regions; - analyze the geographical structure of Kazakhstan's exports and imports; - forecast the prospects of Kazakhstan's participation in world economic integration.

Course title	Tourist and recreational resources of Kazakhstan
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 14 academic credits
Academic credits	4

Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (3) - Competence area for Research (14) - Competence area for Value-oriented competences (15,16) During the course, pre-service teachers study the scope of tourism needs of both natural and socio-economic nature. They acquire skills in summarizing the set of phenomena and relations of recreational tourism for the purpose of recreation, entertainment, and treatment.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - apply knowledge about tourist and recreational resources of Kazakhstan to classify attractive mountain, recreational, natural, water, excursion zones of the country - compare climatic conditions of Kazakhstan with other countries for tourism development, - evaluate the recreational resources of Kazakhstan to meet modern trends in tourist demand.

Course title	Industrial regions of Kazakhstan
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for theory and methodology of geographical science (3,4) - Competence area for practical methods of teaching geography (9) During the course, pre-service teachers define the industrial regions of Kazakhstan. They learn about the issues in extraction of raw materials, production and processing of materials and energy, manufacturing of machines and different goods, as well as rendering of services to the population according to the regions of the country. They develop their knowledge about the impact of industry on the economy of Kazakhstan and acquire skills in estimating the reserves of raw materials and natural resources of the earth.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - apply the knowledge of industrial complexes of Kazakhstan to explain the location of the productive forces of the country - analyze the impact of industry to explain the level of development of the productive forces of society, - evaluate the development of industry in Kazakhstan to explain its impact on the ecology of the country.

Course title	Agro-industrial complex of Kazakhstan
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 14 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: * Competencies in the theory and methodology of geographical science (3,4) * Competencies in practical methods of teaching geography (9) During the course, future teachers identify the industrial regions of Kazakhstan. They become familiar with issues related to raw material extraction, production and processing of materials and energy, the manufacturing of machinery and various goods, as well as providing services to the population according to the country's regions. They develop their knowledge of the impact of industry on Kazakhstan's economy and acquire skills in assessing raw

	material reserves and natural resources of the land.	
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • Use knowledge of Kazakhstan's industrial complexes to explain the distribution of the country's productive forces; • Analyze the impact of industry to explain the level of development of society's productive forces; • Evaluate the development of Kazakhstan's industry in order to assess its impact on the country's ecology.	
Digitalization of geographical education 10 academic credits During the module, pre-service teachers learn about the basic issues of using geographic information system technologies contributing to their understanding of mapping by using innovative technologies and reflecting various aspects of the territorial organization of the population and all aspects of life in society. Pre-service teachers develop their competences in the use of innovative methods in geography teaching.		География Модуль техноло Бөлаша
Course title	Cartography with the basics of topography	
Component	Subject component, University component	
Cycle	Major disciplines	
Module	Digitalization of geographical education 10 academic credits	
Academic credits	5	
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6) During the course, pre-service teachers learn about modern cartography, which is a ramified system of scientific disciplines and technical branches, all of them closely connected with each other and with many other branches of science and technology. Pre-service teachers develop the necessary knowledge of cartography and acquire skills in using geographic maps in science and practice.	
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • distinguish the types and kinds, content of general geographic, thematic and special maps for use in various spheres of life; • use topographic maps in educational and practical research to conduct computational and graphic work; • develop practical techniques for the use of cartographic methods for making profiles on topographic maps; • structure cartographic models in order to acquire new knowledge, obtain and store information about geographical space.	
Course title	GIS technology in geography teaching	
Component	Subject component, University component	
Cycle	Major disciplines	
Module	Digitalization of geographical education 10 academic credits	
Academic credits	5	
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,9) During the course, pre-service teachers acquire skills in processing geographic information by using geographic information system technologies. They learn about the methods and means of carrying out the search of necessary information for certain physical and economic-geographical research.	
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can:	

- interpret the information embedded in digital geographical maps for the description, modeling and analysis of spatial data;
- use methods and methods of processing and visualization of geographical data to solve the tasks of educational activities;
- apply geoinformation technologies to solve practical problems and perform measurements and calculations using digital maps;
- create their own territory's digital maps based on the results of observations of the weather condition.

Research skills in geography 4 academic credits

During the module, pre-service teachers study a set of scientific courses that investigate the characteristics of geographical research methods. Pre-service teachers develop their competences of research activities allowing them to reveal the methodology of scientific knowledge.

Географический
Модуль
таблицы

Course title	Methods of geographical research
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Research skills in geography 4 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for Research (12,13) During the course, pre-service teachers study the basic methods and sources of geographic information relevant for geographic research. They develop the necessary knowledge of geographic research methods and their abilities to process the data obtained.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • understand the concepts of "method", "approach", "research paradigm", the specifics and scope of each of the geographical research methods; • make cartos and graphs of socio-economic content and is able to analyze them; • carry out observations of geographical phenomena and processes using mathematical techniques; • make analytical descriptions of territorial socio-economic systems and formulate appropriate conclusions based on them; • apply research methods in geography for scientific description of processes and phenomena, complex analysis of the territory.

Module applied Geography, 4 academic credits

Course title	Regionalism
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 4 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,3,4) • Competence area for Research (12) During the course, pre-service teachers examine the features of regionalization of the modern world, the formation of regions and the theoretical dimension of these processes, and compare the features of regional processes in different civilizational environments, based on the new methodological and theoretical model of regionalization.

Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • Interpret the strategy and features of the geopolitical regionalization of the countries of the world; • analyze the geo-economic foundations of regionalization processes such as the formation of economic communities of states through trade agreements; • compare the features of regional processes in various civilizational environments to determine the growth of economic interdependence and convergence of economic interests.
Course title	Modern toponymy
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Public geography 4 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for practical methods of teaching geography (10,9) • Competence area for Research (11) During the course, pre-service teachers study the principles of toponym formation and their use in teaching and research. They also conduct a study of place names in the field, collect and analyze toponymic information, obtaining information about local uses of place names and their applications. Pre-service teachers develop their knowledge of the principles of toponymic formation and acquire skills to use them in teaching and research.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • identify differences between the established official name and the one used by the local population; • apply different methods of recording toponymic information during the survey; • conduct field research to obtain information on the local use of geographical names and their application; • analyze and compare the location of the place, object or area to which the given name refers.
Course title	Geography of foreign countries
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 1 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: • Competence area for theory and methodology of geographical science (13-4) • Competence area for Research (12) During the course, pre-service teachers examine the features of regionalization of the modern world, the formation of regions and the theoretical dimension of these processes, and compare the features of regional processes in different civilizational environments, based on the new methodological and theoretical model of regionalization.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: • Interpret the strategy and features of the geopolitical regionalization of the countries of the world; • analyze the geo-economic foundations of regionalization processes such as the formation of economic communities of states through trade agreements.

	compare the features of regional processes in various civilizational environments to determine the growth of economic interdependence and convergence of economic interests.
Course title	Toponyms of the region
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Public geography 4 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: - Competence area for practical methods of teaching geography (6,9) - Competence area for Research (11) During the course, pre-service teachers study the principles of toponym formation and their use in teaching and research. They also conduct a study of place names in the field, collect and analyze toponymic information, obtaining information about local uses of place names and their applications. Pre-service teachers develop their knowledge of the principles of toponymic formation and acquire skills to use them in teaching and research.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: - identify differences between the established official name and the one used by the local population; - apply different methods of recording toponymic information during the survey; - conduct field research to obtain information on the local use of geographical names and their application; - analyze and compare the location of the place, object or area to which the given name refers.

FINAL ATTESTATION 8 academic credits	ҚОРЫ
Final attestation of the graduate is mandatory and is carried out after mastering the educational programme in full. The aim of the attestation is to evaluate the level of maturity of general cultural and professional competences of the graduate, as well as their readiness to perform basic professional activities.	Түлектің түлектігі
Final attestation work (Oral Exam, Written Exam, Diploma work, Research project, Development project, Organisational project, Strategic project, Art project)	Қоры

4.3 The structure of the compulsory component

The Compulsory Component (Cycle of General Education Studies) consists of 56 academic credits (51 academic credits mandatory studies and 5 academic credits optional studies) and includes the following modules and courses.

Name of modules and courses	Academic credits
COMPULSORY COMPONENT (CYCLE OF GENERAL EDUCATION STUDIES)	56
MANDATORY STUDIES	51
Module of historical and philosophical competencies	10
<i>History of Kazakhstan</i> Kazakhstan in Ancient and Medieval Times. Prehistoric society. Settlements, economy, and household (2.5 million - 12 thousand B.C. - 4th century). Ethnogenesis of Kazakh nation. Medieval Kazakhstan (IV-XV cc.). Kazakh Khanate. Geopolitical position of the Kazakh state. Kazakh Khanate: formation, rise, decline. Social history (mid- XV - beginning XVIII cc.). Kazakhstan in a colonial period (30-40s of XVIII - 60s XIX cc). Kazakhstan in the beginning of XX century. Formation of a poly-ethnic structure of the population. Kazakhstan in the Soviet period (February-October, 1917 - August, 1991) Kazakhstan - Independent State. The Modern period in the country's history (December	5

1991 - up to the present).	
Philosophy Origins of a culture of thinking. The subject and method of philosophy. Foundations of philosophical understanding of the world. Consciousness, spirit and language. Ontology and metaphysics. Ethics. Philosophy of values. Philosophy of freedom. Philosophy of art. Society and culture. Philosophy of history. Philosophy of religion. Philosophy of modern Kazakhstan.	5
Module of socio-political knowledge (sociology, political studies, cultural studies, psychology)	8
Sociology Sociological studies in understanding the social world. Sociological research. Social structure and stratification of society. Socialization and identity. Family and modernity. Deviation, crime, social control. Religion, culture, society. Sociology of ethnicity and the nation. Education and social inequality. Mass media, technology and society. Economics, globalization, labor. Health and medicine. Population, urbanization, and social movements. Social change.	2
Political studies Main stages in the development of political science. Politics as part of social life. Political power. Political elites, leadership. Political system of society. State and civil society. Political regimes. Electoral systems, elections. Political parties, party systems and socio-political movements. Political culture, behavior. Political consciousness, ideology; development, modernization; conflicts and crises. World politics, modern international relations.	2
Cultural studies Morphology of culture. Language of culture. Semiotics of culture. Anatomy of culture. Nomadic culture. Cultural heritage of proto-Turks. Medieval culture. Central Asia. Cultural heritage of Turks. Basis of the Kazakh culture. Kazakh culture in the XVIII - end of XIX century, XX century. Kazakh culture in the context of modern world processes, and in the context of globalization. Cultural policy of Kazakhstan. State program "Cultural heritage".	2
Psychology Personality in the context of national consciousness. Me and my motivation. Emotions, emotional intelligence. Human will, psychology of self-regulation. Individual-typological features. Values, interests, norms. Psychology of the meaning of life, professional self-determination, health. Communication between individuals and groups. The perceptive side of communication. The interactive side of communication. The communicative side of communication. Social and psychological conflict. Patterns of behavior in conflict. Effective communication techniques	2
Instrumental and communication module	25
Russian /Kazakh language Proficiency in accurate use of vocabulary, scientific terms, syntactic constructions in oral and written communication; conversation skills. Business communication, letter-writing, report-writing, review, essay-writing skills; meaningful reading of texts, ability to express own idea. Fluent speaking in various conversations, mastering the ability to carry on a conversation, discussion. Functional styles of speech as a historically developed system of speech means, a variety of literature language.	10
Foreign language Social and domestic sphere of communication. Me and my family. Social and cultural sphere of communication. World map. Customs and Traditions. Educational and professional sphere of communication: Future profession. A modern home. Family in modern society. Cultural and historical background. Education. Profession. Human and nature, environmental problems. News, media, advertising.	10
Information and communication technologies ICT role in society development. Standards in ICT. Introduction to computer systems. Software. Operating systems. Human-computer interaction. Database systems. Data analysis. Data management. Networks and telecommunications. Cybersecurity. Internet technologies. Cloud and mobile technologies. Multimedia technologies. Smart technology. E-technologies. E-business. E-learning. E-government. ICT in industries. Prospects of ICT development.	5
Health Promotion module	8
Physical education Principles of physical education. Scientific basis of physical education. Modern recreational systems, basics of body physical state monitoring. Main methods of practicing sports and physical education independently. Professional physical training. General physical training. Speed. Running. Relay races. Execution of exercises for: endurance.	8

flexibility, agility, coordination, balance, gymnastic and acrobatic exercises. Strength. General training exercises. Special physical training.	
OPTIONAL COMPONENT	5
<i>Basics of Entrepreneurship and financial Literacy</i> The course develops students' skills in running a business, managing finances and making rational economic decisions, which contributes to their successful adaptation in the real economic environment. This subject is aimed at developing students' knowledge and skills in the field of entrepreneurship, the basics of economics, managing finances and making sound financial decisions. During the course, students analyze issues of financial planning and budgeting. They acquire skills in managing personal finances and maintaining a family budget.	5
<i>Ecology and Basics of life safety</i> The course focuses on learning how to develop environmental literacy and the basics of safety to ensure a healthy, supportive and safe environment in accordance with the regulations in the field of life safety. Students critically assess the interaction of a person with the environment, carry out activities in emergency situations, actively organize the process of developing environmental competence. In addition, students logically define the ecological principles of nature conservation and nature management, conduct research on environmental pollution, and describe the human role as part of an ecosystem.	
<i>Basics of an anti-corruption culture</i> The course examines the problems of forming an anti-corruption culture in both historical and modern contexts. In addition to revealing the universal essence, nature of origin, and reasons for the sustainability of corruption, it also analyzes the socio-economic, legal, cultural, moral and ethical aspects of combating corruption in the Republic of Kazakhstan. The course examines the problems of legal education of citizens, the process of forming institutions of anti-corruption control and transparency. The goal of the course is to form anti-corruption consciousness and legal values in students.	
<i>Scientific research methods</i> Research approaches. Inductive and deductive reasonings. Qualitative, quantitative, mixed methods research. Primary and Secondary research. Action research. Research designs – descriptive, correlational, experimental, quasi-experimental, cross-sectional, longitudinal, case study, ethnographic, exploratory, explanatory. Variables and hypotheses. Reliability and validity of research. Reproducibility and replicability. Random and systematic error. Triangulation. Sampling. Inclusion and exclusion criteria in sampling. Sampling methods. Collecting data – surveys, interviews, experiments, observational studies, systematic review. Data cleansing. Transcribing interviews. Analysing data – statistical analysis, content analysis, discourse analysis, thematic analysis, textual analysis. Research ethics. Peer review.	
Total academic credits	56

4.4 Progression of the studies

Modules and courses	BA degree, 4 academic years							
	1. year		2. year		3. year		4. year	
	1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem	7 sem	8 sem
PEDAGOGICAL COMPONENT								
SUPPORTING LEARNERS AS INDIVIDUALS – 22 academic credits								
Age and Physiological Features of the Development of Children 3 academic credits		3						
Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication 3 academic credits			3					
Educational Science and Key Theories of Learning 4 academic credits			4					
Inclusive Educational Environment 4 academic credits					4			
Artificial intelligence in the education system 3 academic credits			3					
Pedagogical research and innovation 5 academic credits					5			
TEACHING AND ASSESSMENT FOR LEARNING – 13 academic credits								
Assessment and Development 4					4			
Teaching Planning and Individualization of Learning academic credits 4 academic credits						4		

Teaching Methods and Technologies 5 academic credits				5				
TEACHER AS A FACILITATOR OF LEARNING (PEDAGOGICAL PRACTICE) – 29 academic credits								
Introduction to the teaching profession (1st year pedagogical practice) 2 academic credits		2						
Psychological and pedagogical assessment (2nd year pedagogical practice) 2 academic credits				2				
Pedagogical approaches (3rd year pedagogical practice) 6 academic credits						6		
Research and innovation in education (4th year pedagogical practice) 15 academic credits							15	
Educational practice (General Earth science) 2 academic credits		2						
Educational practice (Cartography) 2 academic credits				2				
COMPULSORY COMPONENT								
HISTORICAL AND PHILOSOPHICAL COMPETENCIES – 10 academic credits								
History of Kazakhstan 5 academic credits		5						
Philosophy 5 academic credits	5							
SOCIO-POLITICAL KNOWLEDGE – 8 academic credits								
Sociology 2 academic credits	2							
Political studies 2 academic credits	2							
Cultural studies 2 academic credits		2						
Psychology 2 academic credits		2						
INSTRUMENTAL AND COMMUNICATION – 25 academic credits								
Russian /Kazakh language 10 academic credits	5	5						
Foreign language 10 academic credits	5	5						
Information and communication technologies 5 academic credits			5					
HEALTH PROMOTION – 8 academic credits								
Physical education 8 academic credits	2	2	2	2				
Optional Component – 5 academic credits								
Basics of Economics and Law 5 academic credits				5				
Basics of an anti-corruption culture 5 academic credits								
Entrepreneurial skills 5 academic credits								
Ecology and life safety 5 academic credits								
Research methods 5 academic credits								
SUBJECT COMPONENT								
Theory and concept of modern geography 5 academic credits								5
Nature Sciences 5 academic credits				3				
General Earth Science 5 academic credits	6							
Geology with the basics of geomorphology 5 academic credits		5	5					
Meteorology and Climatology 5 academic credits			5					
Hydrology and protection of water resources 5 academic credits			3					
Physical geography of parts of the world and oceans 4 academic credits				4				
Regionalism 4 academic credits								

Hydrology of the land 4 academic credits								
Biogeography 4 academic credits								
Landscape studies 4 academic credits								
Geoeconomics 5 academic credits								5
Geopolitics 5 academic credits						3		
Country Studies 4 academic credits						4		
Geography of cities and rural settlements 5 academic credits								4
Geography of the population 6 academic credits						4		
Medical geography 4 academic credits					4			
Human geography 4 academic credits					4			
Recreational geography 4 academic credits						5		
Cultural geography 4 academic credits						5		
Modern toponymy 4 academic credits					4			
Economics of Environmental management 4 academic credits					5			
Environment and Sustainable Development 4 academic credits				3				
Climate change and consequences 3 academic credits	3							
Geoglobalistics 4 academic credits								
Geography of natural risk 4 academic credits								
Anthropogenic landscape studies 4 academic credits								4
Geoconflictology 4 academic credits								
World economy and competitiveness of the countries of the world 4 academic credits								
Physical Geography of Kazakhstan 5 academic credits					5			
Socio-economic geography of Kazakhstan 5 academic credits						5		
Geography of the Kazakhstan regions 5 academic credits								
Agricultural regions of Kazakhstan 5 academic credits								
Integration of Kazakhstan with border regions 5 ECTS							5	
Tourist and recreational resources of Kazakhstan 5 academic credits								
Industrial regions of Kazakhstan 5 academic credits								
Cartography with the basics of topography 5 academic credits		5						
GIS technologies in geography 5 academic credits							5	
Methods of geographical research 4 academic credits		4						
GIS in geographical research 4 academic credits								
Digital transformation of geographical education 4 academic credits								
Modern geoinformation systems and methods 4 academic credits							4	
Remote methods in ecology and nature management 4 academic credits								
Geoinformation modeling of natural resources processes 4 academic credits								
FINAL ATTESTATION - 8 academic credits								
Final attestation								8
Academic credits in total	30	30	30	30	30	30	30	30

5. Evaluation methods/Assessment

5.1 Assessment

The Assessment of learning outcomes is based on the competence objectives of the modules and the resulting evaluation criteria of the courses. Assessment criteria are used as a basis for various tasks. Learning tasks include independent tasks, group tasks, plans, reports, group discussions, group tests, development tasks, laboratory tasks, various tasks for reflection and evaluation, or activating tasks. The assessment generates information for the pre-service teacher about his or her achievement of the competence goals of the pedagogical education modules.

Assessment is at the heart of all competence-based education. Competence-based assessment should measure not only what a pre-service teacher knows, but also take into account skills and whether pre-service teachers can apply what they know to real life problems or situations. Pre-service teachers should be given assignments and non-standard problems in situations that students are likely to encounter in the workplace. Assessment plays a very important role in competence-based training. Based on the recognition of prior competence and personal situation, competence can be demonstrated on a per-course basis. The demonstration of competence can cover the entire training module. Specific guidelines regarding the practice of recognizing and accrediting prior training or training received elsewhere.

Studies are evaluated on a scale basis. Learning achievements (knowledge, abilities, skills and competencies) of pre-service teachers are evaluated in points on a 100-point scale, corresponding to the internationally accepted letter system with a numeric equivalent (positive grades, in descending order, from "A" to "D", and "unsatisfactory" - "FX", "F")

Alphabetic system of evaluation of pre-service teachers' learning achievements, corresponding to the digital equivalent of the four-point system.

Assessment by letter system	Digital equivalent of points	% content	Assessment according to the traditional system
A	4.0	95-100	Excellent
A-	3.67	90-94	
B+	3.33	85-89	Good
B	3.0	80-84	
B-	2.67	75-79	
C+	2.33	70-74	Satisfactory
C	2.0	65-69	
C-	1.67	60-64	
D+	1.33	55-59	
D	1.0	50-54	Unsatisfactory
FX	0.5	25-49	
F	0	0-49	

The purpose of assessment is to provide guidance and encouragement to pre-service teachers, develop their self-assessment abilities, provide information about pre-service teachers' competences, and ensure that the competences and intended learning outcomes defined in the educational programme are achieved. Self-assessment skills and peer assessment are considered as the main skills of the world of work, and assessment is a central tool to support the development of these skills during study.

APPENDIX 1: Main principles of the curriculum

Competence-based approach

Competence-based approach is a learning-oriented way to organise and implement teaching. It is an alternative to more traditional educational approaches mainly focusing on what learners are expected to learn about in terms of traditionally-defined subject content. In designing the curriculum following the principles of competence-based approach, the focus is on what we want our students to learn. Thus, it is essential to define the competences that the students are supposed to learn during their degree programs. The articulation of competences should include both discipline

specific skills as well as the generic competences or soft skills that the teacher students should develop during the curricula. Soft skills include, for example, leadership, communication and collaboration skills, reflection skills, social and emotional intelligence etc. The development of these soft skills should be included in all the curricula, the competences and learning outcomes as well as the implementation of the curricula.

After defining the degree level competences, the learning outcomes of study units and study modules should be compiled by comparing them to the objectives of the entire degree. Learning outcomes represent the desired state, which is expressed as knowledge, skills and attitudes. The written learning outcomes of all the interconnected study units should also make visible the accumulated competence. Planning competence-based learning thus starts at degree programme level and is then realised at study unit level through the learning outcomes, the execution of the study unit and its assessment.

The reason for using competence-based approach to designing curricula is that it makes it possible to design courses and study programs in a more student-centred way. Student-centred approach means that the key knowledge and skills that the students need to achieve during their studies determine the content of the course or study programme. The aim of the competence-based approach to designing curricula is that the students acquire the knowledge, skills and attitudes/values that are essential. Further, the competence-based approach supports students to identify the knowledge and skills specific to their discipline or field of education as well as the generic competences that accumulate during their studies and are common to all degrees.

To sum up the key elements in designing competence-based curricula, it is essential to focus on describing explicitly: a) what competences (including subject-specific and general competencies) should a student have after graduation/after study unit/after an individual course, b) how do different study modules, courses and study modes support the development of the competencies, c) how is it ensured that the degree program and the learning objectives of the courses form a coherent entity supporting the development of the competencies, and d) how is it possible for students to make their competence visible (assessment related decisions).

The implementation of all curricula should introduce methodologies that promote student-centeredness and active learning, such as gamification, PBL, etc. In a student-centred learning approach, students are active participants, placed at the core of the learning process. The learner is not seen as a passive receiver of knowledge but, rather, an active participant. The teacher's role becomes that of a guide who assists the learner in the difficult process of constructing his/her knowledge. Student-centred approach to teaching broadly means the shift of focus from the teacher to the student and their learning processes (Finn et al., 2010). The emphasis in student-centred approach to teaching is on what the student does and the ways to improve students' active engagement and deep approach to learning (Biggs and Tang, 2011; Prosser and Trigwell, 2014). In student-centred approach the student is seen as an active constructor of knowledge. Thus, the focus of the student-centred teaching practices is to develop autonomy and active learning that eventually enable lifelong learning.

Student-centred approach & Active Learning Methodologies

Student-centeredness differs from traditional teaching approach, also known as teacher-centeredness, in that the focus is on designing the teaching-learning process in a way that it promotes students' active participation and deep approach. Teaching that requires active engagement from students is likely to increase quality learning (Biggs and Tang, 2011). However, student-centered learning does not sideline or diminish the role of teachers. Instead, it seeks to use teachers' expertise in different ways to increase student engagement.

Student-centeredness requires a change in the mindset of the teachers and has many implications for the teaching practices. For example, teaching and learning activities should be designed in a way that they support and promote active learning. Active learning methods place greater responsibility on the learner rather than passive approaches such as lectures. Active learning activities promote higher order thinking skills such as application of knowledge and analysis and engage students in deep learning processes rather than surface learning. Furthermore, they enable students to transfer and apply knowledge better. There is a variety of active learning methods, such as case studies, problem-solving, group projects, debates, peer teaching, games etc. to mention a few. However, it should be kept in mind that the methods should always be chosen purposefully to support the attainment of the intended learning outcomes. Thus, when choosing the active learning methods, it should always be considered from the perspective of which methods support the attainment of the intended learning outcomes in a best possible way.

Constructive alignment

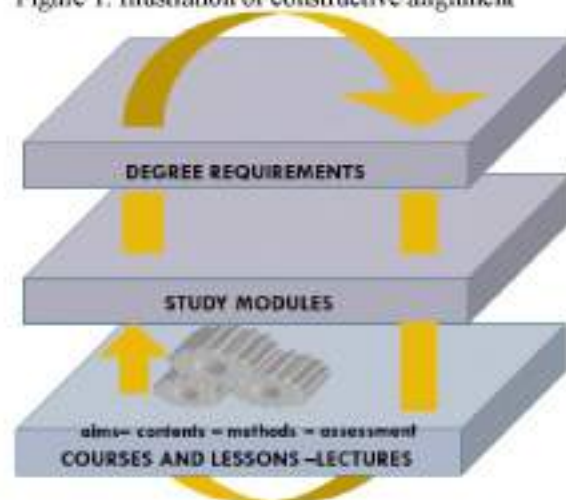
The principle of constructive alignment has long been promoted as a powerful way to enhance the quality of teaching and learning (Biggs and Tang, 2011). Constructive alignment is an integrative design for teaching and curriculum design in which the alignment between intended learning outcomes/competences, teaching-learning activities and assessment tasks is emphasised to optimise

the conditions for quality learning. The fundamental principle is that curriculum should be designed in such a way that the learning activities and assessment tasks are aligned with the intended learning outcomes (ILOs), and what the students should be able to do or demonstrate after completing the degree, module or a course. High quality learning may be supported by integrating these components together.

Constructive alignment reflects the more general paradigm shift from teacher-centred teaching to student-centred teaching described above. The central step in designing teaching is to define the intended learning outcomes or the competences that the students are supposed to learn during the learning process and how they will demonstrate that learning has taken place (Biggs and Tang, 2011). The role of the instructor is to engage the student in relevant activities that support the attainment of the intended learning outcomes (Biggs, 1996). By choosing appropriate teaching and assessment methods and tasks and aligning them with the intended learning outcomes/competences it is possible to effectively guide students' study practices and enhance deep, meaning-oriented learning (Biggs and Tang, 2011; Boud and Falchikov, 2006). Constructively aligned teaching is essentially a criterion-referenced system where the central elements, that is, intended learning outcomes, teaching-learning activities and assessment, are aligned and there is consistency throughout these elements.

Constructive alignment should be applied at all levels of the educational system, including institutional, departmental and classroom levels as teaching and learning take place in the whole system. In a good system, all aspects of teaching and assessment are tuned to support high level learning, so that all students are encouraged to use higher-order learning processes.

Figure 1. Illustration of constructive alignment



Research-based Initial Teacher Education

The recognition of the importance of research-based teacher education is growing worldwide (Flores, 2018). The research-teaching integration in the teacher educators' work has been suggested to be an effective solution to develop the profession in many aspects. They should be able to make explicit links between the educational theory, research and teaching practices. There is an increasing recognition that research is an important component of teacher education practices and is beneficial for preparing reflective practitioners (Flores, 2018). Research-based teacher education can take place in different forms. In its simplest form, it can mean that the teaching content is based on research, or that the teaching methods and pedagogical designs are based on research. It can also mean that teachers use inquiry-oriented methods in their teaching to enhance their students' own knowledge construction and research skills. Moreover, research-based teacher education can mean that the teacher educators themselves conduct research of their own work or more generally about topics related to teacher educators' work. The different forms of research-based teacher education identified in a recent research are presented in Table 1.

Teaching content is based on research	Teacher educators use their own or others' research as their teaching content to transfer academic knowledge to student teachers and develop the student teachers' independent thinking (Visser-Wijnveen et al. 2010).
Teaching methods and course design are based on research	Teacher educators benefit from their research work in teacher education and develop their teaching methods accordingly (Coehnen-Smith 2005, Krokfors et al. 2011).
Applying inquiry-oriented methods in teaching	Teacher educators organise the course based on inquiry-oriented activities to guide student teachers to learn in an analytical and inquiring way to develop their pedagogical thinking (Krokfors et al. 2011).
Acting as researchers in teacher education	Teacher educators work as researchers and conduct research on what and how they teach, and on topics in teacher education (Coehnen-Smith 2005).
Encouraging student teachers' involvement in research work	Teacher educators involve student teachers in research process to provide them with the experience of conducting research (Visser-Wijnveen et al. 2010).
A supportive relationship between research and teaching	Teacher educators consider the research-teaching nexus is complementary and fairly evident. Teaching and research support each other in a general and broad sense.

Table 1. Forms of research-based teacher education (Cao, Postareff, Lundblom-Ståhle & Tuom, 2021)

Teacher education can adopt the research-based approach in diverse ways, and it is important to consider what kind of forms fit the cultural context and practices. The ultimate goal of research-based teacher education is to support student teachers to become pedagogically-thinking, reflective and inquiry-oriented teachers with an inquiring attitude towards teaching. Teachers' pedagogical thinking means the ability to analyse and conceptualise educational occasions and phenomena, to evaluate them as part of larger instructional processes and to make rational and theory-based decisions and justify their decisions and actions as teachers. Their readiness to consume as possibly also conduct research enhances their ability to meet the challenges of the future (Tuom et al., 2010).

Research-based teacher education not only enhances the teacher educators' own professional development, but also enhances teacher students' reflective and deep learning. By engaging in research-based activities, the students can acquire a set of highly valued competences, such as critical thinking, problem solving and reflective skills (Linnenberg, 2010). Thus, it is important that teacher educators support the student teachers' to become reflective practitioners with an inquiring attitude (see Tuom et al., 2010), which they can learn not only from what their teachers say about how to teach, but most importantly, from how their teachers engage their students in collaborative and interactive teaching-learning activities (Berry, 2004).

To make research-based teacher education occur in practice, it should be made visible in the teacher education curricula. Secondly, the teacher education programmes should develop their students' inquiry-oriented and research-oriented approach to their work and enhance their research skills. Becoming an inquiry-oriented reflective practitioner requires time and space to deeply reflect on theory, practice, and the link between them. Therefore, the curriculum of teacher education should provide possibilities for reflection and practicing new skills.

Interdisciplinary learning

Content and Language Integrated Learning (CLIL)

CLIL (Content and Language Integrated Learning) is a dual-focused educational approach in which an additional language is used for learning and teaching of both content and language (Coyle, Hood & Marsh, 2010:1). The umbrella term of CLIL also includes a range of other language programs, such as bilingual education, English-medium of education or immersion programs (Coyle 2007; Meluso, Marsh, and Engels, 2008). But CLIL differs from those language programs by its equal focus on both content and language (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zorobe, 2008; Marsh, 2012). Thus, this approach is neither language learning nor subject learning but a combination of both; hence, attention is given both to the language and the content. Contrary to the common belief, the CLIL instruction takes place with and through a foreign language and it is not the approach when non-language subjects are taught in the foreign language (Furudice, 2008). The reasons for introducing CLIL include provision of a more holistic educational experience for the student as well as content-and language-learning outcomes realized in class. Furthermore, benefits of CLIL are also linked with insights from interdisciplinary research within neurosciences and education (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Due to these advantages CLIL is increasingly attracting stakeholders' attention across continents.

In terms of the curriculum implementation, the CLIL approach is inclusive and flexible: it includes a range of models that can be adapted according to the age, ability and needs of the students (Coyle, 2007). Thus, implementing CLIL varies based on the context. In primary stage, language learning can be embedded across the curriculum and link with one or more subjects of the curriculum. For example, through specific themes or projects (e.g. lifestyle, sports, and holidays).

Secondary CLIL can make specific links between a language and a subject (e.g. history through Kazakh, science through English) or it can take a broader approach integrating language with parts of curriculum. More recently, CLIL is less aligned to a single subject and is evolving through links with a variety of subjects or themes. The content for lessons can include particular aspects of the curriculum for individual subjects. In practical terms, lesson planning involves joint effort across a number of subjects focusing on the cross-curriculum feature for the secondary curriculum. But there is a need for research to explore whether such an approach is compatible with the local context.

The existing curriculum models integrating CLIL vary in length from a single unit which comprise a sequence of 2-3 lessons to a more sustained approach through modules lasting half a term or more. Some successful cases include schools with bilingual sections where subjects are taught through the medium of another language for extensive periods (Coyle et al., 2010).

STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) education

Interdisciplinarity in natural sciences and mathematics, so called STEM -education can be defined as “an effort to combine some or all of the four disciplines of science, technology, engineering, and mathematics into one class, unit, or lesson that is based on connections between the subjects and real-world problems” (Moore et al., 2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In S. Pirzer, J. Strobel, & M. Cardella (Eds.), *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (pp. 33-66). West Lafayette: Purdue University Press. 1. STEM -pedagogy in teacher education aims to prepare students to design, teach and develop research-based active learning STEM -lesson plans to educate competent citizens who can access and make sense of science relevant to their lives and global perspectives (Jenstern, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2015). Outside the pipeline: Remaking science education for conscientists. *Science*, 349(6170), 311-317.).

Active learning includes student centered active methods, such that project based education, and benefiting from diverse out of classroom learning environments and communities of learners and ICT. On the hand, Science education should also focus on competences with an emphasis on learning through science, and shifting from STEM to STEAM (A = Art) by linking science with other subjects and disciplines (Hazelkorn, Ellen & Ryan, Charly & Beemken, Yves & Constantinou, Costas & Deca, Lavin & Girgeat, Michel & Karikorpi, Meru & Lazondis, Angeles & Poutó, Rower & Wetzel-Broten, Manuela (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. 10.2777/12626). In the ITE curricula in Kazakhstan, the A should include at least developing the English linguistic skills of teacher students (KAZ ITE D-3 Framework Report).

Digitalisation in Education and Teachers' Digital competence development

New information and communication technologies (ICTs) provide teachers and learners with an innovative learning environment to stimulate and enhance the teaching and learning process. In this context, novel educational concepts such as online learning, or blended and hybrid learning are being developed (López-Pérez, Pérez-López & Rodríguez-Ariza, 2011). Hybrid or blended learning can be defined as the integration of face-to-face classroom instruction learning with web-based tools and materials (e.g. Garrison & Kanuka, 2004), as contrast to fully online learning. Blended or hybrid learning is becoming increasingly significant to complement traditional forms of learning. Often these two terms are defined similarly, but can also be differentiated. Blended learning can be defined as a mix of various event-based activities, including conventional face-to-face classrooms instruction, e-learning, and self-paced learning, while in hybrid learning a part of the learning activities and assignments are transferred from the face-to-face environment to the distance learning environment (see Vallathau, 2002, in Koojung, Briz & Seymour, 2006).

Blended forms of learning has the potential to enhance both the effectiveness and efficiency of meaningful learning experiences, and some researchers have suggested that blended learning has the potential to be even more effective and efficient when compared to a traditional classroom model (see Garrison & Kanuka, 2004). Other benefits of blended forms of learning include convenience, student satisfaction, flexibility and higher retention (Koojung, Briz & Seymour, 2006).

Especially in situations where student numbers are high, online, blended or hybrid forms of learning have the potential to provide greater opportunities for improved learning (Osguthorpe & Graham, 2003). In teacher education, student teachers can also learn from their teachers the use of various digital tools and platforms. Thus, not only teacher educators should have the skills to

adopt digital tools in their teaching, but also student teachers should develop their digital skills during teacher education. Times faced with uncertainty and sudden changes, such as pandemics, require flexible and advanced use of digital tools and instructional practices functional in online contexts.

Inclusion in education and recognition of different learners

Inclusion in education is a principle which means that all students, regardless of their possible impairments or disability, should have the opportunity to participate in the regular school systems and study with their peers. Inclusion is based on several international United Nations declarations, such as the Salamanca Statement (1994) and The Universal Declaration of Human Rights (1948). Inclusive pedagogy is a pedagogical approach that is impacted by the sociocultural context of learning (Floriani & Black-Hawkins, 2011) and it aims to respond to the diverse learning needs of students in as varied ways as possible.

The concepts of 'inclusion' and 'diversity' are reviewed in the teaching and education practices with the activities and arrangements that promote inclusion as the centre. The key words in education are educational equality, accessibility, individuality, lifelong learning and co-operation. The teacher training emphasizes on teachers' perceptions of themselves as experts in implementing curriculum for diverse learners based on the principles of pedagogy of difference or universal design for all. It is important to renew inclusive pedagogies such as co-teaching and differentiating. The teacher's task is to teach and guide students to become lifelong learners while taking each student's individual learning style into account. Four core values related to teaching and learning have been identified as the basis for the work of all teachers in inclusive education (European Agency). These core values are associated with areas of teacher competence. The areas of competence are made up of three elements: attitudes, knowledge and skills. All teachers must commit to the idea of equality for all students. (Salosjita, 2018.)

Teachers' professional development and change management

Considering the dynamic and constantly changing nature of teachers' work, teachers at all levels must be continuous learners throughout their professional careers. Teachers' professional development needs to address simultaneously the teachers' beliefs and conceptions and the improvement in their practices (Timperley & Phillips, 2007), as well as integration of theoretical and practical knowledge (Tynjälä, Häkkinen & Hännikäinen, 2004). Often an experience of a successful implementation in teaching changes teachers' attitudes and beliefs, and therefore, positive experiences are central for teachers' professional development (Ginskey, 1989).

Development and growing as a teacher can be understood in different ways: 1) growing understanding of one's content area, in order to become more familiar with what to teach; 2) getting more practical experience as a teacher, in order to become more familiar with how to teach; 3) building up a repertoire of teaching strategies, in order to become more skilful as a teacher; 4) finding out which teaching strategies work best for the teacher, in order to become more effective as a teacher; and 5) continually increasing understanding of what works for students, in order to become more effective in facilitating student learning (Åkerblom, 2007).

It is important to notice, that professional development of teachers is often a slow process. Furthermore, the development is not a linear continuum, but instead, the development may be interrupted by various reasons (Bergard, Meyer & Verloop, 2004). Some teachers may experience change and development as threatening and change processes often include feelings of anxiety or uncertainty (Postareff et al., 2008). Such negative emotions towards the change may narrow the teacher's attention (Fredrickson, 2001). Therefore, it is important to ensure that teachers receive enough support from diverse sources (e.g. peers, supervisors, work environment) and encouraging feedback. It is also important for teachers to understand, that failures are part of the teachers' professional development, and mistakes should be seen as learning opportunities. When teachers have the possibility to share experiences and engage in collaboration with their peers, it has been shown to have positive influences on their learning and development (Voogt, et al., 2011). When teachers feel well and are engaged in their work, they are more likely to engage in pedagogical practices that promote their development (Fredrickson, 2001). The development of teaching is, at best, a continuous process, and thus, teachers should be encouraged to reflect on their own teaching on a continuous basis to increase their pedagogical awareness (Pappala & Postareff, 2011).

Teachers should also be provided with agency, which refers to the teacher's possibilities to influence, make decisions and take actions. The aim of exercising agency is to create new work practices and transforming the course of activities (Häkkinen et al., 2012). When teachers have a possibility to engage in development and changes, and when they experience that their opinions truly matter, they are likely to become highly engaged in their work (e.g. Day, Elthor & Kingston, 2005; Pylhästö et al., 2012).

Literature

- Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.
- Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.
- Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.
- Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.
- Boud, D. & Falchikov, N. (2006). Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413
- Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.
- Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219-225.
- Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543-562.
- Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200-1214. Boston: Springer US.
- Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkman, p. 1-19. Heidelberg: Carl Winter.
- Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563-577.
- De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60-73.
- European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projects/te4i/profile-inclusive-teachers>
- Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.
- Fimyar, O., Yakavets, N., & Bridges, D. (2014). The contemporary policy agenda. In D. Bridges (Ed), *Educational Reform and Internationalisation. The case of school reform in Kazakhstan* (pp. 53-68). Peterborough, UK: Printondemand-worldwide.
- Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314-317

- Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.
- Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.
- Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95-105.
- Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439-453.
- Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.
- Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83-102.
- IAC (2018). Analytical Report. Monitoring and assessment of implementation of a flexible form of management in universities. IAC.
- Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223-229.
- Koolang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion, Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. *In Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).
- Krokfors, L., Kynäslähti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.
- López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.
- Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.
- McLaughlin, C., Winter, L., Kurakbayev, K., Kambatyrova, A., Torrano, D., Finyar, O., Ramazanova, A. (2016). The Improvement of Secondary Education Curriculum of Kazakhstan in the Context of Modern Reforms (unpublished report). Astana: Nazarbayev University Graduate School of Education.
- Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Cordoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.
- Mehisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL. Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.

- Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.
- OECD (2014). Reviews of National Policies for Education: Secondary Education in Kazakhstan. Retrieved from: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264205208-en>
- OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.
- "On Education" (2007) Law of the Republic of Kazakhstan; with amendments dated 27.12.2019.
- On approval of the Lifelong Learning (continuing education) Concept (2021). Resolution No. 471 of the Government of the Republic of Kazakhstan dated 8 July 2021.
- Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.
- Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowUteach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.
- Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.
- Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.
- Pylähti, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.
- Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>
- Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatonov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. Bulletin of KazNU, Pedagogical Series, 64(3), pp. 12-27.
- SESPE (State Educational Standard for Primary Education). (2015) Available from: <http://nao.kz/loader/fronorg/2/22> Accessed: 29 November 2021.
- Silova, L., and G. Steiner-Khamsi. (2008). *How NGOs React: Globalization and Education Reform in the Caucasus, Central Asia, and Mongolia*. Bloomfield, CT: Kumarian Press.
- The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>
- Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.
- Toom, A., Kynäslähti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Byman, R., Stenberg, K., Maaranen, K., & Kansanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.

Tran, N., Charbonneau, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tran, G., & Lacroix, G. (2016). Tran et al conference ISBT 2010.

Tynjälä, P., Häkkinen, P., & Hämäläinen, R. (2014). TEL@ work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.

Yakavets, N., Bridges, D. & Shamatov, D. 2017. 'On constructs and the construction of teachers' professional knowledge in a post-Soviet context', *Journal of Education for Teaching: International Research and Pedagogy*, 1-22.

Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N. & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195–210.

Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.

Åkerlind, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.